اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۲۳ آبان ۱۴۰۲
• ۲۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵
• ۱۴ نوامبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۶۵ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۴۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

نباید جنگ در منطقه گسترش یابد

سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با محکوم کردن استمرار جنایت‌های رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه با حمایت امریکا گفت: رژیم صهیونیستی با موشک و دیگر سلاح‌ها در حال حمله به بیمارستان‌ها است. ناصر کنعانی در واکنش به اظهارات اخیر امریکا مبنی بر اینکه در پاسخ به اقدامات گروه‌های نیابتی ایران اقداماتی را در سوریه انجام می‌دهد و برخی از مقرهای وابسته به ایران را مورد هدف قرار خواهد داد و همچنین ادعاهای امریکا مبنی بر اینکه ایران به‌دنبال ایجاد تنش در منطقه است، تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران به‌دنبال تنش در منطقه نیست و از آغاز بحران مورداشاره جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات منطقه‌ای و بین‌المللی خود بر این موضوع تاکید کرده که باید این جنگ ظالمانه و جنایت‌های رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه پایان پیدا کند و نباید جنگ در منطقه گسترش یابد.
۲

صمت مشکلات صنعتی ریشه‌دار را بررسی کرد

صنعت قطعه در برزخ تامین مالی

قطعه‌سازی به‌عنوان یکی از صنایع مادر و تامین‌کننده نیاز خودروسازان در شرایط کنونی اقتصاد با مشکلات گوناگونی از جمله نبود نقدینگی و افزایش سرسام‌آور نرخ مواد اولیه و عدم‌تخصیص ارز مواجه است، این در حالی است که مشتریان قطعه‌سازان از جمله شرکت‌های خودروسازی با عدم ایفای تعهدات خود، ضمن کاهش حجم نقدینگی، بار مضاعفی را بر دوش این صنعت گذاشته‌اند. امروز بیش از ۱۵۰۰ قطعه‌ساز در زنجیره پایین‌دستی صنعت خودرو حیات اقتصادی دارند که رفع موانع تولید و تلاش برای پرداخت معوقات آنها می‌تواند ضمن بومی‌سازی فناوری‌های نوین تولید، به تحقق شعار حمایت از کالای ایرانی نیز منجر شود. ادامه کمبود نقدینگی و عدم‌توان پرداخت مطالبات قطعه‌سازان و تامین قطعات داخلی و خارجی از سوی خودروساز موجب کاهش بهره‌وری نیروی کار و ماشین‌آلات تولید و در نهایت افت تولید در صنایع قطعه‌سازی و خودروسازی خواهد شد؛ بر این اساس دولت باید راهکارهایی سریع و در عین حال کارآمد ارائه کند تا این صنعت مهم و حیاتی را از برزخ مشکلاتی که در آن گرفتار شده، نجات دهد.
۳و۴

صمت راهکارهای کاهش غلظت آلاینده‌ها را بررسی کرد

آلودگی، آورده اقتصاد بیمار
۱۳

عکس: صمت

سرمقاله

هزینه‌های اقتصادی عدم‌رعایت قوانین راهنمایی و حمل‌ونقل
۲

گفت‌وگوها

بازی برد-برد در محدوده معدنی
۶

همچنان رکود تورمی حاکم است
۱۲

گزارش‌های روز

واقعیت بازار مسکن چیز دیگری است!
۱۰

طرح هوشمندسازی به بحران گاز پایان می‌دهد؟

چالش کمبود گاز در ایران هر سال عمیق‌تر می‌شود، تاجایی‌که اکنون به یک بحران تبدیل شده‌است. زمستان‌ها در اوج مصرف، به‌دلیل اولویت مصارف خانگی، گاز برخی صنایع قطع و آسیب‌ها و زیان سنگینی به این بخش وارد می‌شود و حالا برپایه گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به‌زودی کسری گاز ایران از فصل سرما هم فراتر می‌رود و به همه فصول سال خواهد رسید. اصل مهمی که دولت در این مدت بارها بر آن تاکید داشته و در گزارش‌های گوناگون هم به این موضوع پرداخته و آن را از جوانب گوناگون بررسی کرده‌ایم، بهینه‌سازی مصرف انرژی است. یکی از راهکارهای پیشنهادی برای مصرف بهینه، هوشمندسازی مصرف انرژی است که به‌اعتقاد کارشناسان، در کنار راهکارهای دیگر می‌تواند مشکل‌گشا باشد.
۱۴

نوید مسرت بخش انتصاب شایسته حضرتعالی را به عنوان ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ، از درگاه ایزد منان دوام توفیقات شمارا برای خدمتی سر شار از شور و نشاط در جهت شکوفایی صنعت البرز خواهانیم

شرکت فارآب (میر میثم مصطفوی)

با کمال مسرت و افتخار انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز که سمبل بارزی از توانایی‌های ارزشمند و تلاش‌های خستگی‌ناپذیر جنابعالی می‌باشد تبریک عرض نموده، امید است در سایه الطاف الهی در پیش‌برد اهداف جامعه صنعتی البرز موفق و سربلند باشید.

شرکت آسفالت کردان

تجدید مناقصه عمومی
خرید یک دستگاه موتور لودر دوسان ۴۲۰
(نوبت دوم)

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد خرید یک دستگاه موتور لودر دوسان ۴۲۰ برای کارخانه خود، واقع در استان کردستان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید، لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱-۲۷۶۴۵۳۰۸ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۸ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

جناب آقای مهندس محسن رستمی
سرپرست محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قزوین

حسن انتصاب جنابعالی به سمت سرپرست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قزوین که بیانگر توانمندی، کاردانی و شایستگی شما در عرصه‌های مدیریتی و خدمت صادقانه به نظام و میهن اسلامی می‌باشد را صمیمانه تبریک عرض نموده و رجای واثق داریم در سایه تدابیر جنابعالی شاهد رشد و شکوفایی بخش صنعت در استان باشیم، موفقیت بیش از پیش جنابعالی را از درگاه خداوند سبحان مسئلت داریم.

شرکت صنعتی شوفاژکار

آگهی مزایده شماره ۰۰-SI۰۰۴۷۲
نوبت سوم

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان در نظر دارد ضایعات غیرتولیدی موجود در مجتمع معادن، کنسانتره و گندله‌سازی شرکت فولادسیرجان ایرانیان را مطابق جدول ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا از تمامی داوطلبان دعوت به عمل می‌آید به منظور خرید اسناد مزایده پس از واریز مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۱-۶۷۶۷۶۷۷-۸۶۰۰-۳۰۷ نزد بانک پاسارگاد شعبه میرزای شیرازی به نام شرکت فولاد سیرجان ایرانیان همراه با فیش واریز و معرفی‌نامه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۵ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ به دفاتر شرکت فولاد سیرجان ایرانیان مراجعه نموده و پیشنهادات خود را به صورت کتبی بر اساس اسناد مزایده حداکثر تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۰۸/۲۹ به دفاتر این شرکت ارائه دهند. لازم به ذکر است بازدید قبل از ارائه پیشنهاد قیمت الزامی می‌باشد و امکان بازدید بدون دریافت اسناد فیزیکی وجود ندارد. امکان شرکت در هر آیتم مزایده به صورت جداگانه وجود دارد و مقادیر ذکر شده به صورت تقریبی می‌باشد که امکان تغییر تا تلورانس ۱۰ درصد وجود خواهد داشت.

ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد	ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد
۱	آهن کروم‌دار	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم	۹	رولیک آهنی	۴۰،۰۰۰	کیلوگرم
۲	آهن منگنزدار	۲۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۰	روغن سوخته	۶۵۰	بشکه
۳	چدن	۱۵،۰۰۰	کیلوگرم	۱۱	گریس سوخته	۴۰۰	بشکه
۴	لیفتربار و شل پلیت	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۲	بشکه خالی آهنی	۱،۵۰۰	عدد
۵	مش پلی‌اورتان	۱۵،۰۰۰	کیلوگرم	۱۳	پارچه بر زنتی	۱۰،۰۰۰	کیلوگرم
۶	نوار نقاله (نخدار)	۴۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۴	لوله ترلکس	۱۵،۰۰۰	کیلوگرم
۷	نوار نقاله (سیمی)	۱۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۵	لوله پلی‌اتیلن	۱۲،۰۰۰	کیلوگرم

تلفن ضروری: ۰۳۴۳۱۲۴۵۵۰۰ داخلی ۵۷۱۸
دفتر کرمان: بلوار جمهوری‌اسلامی، خیابان هزارویکشب، کوچه ۱۷، انتهای کوچه سمت راست، ساختمان سیسکو، طبقه‌هفتم.
دفتر تهران: خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان ساعی دوم، پلاک ۶، برج الماس ساعی، طبقه دهم

امور بازرگانی شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

فراخوان مناقصه

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد برای درخواست «انجام خدمات جهت تهیه مدارک ازبیلت از وضعیت موجود و بازطراحی خطوط فرآوری کنسانتره مجتمع شهرک» از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.
محل دریافت اسناد: تهران، سعادت‌آباد، خیابان سعادت‌آباد، خیابان شهید حق‌طلب غربی (۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ -طبقه سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور- کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸
مهلت دریافت اسناد: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۹
مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۳
مدارک لازم جهت دریافت اسناد: معرفی‌نامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.
شرایط اولیه شرکت در فراخوان:
۱. دارا بودن صلاحیت مشاور (معتبر در زمان بررسی اسناد مناقصه) با تخصص «کانه‌آرایی و فرآوری مواد» با حداقل پایه ۲
۲. سابقه انجام کار مشابه (کار مشابه: حداقل دو قرارداد جهت انجام خدمات طراحی و مهندسی پایه و تفصیلی مربوط به خطوط فرآوری کنسانتره آهن با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن در سال و یا بالاتر، و یا یک قرارداد جهت انجام خدمات طراحی و مهندسی پایه و تفصیلی مربوط به خطوط فرآوری کنسانتره آهن با ظرفیت حدود یک‌میلیون تن در سال و یا بالاتر) در ۱۰ سال اخیر.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

سرمقاله

هزینه‌های اقتصادی عدم رعایت قوانین راهنمایی و حمل‌ونقل (بخش پایانی)

غلامعلی رموی
کارشناس اقتصاد و تجارت

در بخش نخست این نوشتار که روز گذشته چاپ شده، به بخش‌های از پیامدهای بی‌توجهی به قوانین راهنمایی و رانندگی و در بعدی کلان‌تر حل‌ونقل اشاره شده و در این یادداشت به ادامه این مطلب می‌پردازیم.

مطابق بررسی‌های انجام شده و اطلاعات موجود در برخی منابع ، میزان مصرف سوخت در کشور ما به‌تنهایی معادل میزان مصرف کل اتحادیه اروپا یا معادل مصرف چین است؛ این یعنی نابودی منابع کشور با همت همگانی.

آلودگی‌های زیست‌محیطی فضای زندگی مردم جامعه را یک محیط آلوده و خطرآفرین در بیشتر ایام سال به‌ویژه پاییز و زمستان کرده است.

در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته دیگر مفاهیمی مانند حمایت از تولید خودرو ملی به هر قیمتی معنا ندارد و صنایع بزرگی مانند خودروسازی در حقیقت یک هنر بین‌المللی و دستاورد کشورهای مختلف است در ارائه یک تکنولوژی قابل‌احترام برای رفاه انسان‌ها با هر سطح از درآمد.

نتیجه این تقسیم کار کاهش قیمت تمام‌شده و افزایش کیفیت محصولات و ارتقای استانداردهای مختلف ایمنی و زیست‌محیطی است.

موضوع مهم دیگر توجه و تمرکز جدی بر وجود قوانین و مقررات عبور و مرور و اجازه رانندگی به افراد از طریق آموزش‌های مختلف در بازه زمانی قابل‌توجه با اخذ هزینه‌های بسیار سنگین است؛ به‌نحوی که در سوئد برای اخذ یک گواهینامه رانندگی فرد باید هزینه‌ای معادل ۴۰ تا ۵۰ هزار کرون را کنار بگذارد و در بازه زمانی حداقل ۴ تا ۶ ماه آموزش‌های مختلف عملی و نظری را همراه با ضرورت اخذ تاییدیه قبولی در هر مرحله دریافت کند.

این فرآیند به‌قدری دقیق و عالمانه برنامه‌ریزی شده که در خروجی کار، راننده‌ای که تحویل جامعه می‌شود یک انسان کاملا آگاه و مسلط به مسائل و قوانین ترافیکی، زیست‌محیطی و مسئول نسبت به جان خود، عابران و رانندگان دیگر خواهد بود.

میانگین سرعت رانندگی در شهرها در این کشور بین ۳۰ تا ۴۰ کیلومتر است که در محیط‌های حومه شهر ممکن است تا ۶۰ کیلومتر برسد و تخطی ۲۰کیلومتر از سرعت مجاز یعنی ابطال گواهینامه.

نکته بسیار مهم دیگر احترام ویژه و حق تقدم با عابران پیاده است که محیط خیابان‌های این کشور را برای مردم به‌ویژه کودکان و سالخوردگان ایمن کرده است.

در مقایسه با کشور ما که یک موتورسوار می‌تواند در مدت یک روز گواهینامه بگیرد و هر راننده با هر سرعتی براند و اتوبوس‌های عمومی هم می‌توانند به هر شکلی از خط عابر پیاده عبور کنند، این نوع رفتار ترافیکی بیشتر به یک دروغ سیزده می‌ماند تا واقعیت یک جامعه.

در سوئد به‌صورت عملی در فرآیند آموزش، تحت عنوان ریسک یک و دو مهارت‌جویان را با مخاطرات رانندگی در شرایط مصرف مواد مخدر و مشروبات الکی آشنا و طی یک آزمون آنها را متعهد به شناخت این قوانین و مجازات‌ها می‌کنند؛ به آنها نشان می‌دهند که یک انسان غیرطبیعی حین رانندگی چگونه می‌تواند موجب تباهی خود و دیگران شود و سرنوشت افراد را کاملا برای آنها توضیح می‌دهند.

در ریسک دو متقاضیان با کم و کیف رانندگی در شرایط خطرناک آشنا می‌شوند و سپس در یک خودرو کاملا ایمن آنها را در شرایط تصادفات مختلف و واژگونی خودرو قرار می‌دهند تا آنها به‌صورت عینی تصادفات مختلف را تجربه کنند و بفهمند در یک تصادف واقعی چه احوالی بر فرد و همراهان می‌گذرد.

در این فرآیند شیوه نشستن ایمن فرد و سرنشینان به او آموزش داده و به او گوشزد می‌شود که چگونه راننده مسئول همه حوادث ناشی از بی‌توجهی به قانون یا بی‌دقتی در سرعت مطمئنه است و در نهایت هم قانون به فرد می‌آموزد که در صورت رعایت نکردن آن با مجازات‌های سخت، زندان، محرومیت دائمی یا موقت از رانندگی و جرایم وحشتناک مواجه خواهد شد.

در این فرآیند آموزش یک موضوع جدی و بسیار تخصصی است که از عهده هر کس جز موسسات استاندارد و قانونی دارای تجهیزات و امکانات کامل و وسیع آموزشی برنمی‌آید.

این پروسه و امتحان نظری و عملی به قدری استاندارد و دقیق برگزار می‌شود که ضریب خطا حتی در افراد تازه‌کار به صفر نزدیک می‌شود و خروجی این دوره حدوداً شش‌ماهه یک فرد قانونمند و راننده استاندارد و مسئولیت‌پذیر برای ترافیک آن کشور است که هر لحظه پلیس را ناظر بر اعمال ترافیکی خود می‌بیند و هیچ مقامی فکر تعرض به پلیس را نمی‌کند.

نتیجه این همه کار، استفاده بهینه از امکانات و منابع آن کشور و جلوگیری از خسارت و تحمیل هزینه‌های مادی و معنوی به افراد جامعه است و در کنار آن دستگاه‌های مختلف با اخذ هزینه از مردم در یک فرآیند دوستانه و بسیار محترمانه آنها را راهی یک محیط اجتماعی سالم و بانشاط می‌کنند.

با این اوصاف و تعاریف باید این سوال را بیان کرد که آیا وقت آن نرسیده که صرفه‌جویی در منابع کشور را از این معضل بزرگ شروع کنیم؟

مخالفت مجلس با پذیرش دانشجوی حوزه پزشکی با مشارکت بخش خصوصی

نمایندگان مجلس شورای اسلامی با حکمی در لایحه برنامه هفتم توسعه کشور مبنی بر اجازه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درباره پذیرش و تربیت دانشجو در رشته‌های مختلف علوم پزشکی با مشارکت بخش غیردولتی یا خصوصی مخالفت کردند.

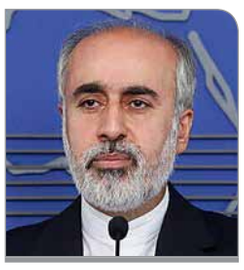
به گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان رسیدگی به گزارش کمیسیون تلفیق لایحه برنامه هفتم توسعه جمهوری اسلامی، با بند ث ماده ۹۶ این لایحه به شرح زیر مخالفت کردند:

ث- به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود به‌منظور مردمی‌سازی نظام آموزش عالی علوم پزشکی و پاسخگویی به تقاضای جامعه در رشته‌های موردنیاز و در راستای بهره‌گیری از توانمندی‌های بخش غیردولتی و خصوصی در ارائه خدمات آموزش عالی علوم‌پزشکی با رعایت کیفیت آموزش و مصوبات و سیاست‌های شورای‌عالی انقلاب فرهنگی نسبت به پذیرش و تربیت دانشجو در رشته‌های مختلف علوم پزشکی با مشارکت بخش غیردولتی یا خصوصی اقدام کند.

آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون، با پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

سخنگوی وزارت امور خارجه:

نباید جنگ در منطقه گسترش یابد

سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با محکوم کردن استمرار جنایت‌های رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه با حمایت امریکا گفت: رژیم صهیونیستی با موشک و دیگر سلاح‌ها در حال حمله به بیمارستان‌ها است.

به گزارش ایسنا، ناصر کنعانی با بیان اینکه رژیم صهیونیستی بیمارستان‌ها را در غزه تحت محاصره و بمباران قرار داده، گفت: رژیم افسارگسیخته صهیونیستی این جنایت‌ها را با همکاری امریکا و برخی دیگر از کشورهای غربی از جمله انگلیس، آلمان، فرانسه و... انجام می‌دهد و این کشورها باید در برابر این جنایت‌ها پاسخگو باشند.

وی که در این نشست تصاویری از حملات انجام‌شده ازسوی رژیم صهیونیستی به بیمارستان‌ها در غزه را در دست داشت، گفت: امیدواریم کشورهایی که مانع توقف جنگ و جنایت‌های رژیم صهیونیستی در غزه شده‌اند، هرچه زودتر اجازه دهند شورای امنیت سازمان ملل متحد به وظیفه خود برای استقرار صلح عمل کند.

کنعانی همچنین با اشاره به دیدار رؤسای‌جمهوری ایران و مصر در ریاض گفت: یکی از محورهای اصلی رایزنی در این نشست موضوع کمک‌رسانی به مردم غزه و بازگشایی گذرگاه رفح بود.

سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به سوالی تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با حل موضوع فلسطین به تنها راه‌حلی که اعتقاد دارد تشکیل دولت واحد فلسطینی از بحر تا نهر است. وی ادامه داد: در این ارتباط راهکار سیاسی نیز ازسوی جمهوری اسلامی ایران ارائه شده و در سازمان ملل متحد نیز به ثبت رسیده و آن برگزاری همه‌پرسی فراگیر از همه شهروندان حقیقی فلسطین در داخل و خارج اعم از مسلمانان، مسیحیان و یهودیان است.

کنعانی با بیان اینکه حمایت سیاسی و معنوی ایران از جریان مقاومت فلسطین امر پنهانی نیست، گفت: ما مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی و اشغالگری را امر مشروعی می‌دانیم.

وی افزود: جریان مقاومت در فلسطین به اندازه کافی از توان و قدرت نظامی برای مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی برخوردار است و این توانمندی را در بازه‌های زمانی مختلف به نمایش گذاشته است.

سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به سوالی درباره دیدار اخیر رؤسای‌جمهوری ایران و مصر در ریاض گفت: دیدار انجام‌شده نشستی مهم و در واقع یک رخداد مهم در روند مناسبات سیاسی میان دو کشور بود که موردتوجه جهانی نیز قرار گرفت.

این دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی ایران همچنین درباره مناسبات اقتصادی ایران و عربستان سعودی و بازدید سفیر عربستان در تهران از یک نمایشگاه اقتصادی در کشورمان گفت: در سایه ازسرگیری روابط سیاسی بین ایران و عربستان سعودی زمینه برای تقویت همکاری‌های دو کشور در زمینه‌های اقتصادی و تجاری فراهم شده است.

کنعانی همچنین در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه مقامات فرانسه اعلام کرده‌اند پیام‌هایی را به ایران ارسال کرده‌اند تا تهران پای لبنان را به جنگ اخیر در منطقه نکشاند، گفت: کشورهای مختلفی ادعا یا مطرح می‌کنند که پیام‌هایی را به ایران داده‌ایم یا خواسته‌هایی را به ایران در این ارتباط منتقل کرده‌ایم. من مشخصا درباره پیام خاصی صحبت نمی‌کنم، اما آن دسته از کشورهایی که این پیام‌ها را به ایران می‌فرستند بهتر است که به‌جای ارسال پیام به ایران به حمایت‌های ضدانسانی خود از رژیم صهیونیستی پایان ببخشند و به رژیم صهیونیستی فشار آورند که به جنایات خود علیه مردم فلسطین پایان دهد. وی تاکید کرد: ما بارها اعلام کرده‌ایم عملیات انجام‌شده در ۷ اکتبر یک عملیات کاملا فلسطینی بوده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه امریکا اعلام کرده در پاسخ به اقدامات گروه‌های نیابتی ایران اقداماتی را در سوریه انجام می‌دهد و برخی از مقرهای وابسته به ایران را مورد هدف قرار خواهد داد و همچنین ادعاهای امریکا مبنی بر اینکه ایران به‌دنبال ایجاد تنش در منطقه است، تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران به‌دنبال تنش در منطقه نیست و از آغاز بحران مورداشاره جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات منطقه‌ای و بین‌المللی خود بر این موضوع تاکید کرده که باید این جنگ ظالمانه و جنایت‌های رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه پایان پیدا کند و نباید جنگ در منطقه گسترش یابد.

رئیس قوه قضاییه تاکید کرد

لزوم ایجاد بستری مناسب برای جذب سرمایه‌های خرد

رئیس قوه قضاییه گفت: ضرورت دارد بخش‌های مربوطه نسبت به ایجاد بستری مناسب و معتمد برای جذب سرمایه‌های خرد مردم، اهتمام داشته باشند.

به گزارش ایسنا به نقل از مرکز رسانه قوه قضاییه، غلامحسین محسنی اژه‌ای، روز گذشته، ۲۲ آبان طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضاییه، ضمن اشاره به استمرار جنایات سبعانه صهیونیست‌ها در غزه و کودک‌کشی‌های پی‌درپی اشغالگران، گفت: صهیونیست‌ها ظرف کمتر از ۴۰ روز بیش از ۴۰ هزار نفر را در فلسطین شهید و مجروح کرده‌اند و علاوه بر بمباران‌های متوالی، غزه را در محاصره کامل قرار داده‌اند و از رساندن غذا و دارو و سوخت به مردم و بیمارستان‌ها جلوگیری به‌عمل می‌آورند؛ مجامع جهانی نیز در قبال این جنایات سکوت کرده‌اند؛ البته این امر جای شگفتی ندارد، زیرا در طول عمر ننگین رژیم صهیونیستی، بیش از ۵۵ قطعنامه علیه این رژیم، با وتوی مستکبران همراه بوده است. در اینجا باید به این نکته نیز اشاره کرد که صهیونیست‌ها در طول نبرد اخیر متحمل بزرگ‌ترین و بی‌سابقه‌ترین ضربات از جبهه مقاومت شده‌اند؛ امری که ان‌شاءالله زوال آنها را تسریع خواهد کرد.

محسنی اژه‌ای در ادامه ضمن اشاره به ۲۴ آبان روز کتاب و کتابخوانی و بزرگداشت علامه طباطبایی، گفت: ایران اسلامی دارای مشاهیر و معاریفِ بزرگ و همچنین فرهنگ نوشتاری، علمی و ادبی غنی و سرشاری است؛ بنابراین ضرورت دارد ضمن کمک به گسترش فرهنگ مطالعه و کتابخوانی در سطح جامعه، در تنظیم اسناد مربوط به حوزه‌های تعلیم و تربیت و مسائل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، به‌جای استناد به نظریات غربی‌ها، به آثار و ذخایر علمی خودمان و کتب و نظریات بزرگان اسلام عنایت بیشتری داشته باشیم.

رئیس قوه قضاییه در ادامه نشست به آسیب‌شناسی علل افزایش ورودی پرونده‌ها به محاکم قضایی به‌ویژه ورودی دادگاه‌های حقوقی پرداخت و مشخصا در این زمینه به پرونده‌هایی اشاره کرد که ناشی از قراردادهای منعقده میان وزارتخانه‌ها، دستگاه‌ها و شرکت‌های وابسته به حاکمیت و همچنین مؤسسات عمومی غیردولتی با سایر طرف‌ها است.

محسنی اژه‌ای گفت: همان‌طور که مکررا تاکید کرده‌ایم، قراردادهای دولتی باید محکم‌ترین و متقن‌ترین نوع قراردادها باشند، اما متاسفانه بعضا دستگاه‌ها و مؤسسات حاکمیتی و عمومی در تنظیم قراردادها، به بخش حقوقی خود کم‌توجهی می‌کنند یا خود آن بخش حقوقی دستگاه مربوطه در تنظیم قراردادها، اهتمام و توجه لازم را به خرج نمی‌دهد و در نتیجه مشکلاتی حادث می‌شود و موضوع همان قراردادها تبدیل به پرونده‌های حقوقی در مراجع قضایی می‌شوند.

رئیس قوه قضاییه بر همین اساس به مقامات و بخش‌های قضایی ذی‌صلاح از جمله «دیوان عالی کشور»، «سازمان بازرسی» و «معاونت پیشگیری از وقوع جرم» دستور داد تا با مشارکت معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، نشستی تخصصی را با واحدها و معاونت‌های حقوقی وزارتخانه‌ها، دستگاه‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی از جمله آن بخش‌هایی که دارای بیشترین پرونده‌ها در محاکم و مراجع قضایی هستند، برگزار کنند و آسیب‌شناسی دقیق و موشکافانه‌ای پیرامون علل ایجاد این قبیل پرونده‌ها و همچنین نواقص قراردادهای منعقده، به عمل آورند.

محسنی اژه‌ای تصریح کرد: یکی از دلایلی که مردم ترغیب می‌شوند پول و سرمایه‌های معمولا خرد خود را در اختیار افراد غیر یا برخی شرکت‌ها قرار دهند، آن است که در کشور بستر مناسبی برای جذب سرمایه‌های خرد مردم با بازدهی مطلوب و اعتمادزا وجود ندارد؛ چند سال پیش در مقطعی، تبلیغاتی برای جذب سرمایه‌های مردم در بورس صورت گرفت، اما بازدهی مطلوبی از بورس در آن مقطع رخ نداد و زیان‌هایی متوجه عده کثیری از سرمایه‌گذاران شد؛ بنابراین ضرورت دارد بخش‌های مربوطه نسبت به ایجاد بستری مناسب و معتمد برای جذب سرمایه‌های خرد مردم، اهتمام داشته باشند.

رئیس ستاد انتخابات کشور:

احراز صلاحیت داوطلبان طبق قانون بوده است

رئیس ستاد انتخابات کشور با اشاره به ضوابط قانونی انتخابات مجلس، گفت: احراز صلاحیت داوطلبان توسط هیات‌های اجرایی و با استعلام از مراجع پنج‌گانه منطبق بر قانون انجام شده است.

به گزارش مهر، سید محمدتقی شاهچراغی، رئیس ستاد انتخابات کشور در جلسه ستاد انتخابات استان تهران با اشاره به راهبردهای انتخاباتی ابلاغ‌شده ازسوی رهبر معظم انقلاب، مردم را برگزارکننده اصلی انتخابات عنوان و اظهار کرد: اعضای هیات‌های اجرایی، نظارت و اعضای شعب همگی از متن جامعه و از میان مردم انتخاب شدند و ما مجریان انتخابات به‌عنوان هماهنگ‌کننده در راستای اجرای راهبردهای ابلاغی، تکمیل‌کننده نقش مردم در امر برگزاری انتخابات هستیم.

وی روند اجرای مراحل برگزاری انتخابات در تهران را مطابق برنامه‌های پیش‌بینی شده دانست و با تاکید بر اهمیت استان تهران به‌عنوان پایتخت جمهوری اسلامی ایران و کانون توجه جهانیان، افزود: آمادگی ستاد انتخابات استان تهران در فرآیند برگزاری دو انتخابات پیش رو و آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی دقیق و صحیح از فعالیت‌ها می‌تواند زمینه مشارکت بهتر و بیشتر مردم را فراهم کند.

رئیس ستاد انتخابات کشور با اشاره به ضوابط قانونی انتخابات مجلس شورای اسلامی بیان کرد: احراز صلاحیت داوطلبان توسط هیات‌های اجرایی و با استعلام از مراجع پنج‌گانه منطبق بر قانون انتخابات مصوب مجلس شورای اسلامی انجام شده است. ستاد انتخابات دخالتی در تصمیم‌گیری هیات‌های اجرایی ندارد و بررسی اعتراض بعد از ثبت در سامانه وزارت کشور طبق زمان‌بندی در هیات نظارت انجام خواهد شد.

شاهچراغی رابطه میان مجریان و ناظران انتخابات را بسیار خوب و مثبت ارزیابی کرد و با بیان اینکه ارتباط بین حوزه اجرا و نظارت باید براساس تکالیف قانونی باشد، خواستار همراهی تمامی دستگاه‌ها، مدیران و نخبگان در بحث افزایش مشارکت عمومی شد.

وی با اشاره به تبلیغات گسترده و تمرکز دشمنان بر میزان مشارکت با القای اخبار منفی و ایجاد ناامیدی، خاطرنشان کرد: فرمانداران و برگزار کنندگان انتخابات با برگزاری جلسات مختلف با احزاب و طیف‌های مختلف سیاسی و مردمی در سطح شهرستان‌ها و حوزه‌های انتخابیه، اخلاق انتخاباتی در رقابت‌های سیاسی را برای تحقق مشارکت حداکثری ترویج کنند.

عکس روز

گشایش سد زاینده‌رود از ۲۰ آبان

عکس: فارس

ویژه تر از خبر

پیش‌بینی ورود سامانه بارشی فراگیر به کشور

سازمان هواشناسی کشور با صدور هشدار سطح زرد از ورود سامانه بارشی جدید به کشور و پیامدهای احتمالی آن خبر داد. به گزارش مهر، سازمان هواشناسی کشور با صدور هشدار سطح زرد از ورود سامانه بارشی جدید به کشور و پیامدهای احتمالی آن در حداقل ۲۲ استان خبر داد. براساس این هشدار فعالیت سامانه از چهارشنبه آغاز و تا شنبه ادامه می‌یابد و مخاطراتی همچون «رگبار باران، رعدوبرق، وزش باد موقتی و در ارتفاعات البرز بارش برف» در پی دارد. این سامانه چهارشنبه در استان‌های «خوزستان، کهگیلویه‌وبویراحمد، چهارمحال‌وبختیاری، بوشهر، فارس، ایلام، کرمانشاه، کردستان، جنوب استان‌های آذربایجان غربی و آذربایجان شرقی، همدان، زنجان، قزوین، قم، البرز، مرکزی و جنوب و غرب اصفهان» فعالیت دارد. فعالیت سامانه اثرات مخاطره‌آمیزی همچون «احتمال لغزندگی جاده‌ها، احتمال آبگرفتگی محدود معابر، احتمال جاری شدن روان‌آب، وزش باد شدید موقتی، احتمال سقوط سنگ از ارتفاعات، احتمال خسارت به سازه‌های موقت از جمله بنرها، داربست‌ها و تابلوهای تبلیغاتی و احتمال شکستن درختان کهنسال و احتمال تاخیر در پرواز» دارد. برای پنجشنبه استان‌های «کرمان، هرمزگان، فارس، خوزستان، بوشهر، کهگیلویه‌وبویراحمد، چهارمحال‌وبختیاری، اصفهان، یزد، لرستان، ایلام، کرمانشاه، کردستان و جنوب استان‌های آذربایجان غربی و آذربایجان شرقی» تحت تاثیر فعالیت سامانه قرار می‌گیرند. این شرایط برای جمعه در استان‌های «بوشهر، فارس، هرمزگان، یزد، کرمان، سیستان و بلوچستان، کردستان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اردبیل، گیلان، مازندران، گلستان و خراسان شمالی» و شنبه در استان‌های «گیلان، غرب مازندران، سیستان و بلوچستان، شرق هرمزگان و نوار غربی آذربایجان غربی» انتظار می‌رود. توصیه می‌شود نسبت به «عدم توقف در بستر و حاشیه رودخانه‌ها، احتیاط در عبور از جاده‌های کوهستانی، حاشیه رودخانه‌ها و مسیل‌ها، احتیاط در فعالیت‌های کوهنوردی و جابه‌جایی عشایر، آمادگی دستگاه‌های اجرایی و امدادی و پاک‌سازی دهانه پل‌ها، لایروبی کانال‌ها و آب‌روها و اجتناب از پارک خودرو در کنار درختان فرسوده و ساختمان‌های نیمه کاره» اقدام شود.

در نشست انجمن سازندگان قطعه و مجموعه‌های خودرو مطرح شد

بدهی سنگین غول‌های خودروسازی به قطعه‌سازان

شروین اشیدری: پرداخت مطالبات، یکی از چالش‌های اساسی قطعه‌سازان است که به‌دلیل عوامل مختلف پرداخت آن همیشه با تاخیر است. در کنار این مورد، تامین ماشین‌آلات قطعه‌سازی و ه مواد اولیه نیز با مشکلات بی‌شماری مواجه است. در مجموع تمام این موارد صنعت قطعه‌سازی را با بحرانی مواجه کرده که پیش از این نیز هشدارهای لازم درباره آن توسط فعالان این حوزه داده شده بود. در همین راستا و برای بررسی آخرین وضعیت صنعت قطعه‌سازی نشست خبری در محل انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو با حضور اعضا هیات مدیره و اصحاب رسانه برگزار شد.

اصغر خسروشاهی، عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازی ابتدا به آخرین وضعیت صنعت قطعه‌سازی اشاره کرد و گفت: متاسفانه بعد از گذشت یک سال از اعلام هشدارها، نه‌تنها وضعیت صنعت خودرو و قطعه بهبود پیدا نکرد، بلکه شرایط بدتر هم شد.

به گزارش صمت، خسروشاهی با انتقاد از قیمت‌گذاری دستوری خودرو اظهار کرد: قیمت‌گذاری دستوری از اصلی‌ترین عوامل تهدید صنعت خودروسازی به‌شمار می‌رود که مانع توسعه شرکت‌های خودروسازی می‌شود. این در حالی است که ادامه این روند موجب تاخیر در پرداخت بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان نیز می‌شود. هرچند سال‌هاست برای برون‌رفت از این چالش در تلاش هستیم، اما تاکنون تصمیم جدی در این حوزه گرفته نشده است.

خسروشاهی درباره ورود خودرو به بورس نیز بیان کرد: ورود خودرو به بورس در سال گذشته، اتفاق مثبتی بود و در صورت ادامه این روند قطعا خودروسازان به سوددهی می‌رسیدند و در کنار آن، بدهی قطعه‌سازان نیز پرداخت می‌شد. همچنین شاهد ریزش قیمت خودرو در بازار نیز بودیم، اما هنوز برای ما مبهم است چرا فروش خودرو در بورس متوقف شد؟

■ آمار بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان

وی در ادامه بیان کرد: ایران خودرو و سایپا بدهی بزرگی به قطعه‌سازان دارند و وزیر صمت باید فکری به حال این موضوع کند. علاوه بر این، موارد نامه‌ای نیز توسط انجمن قطعه‌سازی به معاون اول رئیس‌جمهور ارسال و توصیه شد فروش خودرو در بورس از سر گرفته شود، اما بااین‌حال خودروسازان حمایت لازم را نداشتند. واقعیت این است که اگر دوباره خودرو در بورس عرضه نشود، آینده خوبی در انتظار صنعت خودرو نیست.

■ منابع ارزی توسط مونتاژکاران بلعیده می شود

خسروشاهی با اشاره به تولید خودروهای مونتاژی گفت: روند مونتاژ خودرو به سرعت در حال رشد است و به نظر می‌رسد شاهد رشد تولید ۱۰۰ درصدی این خودروها نسبت به سال گذشته خواهیم بود که به همین سبب منابع کشور به سمت مونتاژکاران سوق داده می‌شود.

تاکنون دو خودروساز بزرگ کشور، ۶۶۰ هزار دستگاه و مونتاژکاران ۱۲۰ هزار دستگاه خودرو تولید کردند. این در حالی است که قطعات خودروسازان مونتاژکار اکثرا داخلی نیست و در نتیجه منابع ارزی بالایی را دریافت می‌کنند، اما منابع ارزی دریافتی توسط خودروسازان داخلی بسیار کمتر است.

وی در ادامه افزود: در حقیقت مونتاژکاران حرکت رو به رشدی دارند و هنگامی‌که منابع ارزی به مونتاژکاران اختصاص یابد شاهد کاهش منابع ارزی به خودروسازان و قطعه‌سازان خواهیم بود.

■ ماجرای تولید خودروهای برقی

خسروشاهی به تولید خودروهای برقی اشاره کرد و گفت: خودروهای برقی آینده صنعت خودرو کشور است و به سرعت رشد می‌کند. بی‌شک کشور ما باید در تولید خودروهای برقی ورود پیدا کند، اما در آمار جهانی هنوز ۸۰ درصد تولیدات خودروها مربوط به مدل‌های بنزینی و دیزلی است.در حقیقت کشورها با فراهم‌سازی زیرساخت‌ها به تولید خودروی برقی می‌پردازند، اما در کشور ما زیرساخت‌ها هنوز ایجاد نشده است. در نتیجه اگر تلاش کنیم تا چند سال آینده موفق به تامین ۵ تا ۱۰ درصد قطعات خودروهای برقی خواهیم شد.

عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازی با تاکید بر حمایت از خودروسازان داخلی بیان کرد: هیچ‌کس مخالف تولید خودروی برقی نیست، اما باید به فکر خودروسازان داخلی باشیم.

■ ۵۰ هزار میلیارد تومان بدهی به صنعت قطعه!

در ادامه فرهاد بهنیا، سخنگوی انجمن قطعه‌سازان درباره پرداخت مطالبات خودروسازان به قطعه‌سازان گفت: صنعت خودرو کشور حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان زیان انباشته دارد. در کنار این مورد، حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان بدهی به صنعت قطعه‌سازی وجود دارد که عامل این اتفاق شورای رقابت است.

وی با انتقاد از عملکرد شورای رقابت بیان کرد: در زمان ممنوعیت واردات خودرو، حضور شورای رقابت در قیمت‌گذاری خودرو منطقی بود، اما در حال حاضر که واردات خودرو و حتی مدل‌های کارکرده آزاد شده، قیمت‌گذاری خودرو کاملا بی‌معنی است. در نتیجه باید در رابطه با قیمت‌گذاری خودرو تصمیم‌گیری جدی شود.

به‌نیا ادامه داد: خودروسازان هر دو با زیان انباشته مواجه هستند. در کنار این مورد، شرایط قطعه‌سازان به‌شدت بحرانی شده است. اگر مجلس و رئیس‌جمهوری فکری به حال این شرایط نکنند، قطعه‌سازی زمین‌گیر خواهد شد.

آینده صنعت قطعه با ۱.۵ میلیون نفر جمعیت نامشخص است و احتمال بیکاری بالاست. این در حالی است که اکنون قطعه‌سازان در نقدینگی و پرداخت حقوق کارکنان با مشکل روبه‌رو هستند.

سخنگوی انجمن قطعه‌سازان افزود: مدیران عامل ایران خودرو و سایپا در گفت‌وگو با وزیر صمت اعلام کردند که مطالبات قطعه‌سازان را کامل پرداخت می‌کنند. البته ایران خودرو اعلام کرد که ۳۸۰۰ میلیارد تومان از بدهی را پرداخت می‌کند اما ۱۸۰۰ میلیارد تومان به قطعه‌سازان داد و ۲۰۰۰ میلیارد تومان نیز برای خرید قطعه از چین تخصیص پیدا کرد. سایپا نیز حدود ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ میلیارد تومان پرداخت کرد. وزیر صمت باید از خودروسازان بخواهد که چرا مطالبات قطعه‌سازان پرداخت نمی‌شود. با توجه به این مشکلات ما حتی نمی‌توانیم مطالبات کارگران کارخانه‌ها را پرداخت کنیم.

■ قطعه‌سازان مخالف یا موافق واردات خودرو؟

سخنگوی انجمن درباره واردات خودرو اظهار کرد: واردات ۱.۵ میلیون دستگاه خودرو شوخی نیست. این در حالی است که خودروسازان نه‌تنها در پرداخت مطالبات قدمی رو به جلو بر نداشتند، بلکه خودروسازان دنبال واردات می‌روند. ما مخالف واردات خودرو نیستیم، اما قبل از واردات باید صنعت خودرو در کشور موردحمایت قرار گیرد. پولی که می‌تواند برای کالاهای اساسی صرف شود برای واردات خودرو و قطعه مصرف می‌شود.

■ چالش تامین ماشین‌آلات قطعه‌سازی

در ادامه محمد شهپری، عضو هیات‌مدیره انجمن با توجه به چالش‌های موجود در حوزه ماشین‌آلات گفت: اکنون حدود ۲ ماه است وزارت صمت اعلام می‌کند ارزی برای ماشین‌آلات نداریم و نباید روی تخصیص ارز برای ماشین‌آلات حساب کرد و هیچ‌کس نیز در شرایط فعلی پاسخگو نیست. این در حالی است که درباره ساخت داخل و خودکفایی، ماشین‌آلات کارخانجات برای سنوات گذشته است و برای بهبود وضعیت باید تجدیدنظری در تامین مالی برای خرید ماشین‌آلات صورت گیرد.

■ فاجعه صادرات و قیمت مواد اولیه

وی با اشاره به چالش‌های موجود در تامین مواد اولیه بیان کرد: یکی از مهم‌ترین چالش‌ها افزایش هزینه تامین مواد اولیه داخلی است. به این معنی که مس، فولاد، آلومینیوم و ... حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد گران‌تر از مواد اولیه خارجی به دست ما می‌رسد که متاسفانه در این زمینه هیچ‌کس جوابگو نیست.

عضو هیات مدیره انجمن با انتقاد از عملکرد دولت نسبت به خودروسازان مونتاژکار گفت: متاسفانه باوجود چالش‌های موجود در صنعت قطعه به سمت مونتاژ می‌رویم که در نتیجه آن بسیاری از قطعه‌سازان تعطیل و این صنعت به مرور زمان منحل خواهد شد، اما در عین حال خودروسازان مونتاژکار به‌دنبال تهیه مواد اولیه برای صادرات و کسب سود بیشتر هستند.

■ ثبت سفارش ۵۴۴ میلیون دلار قطعه!

مازیار بیگلو، دبیر انجمن قطعه سازان نیز اظهار کرد: خودروسازان مطالبات قطعه‌سازان را پرداخت نمی‌کنند و این امر باعث بروز مشکلات برای قطعه‌سازان شده است؛ ازاین‌رو خودروسازان به بهانه اینکه تولید به‌موقع صورت نمی‌گیرد، اقدام به واردات قطعات از چین کرده‌اند.

وی افزود: خودروسازان بیان می‌کنند که قطعه‌سازان داخلی قطعات را گران می‌فروشند، ضمن اینکه اگر گران‌فروشی است از طریق شکایت و بازرسی به این موضوع رسیدگی شود.

بیگلو با بیان اینکه قطعات چینی با کمترین سطح کیفیت وارد کشور می‌شود، مدعی شد: تولید قطعات خودرو در داخل کشور دارای کیفیت است اما خودروسازان ۵۴۴ میلیون دلار سفارش واردات قطعه از چین را ثبت کردند.

سخن پایانی

با توجه به آمارهای اعلام شده از بدهی صنعت خودرو به قطعه‌سازی شرایط به‌شدت بحرانی است و باید وزیر صمت هر چه سریع‌تر فکری به حال این صنعت کند.

از سوی دیگر، قیمت‌گذاری دستوری خودرو نیز دلیلی بر افزایش زیان انباشته خودروسازان خواهد شد که روند پرداخت مطالبات به قطعه‌سازان را کند کرده است. حال باید منتظر ماند و دید که چه تصمیمی برای قیمت‌گذاری خودرو و پرداخت مطالبات خودروسازان اتخاذ می‌شود.

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم آزاده شایگان اصل برابر وکالتنامه شماره ۳۶۷۷۰ مورخ ۱۴۰۲/۵/٤ و ۳٤۸۹۶ مورخ ۱٤۰۱/۹/۳ و ۳۵۹۱۱ مورخ ۱٤۰۱/۱۲/۱۲ دفتر ۱۵۲ کرج از طرف مالک آقای محمدرضا ناصری ضمن تسلیم دوبرگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت دودانگ از ششدانگ یک باب واحد تجاری واقع در طبقه همکف قطعه سوم تفکیکی به مساحت ۶۹/۰۹ مترمربع به شماره پلاک ۹۳۰۹ فرعی از ۱۵۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۵۲۱۹ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان به نام متقاضی ثبت و سند به شماره چاپی ۲٤٤۱۷۰ و دفتر الکترونیکی به شماره ۱۳۹۷۲۰۳۳۱۰۰۹۰٤۹۱۷۱ صادر و تسلیم شد که سند مالکیت به علت سهل‌انگاری مفقود گردیده است لذا تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است. لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

حوزه ثبت ملک کرج – ناحیه یک

یادداشت

بازار لوازم یدکی نیازمند حمایت

سیداحمد حسینی- رئیس هیات مدیره اتحادیه لوازم یدکی خودرو

این روزها مشکلات و چالش‌های بازار خودرو بسیار زیاد است؛ از طرفی در بحث تامین لوازم یدکی با بحران‌های جدی روبه‌رو هستیم که باید به آنها توجه ویژه‌ای شود و از سوی دیگر، شاهد واردات خودروهای جدید هستیم که تامین لوازم یدکی آنها به‌شدت نیاز به برنامه‌ریزی دارد که خود چالش جدیدی در این بازار خواهد بود.

قطعات یدکی به دو دسته وارداتی و تولید داخل تقسیم می‌شوند و البته اغلب مواد اولیه قطعاتی هم که در داخل کشور تولید می‌شوند، وارداتی است؛ از این‌رو یکی از مواردی که در افزایش قیمت لوازم یدکی تاثیر چشمگیری دارد، نرخ ارز است. در رابطه با تولید داخلی، تقریبا مشکلی نداریم و اگر قطعه خاصی را نمی‌توانیم تولید کنیم، به‌دلیل در اختیار نداشتن تکنولوژی آن است و اینکه نمی‌توانیم فناوری تولید این قطعات را وارد کنیم.

قسمتی از این موضوع به‌دلیل شرایط تحریمی است که با آن روبه‌رو هستیم و قسمتی هم به صرفه اقتصادی نداشتن تولید این قطعات برمی‌گردد. به‌عنوان مثال، اگر اتاق‌های خودروهای گوناگون را در نظر بگیریم ما امکان تولید آنها را داریم و اگر واحد تولید بخواهد آنها را تولید کند برای تامین نیاز کل کشور حدود ۲ تا ۳ ماه زمان کافی است، اما باقیمانده نیاز داخل را باید صادر کنیم که به‌دلیل محدودیت تحریم‌ها، امکان صادرات آنها را نداریم. البته به‌طور کل بعید می‌دانم که تکنولوژی ساخت و تولید قطعه‌ای را در اختیار داشته باشیم و با وجود تولیدکنندگان خوبی که در کشور فعال هستند و با کمی حمایت از سوی دولت، نتوانیم آن قطعه را تولید کنیم.

درباره نوع خودروهای وارداتی اطلاعات دقیقی نداریم، اما به‌طور کل اگر خودروهایی مشابه خودروهای داخل باشند، مسلما تامین قطعات آنها کار بسیار راحتی است و اگر خودروهای معروفی نباشند، یکی از چالش‌های ما تامین و تولید قطعات این خودروها خواهد بود. باید در نظر داشته باشیم اگر این خودروها باکیفیت و خوب هستند قاعدتا نباید برای تامین قطعات آنها با چالش بزرگی روبه‌رو شویم و می‌توانیم با کمی تلاش قطعات آنها را در داخل تولید کنیم یا در نهایت وارد و نیاز بازار را تامین کنیم.

در مجموع حتی در شرایط کنونی در تامین قطعات خودرو کمبود محسوسی نداریم، اما برای خودروهای چینی که هم‌پیمانان تجاری ما در زمینه‌های گوناگون تامین‌کننده قطعات آنها هستند، از طرف خود چینی‌ها با چالش‌هایی روبه‌رو شده‌ایم. البته در کل، شرایط به‌گونه‌ای است که می‌توانیم بگوییم در تامین قطعات یدکی خودرو مشکل خاصی را نداریم.

هرچند برعکس تصورات، یکی از کشورهای که اغلب بدعهدی می‌کند و به قراردادهای تجاری با ما توجهی ندارد، کشور چین است که خود منشأ مشکلاتی برای تامین قطعات و لوازم یدکی خودروهای ساخت چین شده است.

موضوع مهم دیگر در بازار لوازم یدکی قیمت است. از ابتدای سال با توجه به افزایش دستمزدها شاهد شیب ملایمی از افزایش قیمت در حوزه لوازم یدکی خودرو بودیم، اما بعد ازآن به جهت رکودی که بر بازار حکمفرما شد تا حدودی به ثبات قیمت رسیدیم.

البته در شرایط کنونی اقتصاد این ثبات قیمت پایدار نیست و متاثر از اتفاقات اقتصادی و سیاسی و داخلی و خارجی و همچنین نوسان نرخ ارز و... باز هم نوسانات ملموس کم و زیادی دارد.

در این میان، بروکراسی اداری که در گمرکات از سوی وزارت اقتصاد و دارایی حاکم است هم اثر زیادی بر افزایش نرخ قطعات و لوازم یدکی می‌گذارد که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. یکی دیگر از عواملی که در بحث نوسانات قیمتی این بازار می‌توان به آن اشاره کرد، بحث عرضه و تقاضاست.

با تمام اینها مهم‌ترین موضوعی که نه‌تنها بازار لوازم یدکی که تمام بازارهای کسب‌وکار را از حالت تعادل خارج و مردم را برای تامین قطعات با مشکل مواجه می‌کند، تصمیم‌گیری‌های غیرکارشناسانه برخی از مدیران دولتی بدون اشراف بر بازار و در نظر نگرفتن شرایط حاکم بر آن است که در نهایت باعث به چالش کشیده شدن بازار و نابسامانی‌های گاه مقطعی و گاه ادامه‌دار آن می‌شود.

در این میان، تاثیر نوسانات نرخ ارز محسوس‌تر است و همیشه به‌دلیل نوسانات نرخ ارز در بازار قطعات پرمصرف، چه قطعاتی که در داخل تولید می‌شوند و چه قطعاتی که وارداتی هستند، تغییرات بیشتری را از نظر رشد قیمتی داشته‌ایم که تاثیر مضاعفی هم بر بازار خواهند گذاشت.

این چالش‌ها در حالی است که با افزایش عرضه کالاهای تقلبی در بازار نیز روبه‌رو هستیم. متاسفانه شرایط به‌گونه‌ای است که تشخیص جنس اصل از غیراصل در بازار قطعات و لوازم یدکی حتی برای تعمیرکاران هم بسیار سخت بوده که باعث خسارت‌های زیادی شده است.

در این میان به‌طور خاص شاهد عرضه روغن‌های تقلبی هستیم که موضوعی غیرقابل انکار است.

صمت مشکلات صنعتی ریشه‌دار را بررسی کرد

صنعت قطعه در برزخ تامین مالی

هادی خرسند
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

قطعه‌سازی به‌عنوان یکی از صنایع مادر و تامین‌کننده نیاز خودروسازان در شرایط کنونی اقتصاد با مشکلات گوناگونی از جمله نبود نقدینگی و افزایش سرسام‌آور نرخ مواد اولیه و عدم‌تخصیص ارز مواجه است و این در حالی است که مشتریان قطعه‌سازان از جمله شرکت‌های خودروساز با پرداخت نکردن تعهدات خود، ضمن کاهش حجم نقدینگی تولیدکنندگان قطعه، بار مضاعفی را بر دوش این صنعت دیرین کشور گذاشته‌اند. امروز بیش از ۱۵۰۰ قطعه‌ساز در زنجیره پایین‌دستی صنعت خودرو حیات اقتصادی دارند که رفع موانع تولید و تلاش برای بروزرسانی معوقات آنها می‌تواند ضمن بومی‌سازی فناوری‌های نوین تولید، به تحقق شعار حمایت از کالای ایرانی نیز منجر شود. به‌گفته کارشناسان و فعالان صنعت قطعه، این صنعت در معرض تهدید جدی است و تصمیم‌سازان باید برای نجات صنعت ریشه‌دار قطعه و خودرو راهبردهای اساسی بیندیشند. ادامه کمبود نقدینگی و عدم‌توان پرداخت مطالبات قطعه‌سازان و تأمین قطعات داخلی و خارجی از سوی خودروساز موجب کاهش بهره‌وری نیروی کار و ماشین‌آلات تولید و در نهایت افت تولید در صنایع قطعه‌سازی و خودروسازی خواهد شد که نیازمند توجه جدی دولت و ارائه راهکارهایی سریع و در عین حال کارآمد است که این صنعت مهم و حیاتی را از برزخ مشکلاتی که در آن گرفتار شده، نجات دهد. صمت در این گزارش نظر کارشناسان و فعالان صنعت قطعه درباره مشکلات این صنعت و راهکار رهایی آن از وضعیت نابسامانی که دارد را جویا شده که در ادامه می‌خوانید.

قطعه‌سازان در پیچ تند تامین ارز

سیدمحمدمهدی شکورزاده، رئیس هیأت مدیره انجمن قطعه‌سازان استان خراسان رضوی درباره وضعیت کنونی صنعت قطعه به صمت اظهار کرد: این روزها صنعت قطعه همانند صنعت خودرو با چالش‌های گوناگونی مواجه است. یکی از چالش‌هایی که طی ماه‌های اخیر شاهد آن بودیم، کاهش تولید قطعه است که می‌تواند اثر مخربی بر وضعیت تولید خودرو بگذارد. کاهش تولید خودرو نیز افزایش قیمت‌ها در پی کاهش عرضه خودرو به بازار را به‌دنبال خواهد داشت.

شکورزاده ادامه داد: واقعیت این است که روش تخصیص ارز و تامین نقدینگی باعث کاهش تولید خودرو شده است. این موضوع در نامه‌نگاری‌های متعدد از بهمن ۱۴۰۱ اطلاع‌رسانی هم شده است. سرانجام ادامه‌یافتن این شرایط مشخص و قابل پیش‌بینی است. دولت ارز موردنیاز را در اختیار قطعه‌سازان نمی‌گذارد که موضوع تامین نقدینگی در این صنعت را پیچیده کرده است. اینکه دولت بعضا ۵، ۱۰ یا ۵۰ درصد نقدینگی صنعتگران را برای ثبت سفارشات در بانک‌ها بلوکه کرده به این معناست که به نفع بانک‌ها عمل می‌کند. البته این اقدام دولت به یک دلیل غیرمحتمل با عنوان ممانعت از انجام ثبت سفارشات اضافه انجام می‌شود. از سوی دیگر، بانک‌ها نیز تفاهم‌نامه‌هایی که براساس آنها باید بخشی از مطالبات قطعه‌سازان را پرداخت کنند، متوقف کرده‌اند و دیگر بودجه و نقدینگی در اختیار قطعه‌سازان نیست که بتوانند قطعه‌ای تولید کنند. تولیدات قطعه به‌طور تقریبی به ۳۰ تا ۴۰ درصد رسیده و اگر شرایط کنونی ادامه یابد، همین اندک تولید هم قطع خواهد شد. این مسائل می‌تواند بهانه‌ای باشد برای واردات قطعه و در نهایت آسیب دیدن تولید.

هشدار درباره آینده

شکورزاده در پاسخ به این پرسش که روند کاهش تولید تا چه زمانی ادامه خواهد داشت، اظهار کرد: پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد صنعت قطعه با این وضعیت آینده خوبی نخواهد داشت. این بحران به‌دلیل کمبود نقدینگی و عدم‌اختصاص ارز توسط بانک مرکزی فقط برای صنعت خودرو یا قطعه نیست، بلکه برای همه صنایع در حال اتفاق افتادن است. واقعیت این است که اگر بانک مرکزی تجدیدنظری در سیاست‌های ارزی خود در قبال تولید و صنعت نکند و با همین رویه پیش برود، مرگ خاموش صنایع را در پیش‌رو خواهیم داشت. بانک مرکزی سال‌هاست مدیریت بازار ارز را در اختیار دارد و هیچ‌کس هم پاسخگوی عملکرد آن نیست. به‌نظر می‌رسد پیامدهای تصمیمات این نهاد که در وضعیت کنونی اقتصادی کشور اتخاذ می‌شود و برجامعه صنعتی تاثیرات مخربی می‌گذارد، دیده نمی‌شود و مهم نیست.

رئیس هیأت مدیره انجمن قطعه سازان استان خراسان رضوی ادامه داد: بانک مرکزی با سیاست عدم‌تزریق نقدینگی این هدف را دنبال می‌کند که تورم را کاهش دهد. شاید قسمتی از تورم و مشکلات اقتصادی نقدینگی باشد، اما در حال حاضر قیمت تمام‌شده برای تولید قطعه بالاست و نمی‌توان قطعه را پایین‌تر از قیمت اصلی آن تولید کرد، حال چه تولیدکننده نقدینگی داشته باشد، چه نداشته باشد. گاه قطعه‌ساز برای کالایی که تولید کرده سود بالایی را در نظر می‌گیرد و باتوجه به جو روانی که در بازار وجود دارد می‌توانند قطعات تولیدی خود را باقیمت پایین‌تری عرضه کند، اما در شرایط کنونی اقتصاد و نوساناتی که در بخش‌های گوناگون شاهد آن هستیم، قیمت تمام‌شده قطعه از چیزی که انتظار داریم، بیشتر خواهد شد و مشتری در بازار از خرید این قطعات گران استقبال نمی‌کند، در این وضعیت عملا تولید متوقف خواهد شد. این درست مانند روندی است که خودروسازان در پیش گرفته و انجام می‌دهند. خودروسازان نمی‌توانند برای تولید محصولی که روی آن سرمایه‌گذاری کرده‌اند، به‌دلیل قیمت‌گذاری دستوری و عرضه خودرو با بهایی کمتر از هزینه تمام‌شده، تولید خود را متوقف کنند.

مشکلات قطعه‌سازان در نیمه نخست امسال

رئیس هیأت مدیره انجمن قطعه‌سازان خراسان رضوی با اشاره به عمده مشکلاتی که این صنعت و صنایع دیگر با آن دست و پنجه نرم می‌کنند، اظهار کرد: تغییر سریع و ناگهانی بخشنامه‌ها، مسائل بیمه و دارایی، مسائل کارگر و کارفرمایی و قانون کار از مشکلاتی است که همه صنایع با آنها دست و پنجه نرم می‌کنند. در این میان صنعت قطعه علاوه بر این مشکلات چالش‌های دیگری نیز دارند. فعالان این صنعت امکان سرمایه‌گذاری ثابت ندارند و تکنولوژی‌های موجود در این صنعت قدیمی در نتیجه قطعات باکیفیتی تولید نمی‌شود. وی گفت: واقعیت این است که نمی‌توان بین یک شناگر معمولی آموزش دیده و کسی که قهرمان المپیک است، مسابقه عادلانه‌ای برگزار کرد و از فرد معمولی انتظار پیروزی داشت. در حال حاضر تولیدکنندگان و بیش از همه قطعه‌سازان به این حالت دچار شده‌اند؛ سرمایه‌گذاری ثابت ندارند، جلوی تولید آنها گرفته شده و هیچ‌گونه نقدینگی ندارند. در گذشته، تولیدکنندگان با سرمایه در گردشی که داشتند می‌توانستند مقداری سرمایه‌گذاری ثابت انجام دهند، اما در حال حاضر نه‌تنها این کار را نمی‌توانند انجام دهند که برای ادامه تولیدشان هم کمبود شدید نقدینگی دارند.

تعامل قطعه‌سازان و خودروسازان

شکورزاده در ادامه اظهار کرد: عمده مشکلی که قطعه‌سازان با خودروسازان دارند در زمینه پرداخت بدهی‌های خودروسازان به قطعه‌سازان است و چون قطعه‌ساز نقدینگی برای تولید قطعه در اختیار ندارد، نمی‌تواند قطعات موردنیاز خودروسازان را تولید کند. البته با تمام وجود و بنا بر رعایت اصول اخلاقی به هر شیوه‌ای هم که شده، قطعه‌ساز قطعه را تولید می‌کند و در اختیار خودروسازان می‌گذارد. البته واقعیت این است که این مشکلات نه از سوی خودروسازان است و نه قطعه‌سازان. این دو صنعت شاید زمانی بر سر مسائلی مانند تامین نقدینگی مشکلاتی داشتند، اما در حال حاضر به‌درستی یکدیگر را درک می‌کنند و با هم تعامل دارند. در این میان، عمده مشکل خودروساز و قطعه‌ساز کمبود نقدینگی، قیمت‌گذاری دستوری، عدم‌تامین ارز موردنیاز و نوسان نرخ مواد اولیه است. هر مشکلی که به هر نوعی برای خودروساز وجود دارد، پیامدهای آن به قطعه‌ساز هم می‌رسد. تعدد مشکلات باعث می‌شود، قطعه‌ساز نتواند فعالیت و تولید خود را توسعه دهد و مهم‌تر از همه، قطعات باکیفیتی تولید کند و در اختیار خودروساز و مشتریان خود قرار دهد.

وی افزود: اگر مسئله تامین نقدینگی برطرف نشود، این رکود ادامه خواهد داشت و در آینده‌ای نه‌چندان دور، تولید قطعه به صفر نزدیک می‌شود و احتمال اینکه این تولید متوقف شود، هم بعید نیست. زمانی یک‌سری شرکت‌ها با اعتباراتی که داشتند، مواد اولیه موردنیازشان را از کشورهای دیگر خریداری و وارد می‌کردند، اما در حال حاضر این اعتبارات متوقف شده که بیشتر ناشی از سیاست‌های نادرست بانک مرکزی است که ضربه بزرگی به صنعت تولید وارد کرده است.

در حال حاضر تمام‌شده تولید قطعه بالاست و نمی‌توان قطعه را پایین‌تر از قیمت اصلی آن تولید کرد

وعده‌هایی که محقق نمی‌شود!

مهدی مطلب‌زاده، عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن قطعه‌سازان کشور درباره دلایل کاهش تولید قطعه به صمت گفت: میان تولید قطعه و خودرو رابطه مستقیمی بر قرار است؛ در نتیجه کاهش تولید قطعه به‌دلیل کاهش تولید خودرو است. مشکل اصلی در روند تولید قطعه، کمبود نقدینگی است و تا زمانی که خودروسازان برای پرداخت بدهی‌های خود که به افزون بر ۶۵ هزار میلیارد رسیده، اقدامی نکنند و نقدینگی قطعه‌سازان تامین نشود، این مشکل پابرجا خواهد ماند. از آنجایی که وعده تسویه بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان محقق نمی‌شود، قطعه‌سازان برای تولید قطعات موردنیاز خودروسازان با چالش‌های فراوانی روبه‌رو می‌شوند.

مطلب‌زاده درباره تاثیر تولید قطعه بر کاهش تولید خودرو بیان کرد: کاهش تیراژ تولید خودرو به تولید قطعه ارتباطی ندارد و قطعات همیشه به‌موقع تامین شده است. منشأ اصلی کاهش تولید خودرو یا قطعه به قیمت‌گذاری دستوری برمی‌گردد که بر اقتصاد ما حاکم است و تا زمانی که قیمت‌گذاری دستوری وجود دارد، نوسانات قیمت و متضرر شدن خودروسازان و قطعه‌سازان ادامه خواهد داشت.

عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن قطعه‌سازان کشور درباره راهکارهای پرداخت مطالبات قطعه‌سازان، اظهار کرد: برای پرداخت به‌موقع مطالبات، بهتر است قیمت‌گذاری دستوری خودرو برداشته شود تا به این واسطه، خودروساز با توجه به هزینه تمام‌شده، خودرو را با قیمت مناسب به بازار عرضه کند و در نهایت قیمت خودرو در بازار با توجه به عرضه و تقاضا تعیین شود. این رویکرد در اقتصاد آزاد قابلیت اجرایی دارد و با اقتصاد دستوری راه به‌جایی نمی‌برد. در بازار آزاد، به‌واسطه رقابتی که ایجاد می‌شود، پس از مدتی خودروساز مجبور به کاهش قیمت محصول می‌شود.

چالش بزرگ عدم‌ثبات اقتصادی

این کارشناس صنعت با اشاره به تاثیر نوسانات نرخ ارز گفت: اگر نرخ ارز ثبات داشته باشد، دیگر شاهد تغییرات لحظه‌ای قیمت‌ها در بازار نیستیم، چراکه در صورت واردات قطعه با نرخ مشخص، قیمت مواد اولیه نیز ثابت مانده یا با شیب ملایمی افزایش می‌یابد. در نهایت می‌توان میزان افزایش قیمت خودرو و ضرر خودروساز و قطعه‌ساز را پس از مدتی مورد ارزیابی قرار داد. مطلب‌زاده با یادآوری بدهکاری سنگین خودروسازان ادامه داد: در حال حاضر، خودروسازان بیش از ۱۴۰ هزارمیلیارد دلار بدهکار هستند که از این میزان، ۶۵ هزار میلیارد سهم بدهکاری آنها به قطعه‌سازان است. در نتیجه دو خودروساز بزرگ طبق ماده ۱۴۱ ورشکسته تلقی می‌شوند و این در حالی است که هر سال با ارزشیابی مجدد اموال و... خود را از ورشکستگی خارج می‌کنند. این فعال صنعت قطعه با بیان مشکلات این صنعت در نیمه نخست امسال، افزود: یکی از چالش‌های اصلی قطعه‌سازان، تخصیص ارز و عدم‌ترخیص به‌موقع کالا از گمرک است که در نتیجه آن قطعه‌ساز با کاهش تولید و بازار با کمبود عرضه روبه‌رو می‌شود. همچنین به‌دلیل عدم‌پرداخت مطالبات قطعه‌سازان از سوی خودروسازان، کمبود نقدینگی یکی دیگر از چالش‌های جدی این صنعت است. از سوی دیگر، بانک‌ها آنقدر درگیر شعار سال هستند که رونق تولید را فراموش کرده‌اند؛ در نتیجه به صورت انقباضی عمل کرده و سرمایه در گردش موردنیاز زنجیره تامین را در اختیار تولیدکنندگان نمی‌گذارند. مطلب‌زاده در پایان با انتقاد از نبود نمایندگی خودروهای خارجی در کشور اظهار کرد: واردات خودروهای دست دوم آن هم بدون داشتن شرط نمایندگی یعنی این خودروها بدون هیچ زیرساختی وارد شوند. این خودروها دیر یا زود به قطعه نیاز پیدا خواهد کرد و بی‌شک خودروهای وارداتی زمین‌گیر شده و از دور خارج می‌شوند.

از چالش‌های اصلی قطعه‌سازان، تخصیص ارز و عدم‌ترخیص به‌موقع کالا از گمرک است

سخن پایانی

بنابر این گزارش، کاهش تولید قطعه در نهایت به ضرر صنعت قطعه و خودرو کشور خواهد بود و در حالی که دولت برنامه‌های جدی برای ساماندهی بازار خودرو و قطعه کشور دارد انتظار می‌رود هر چه سریع‌تر درباره تامین نقدینگی و اختصاص ارز به تولیدکنندگان در بخش‌های گوناگون صنعت قطعه تدابیری بیندیشد.

پرونده اکتشاف محرمانه است

فعالان معدنی به‌اتفاق یکی از اصلی‌ترین چالش‌های بخش معدن را ضعف در حوزه اکتشاف می‌دانند و عدم تخصیص بودجه کافی به این بخش، وجود قوانین دست‌وپا گیر و بخشنامه‌های متعدد، کارشکنی سازمان‌ها و نهادها و... را از جمله دلایل این ضعف معرفی می‌کنند.
متولی اصلی اکتشاف سازمان زمین‌شناسی است و سازمان‌های دیگری هم، مثل وزارت نفت، وزارت نیرو، سازمان انرژی اتمی و... در این زمینه فعال هستند اما گلایه اصلی فعالان حوزه معدن این است که فعالیت آنها جزیره‌ای است و اطلاعات به‌دست آمده را با دیگری به اشتراک نمی‌گذارند و حتی سازمان زمین‌شناسی هم در ارائه دادن اطلاعات به فعالان اقتصادی دست و دلبازی نشان نمی‌دهد. در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به جدیدترین اظهارنظرها در زمینه اکتشاف.

عکس: آیدا فریدی

آینده اکتشافات مواد معدنی

احسان عاشوری، کارشناس حوزه اکتشاف شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در یادداشتی با اشاره به اینکه: هر از چندگاه، مطالبی در زمینه اکتشاف در گزارش‌های خبری به گوش می‌رسد، نوشته است: تمایل شدیدی به توسعه اکتشافات مواد معدنی در سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی کشور در سال‌های اخیر، که موجب کشف ذخایر جدید و توسعه ذخایر شناخته شده در کشور شده اما وزارت صمت که مرجع صدور گواهی کشف در کشور است، تاکنون آماری در مورد افزایش ذخایر مواد معدنی گوناگون ارائه نکرده و این اطلاعات جهت بررسی توسط تحلیلگران و خبرگان این رشته در اختیار عموم قرار نمی‌گیرد. اطلاعات در ذخایر کشف شده، تنها در اختیار کسانی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم در آن پروژه شرکت داشته‌اند و انتقال اطلاعات در سطح کلی جامعه به صورت سینه‌به‌سینه است. در بخش دیگری از این یادداشت در مورد ضرورت انتشار آمار آمده: بررسی جامع چنین اطلاعاتی کمک شایانی به شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و خصوصی می‌کند تا استراتژی مناسبی را در کوتاه‌مدت و بلندمدت جهت توسعه اکتشاف مواد معدنی اتخاذ کنند.

سه مرحله اکتشاف

عاشوری در بخش دیگر از یادداشت خود به این نکته اشاره کرده است که: معمولا اکتشاف مواد معدنی شامل سه مرحله متوالی توسعه مدل و استراتژی کسب‌وکار (انتخاب نوع ماده معدنی، اندازه آن و ...)؛ مرحله هدف‌یابی و اکتشافات مستقیم می‌شود.وی آورده است: نحوه نگرش و ذهنیت سازمان‌ها نسبت به این سه مرحله، نقش مهمی در توسعه اکتشاف مواد معدنی ایفا می‌کند. در صورت دسترسی به آمار و نتایج اکتشافات در کشور، می‌توان به تحلیل و اتخاذ استراتژی مناسب به خصوص در مرحله هدف‌یابی پرداخت. قبل از ادامه بحث باید یادآوری کنم که در یک نگرش کلی، مهم‌ترین خصوصیات اهداف اکتشافی (کانسارها) توزیع ناهمگن، توزیع نمایی اندازه-فراوانی و مقیاس‌پذیری آنها است.

عاشوری شرح داده است که: از نقطه نظر آمارهای جهانی در مورد کشف ذخایر معدنی، همیشه شاهد دوره‌های رکود بعد از یک دوره از کشف ذخایر جدید بوده‌ایم. این دوره‌های کشف می‌تواند مبنی بر توسعه مدل‌های مفهومی جدید یا تجهیزات اکتشافی باشد و دوره‌های رکود در پی بلوغ این مدل‌ها یا روش‌های اکتشافی اتفاق می‌افتند. این نوع تغییرات و همگام شدن با آنها می‌تواند ایده‌های اکتشافی با ارزشی در اختیار سازمان‌ها و شرکت‌ها قرار دهد.

فقدان ابزار مناسب

این کارشناس حوزه اکتشاف در بخش دیگری از یادداشت خود آورده است: هنوز نگرش‌های مبتنی بر اکتشافات چکشی و بی‌توجهی به مدل‌های کانساری، سیستم‌های کانی‌سازی، تعریف دقیق از مناطق امیدبخش بر اساس یک مدل مناسب و معنای ردپای کانسارها «Foot print» در عموم جامعه اکتشافی قابل مشاهده است. خوشبختانه توجه بسیاری از متخصصان زمین‌شناسی صحرایی به پدیده‌های زمین‌شناسی مرتبط با کانی‌سازی و توسعه دانش آنها در این زمینه جای امیدواری است اما متاسفانه ابزار اندازه‌گیری متناسب با دانش شخصی متخصصان در کشور رشد نیافته است. به طور مثال، استفاده از دستگاه‌های پرتال شیمیایی و کانی‌شناسی (به خصوص در محدوده طیفی SWIR) در صحرا، کمک شایانی به جهت‌گیری مسیر پی‌جویان مواد معدنی در سیستم‌های تعریف شده‌ای مثل اپی‌ترمال، پورفیری و ماسیوسولفید خواهد کرد.

در ادامه می‌خوانیم: در بسیاری از مدل‌های کانساری مورد هدف، ردپای کانسارها در مقیاس‌های ایالت‌های متالوژنی و مناطق معدنی به خوبی قابل شناسایی است. بسیاری از مناطق امیدبخش کشور مورد اکتشاف قرار گرفته‌اند و کانسارهای بزرگ دارای برونزد کشور کشف شده‌اند. معمولا در یک ایالت متالوژنی تعداد کمی کانسار بزرگ وجود دارد و خلاف ادعای عدم اکتشاف سیستماتیک در کشور به نظر می‌رسد سطح قابل ملاحظه‌ای از کشور اکتشاف شده است. وی با اشاره به اینکه: بعضی از مناطق امیدبخش در کرمان، آذربایجان‌شرقی، خراسان‌جنوبی و سیستان‌وبلوچستان هنوز می‌توانند حامل کانسارهای با اندازه متوسط باشند، نوشته است: در دو گروه طلا و سرب و روی هنوز می‌توان به اکتشافات ذخایر متوسط تا بزرگ با رویه فعلی امیدوار بود. اگر این مناطق و بعضی دیگر از مناطق امیدبخش که با چالش‌های قانونی روبه‌رو هستند را کنار بگذاریم، لزوم اکتشافات کانسارهای پوشیده و عمیق بر کسی پوشیده نیست.

توسعه آرام و پیوسته

در پایان گزارش آمده است: ابزارهای این گونه اکتشافات در کشور به آرامی در حال توسعه است، البته معمولا تغییرات کوچک و آرام از چشم اکثریت یک جامعه پوشیده می‌ماند و نظرگاه‌های قبلی با وجود منسوخ شدن در عرصه عمل و واقعیت در ذهن افراد باقی می‌ماند. استفاده و توجه به روش‌های ژئوفیزیکی جدیدتر مانند الکترومغناطیس و مگنتوتلوریک، حفاری‌های عمیق در بعضی از کانسارها و استفاده از مغناطیس‌سنجی برای تحلیل ساختارها از نشانه‌های این تغییرات است. سازمان‌ها و شرکت‌ها می‌توانند در فعالیت‌های اکتشافی فعلی از این نوع نگرش و تجهیزات به صورت گسترده به منظور عمق بخشیدن به کیفیت و کمیت اکتشافات استفاده کنند.

۲۶۰ هزار متر مربع حفاری اکتشافی

مدیر اکتشافات ایمیدرودر گردهمایی مدیران و کارشناسان اکتشاف ایمیدرو و شرکت‌های زیرمجموعه اظهار کرد: براساس برنامه‌ریزی حفاری که برای محدوده‌های اکتشافی واحدهای زیر مجموعه ایمیدرو و ایمیدرو انجام گرفت. برای امسال، ۴۰۰ هزار متر اکتشاف پیش‌بینی شده بود که طی ۶ ماهه نخست امسال، ۲۶۰ هزار متر اکتشاف انجام گرفته است. وی افزود: این آمار نشان می‌دهد ۶۵ درصد برنامه پیش‌بینی شده، به مرحله اجرا درآمده است.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، احمد فتاحی افزود: با توجه به اینکه ایمیدرو تضمین خوراک صنایع معدنی در کشور را بر عهده دارد، نیاز است اکتشافات عناصر پایه کانسنگ آهن، زغال‌سنگ و پلی متال را در دستور کار داشته باشد؛ به همین منظور پروانه‌های اکتشافی جدیدی وجود دارد که به نام ایمیدرو ثبت شده است و امیدواریم با انجام عملیات اکتشافی، به ذخایر جدیدی دست پیدا کنیم.

شناسایی ۲۶ محدوده اکتشافی بوکسیت

فتاحی درباره فعالیت‌ها و برنامه‌های اکتشافی شرکت آلومینای ایران بیان کرد: با توجه به اختصاص یافتن ذخایر کشف شده بوکسیت برای مصرف در شرکت آلومینای ایران و همچنین محدودیت‌های موجود در این ذخایر، نیاز بود که اکتشافات و توسعه ذخایر جدید در دستور کار ایمیدرو قرار بگیرد.

وی افزود: بر این اساس، نتایج مطالعات این پهنه منجر به شناسایی ۱۰ محدوده اکتشافی در استان خراسان شمالی، ۱۲ محدوده در استان سمنان، ۴ محدوده در کهگیلویه و بویراحمد شد که امیدواریم با اکتشاف سیستماتیک در این محدوده‌ها، ذخایر جدیدی به ذخایر بوکسیت کشور اضافه کنیم.

وی افزود: در این رابطه طی ۶ ماهه نخست امسال، ۲۶۰ هزارمتر اکتشاف انجام شد که نسبت به برنامه پیش‌بینی شده، ۶۵ درصد عملیاتی شده است.

سرمایه‌گذاری در حوزه اکتشاف «فملی»

معاون اکتشافات و توسعه ذخایر معدنی شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: اکتشافات نخستین حلقه فرآوری معدنی است و یک نوع سرمایه‌گذاری برای ایجاد ارزش افزوده به شمار می‌رود؛ به همین دلیل در تمام دنیا اکتشافات را در سرفصل هزینه سرمایه‌گذاری قرار می‌دهند.شهریار متوکل گفت: اکتشافات، نخستین حلقه فرآوری معدنی است و یک نوع سرمایه‌گذاری برای ایجاد ارزش افزوده به شمار می‌رود؛ به همین دلیل در تمام دنیا، اکتشافات را در سرفصل هزینه سرمایه‌گذاری قرار می‌دهند.به گزارش روابط عمومی شرکت ملی صنایع مس ایران، شهریار متوکل بیان کرد: از سال ۱۳۹۷، بر اساس استراتژی جدیدی که در اکتشافات شرکت ملی صنایع مس ایران پایه‌گذاری شد، از محدودیت‌های اکتشافات رها شدیم و سرمایه‌گذاری‌های خوبی انجام شد.

خرد جمعی و دانش بومی

وی افزود: در همین راستا، مجموعه‌ای از جوانان نخبه کشور دعوت به‌کار و در این حوزه مشغول به فعالیت شدند و با خرد جمعی و دانش بومی کشور، بزرگ‌ترین ذخیره معدن مس بعد از پیروزی انقلاب اسلامی که کانسار دو سرچشمه و سریدون است، با ذخیره‌ای بالغ بر ۳میلیارد و ۵۰۰ میلیون تن در سال ۱۳۹۸ اکتشاف شد.معاون اکتشافات و توسعه ذخایر معدنی شرکت ملی صنایع مس ایران اظهارکرد: تعداد زیادی محدوده اکتشافی خوب به‌دست آوردیم و ۲۴ پروانه اکتشاف هم اضافه شده که امیدواریم با معرفی ذخایر جدید، ارزش افزوده کشور و صنعت مس را بیشتر کنیم. متوکل در پایان خاطرنشان کرد: مجموع ذخایر مس به ۱۹ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تن رسیده و نویدبخش آن است که حداقل در ۱۰۰ سال آینده تولید پایدار را خواهیم داشت؛ این یعنی سهام شرکت ملی صنایع مس ایران «فملی»، از ارزشمندترین سهام‌های کشور به شمار می‌رود.

سخن پایانی

آینده بخش معدن و صنایع معدنی در گرو توسعه اکتشاف است و به نظر می‌رسد اگر عزم دولت و مجلس جزم شود و برخی موانع اساسی و چالش‌های اصلی این بخش را برطرف کنند، می‌توان امیدوار بود تحولی در این بخش رقم زده شود.

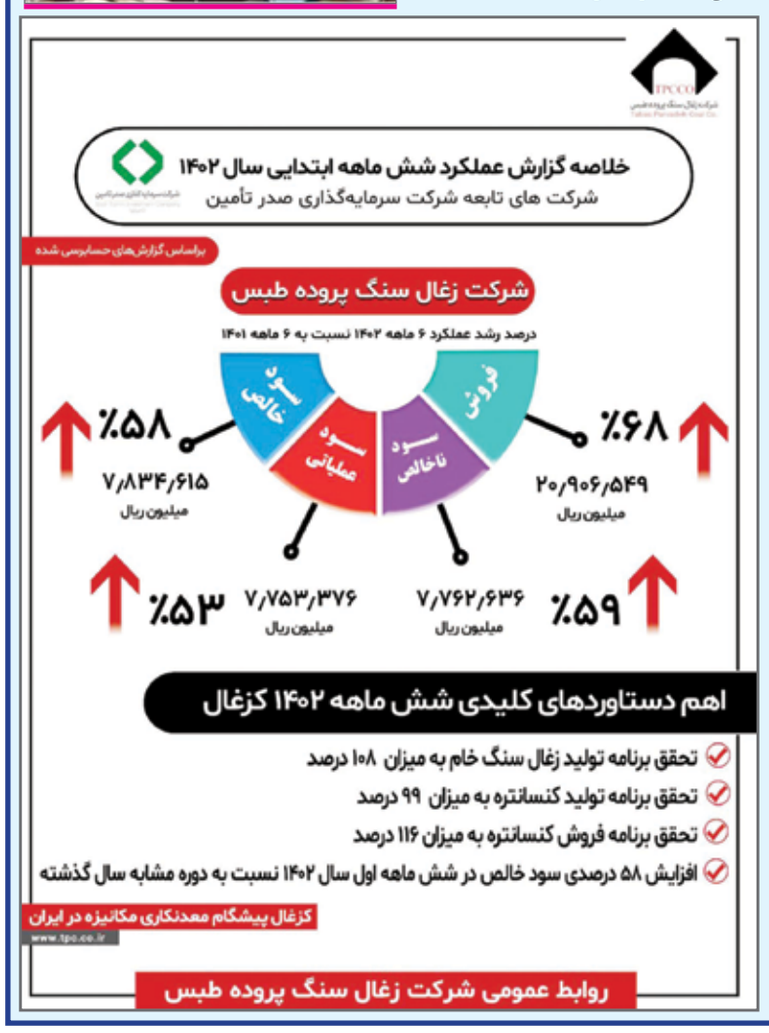
برگ زرین دیگری در کارنامه افتخارات کزغال ورق خورد:

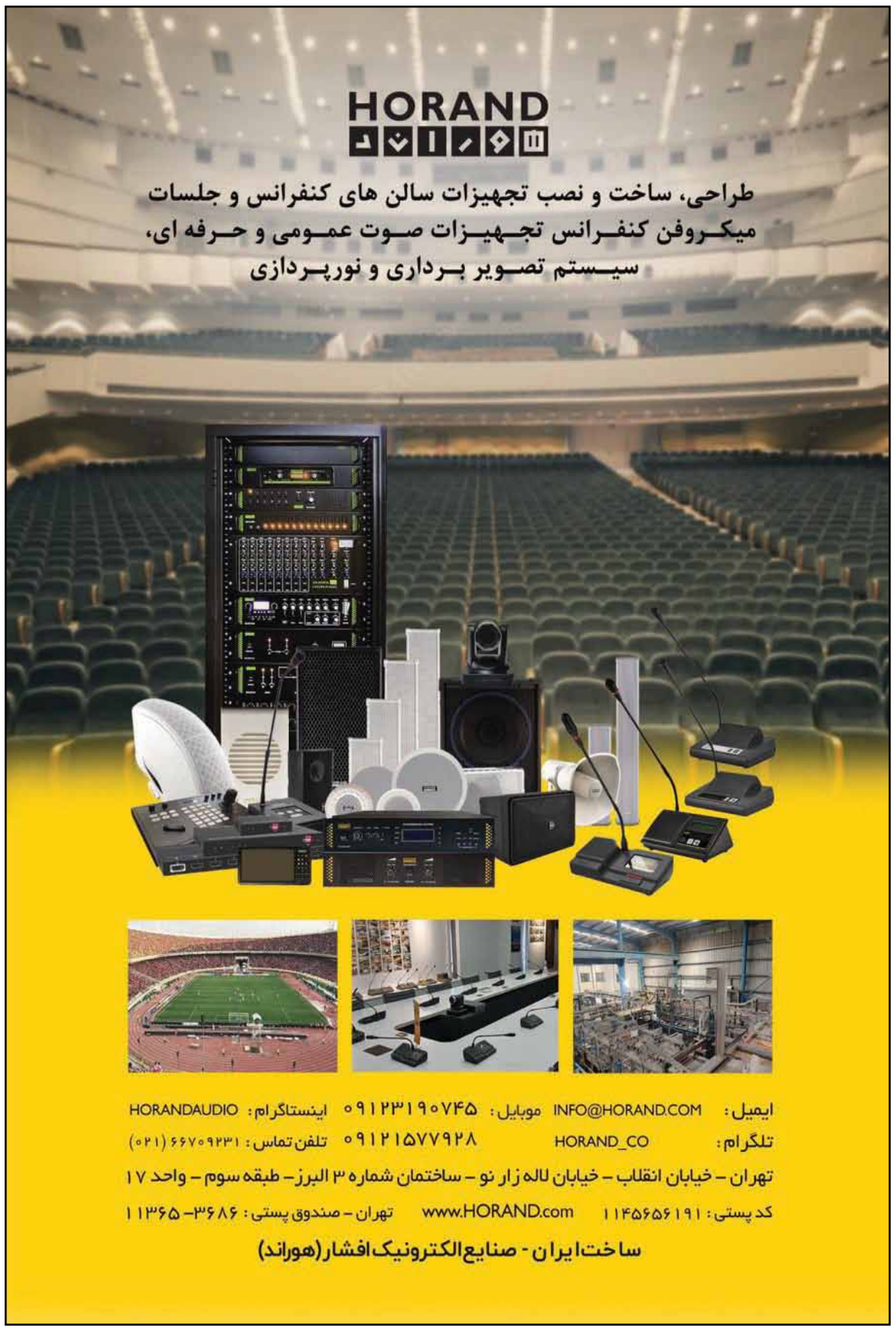
تحقق برنامه تولید و فروش در عملکرد شش ماهه

جلسه بررسی و ارزیابی عملکرد شش ماهه اول سال ۱۴۰۲ شرکت زغال‌سنگ پروده طبس در محل هلدینگ صدر تامین برگزار گردید.

به گزارش روابط عمومی کزغال، جلسه ارزیابی عملکرد شش ماهه منتهی به شهریورماه سال ۱۴۰۲ شرکت زغال سنگ پروده طبس روز دوشنبه ۱۵ آبان ماه ۱۴۰۲ با حضور معاون امور شرکت‌ها و تعدادی از مدیران شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین و مدیرعامل، معاونین و تعدادی از مدیران شرکت زغال‌سنگ پروده طبس در سالن جلسات تاصیکو و ویدئو کنفرانس با سالن جلسات کزغال برگزار شد. در این جلسه کریتی ثانی، مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ پروده طبس، گزارش عملکرد و دستاوردهای کزغال در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲ را ارائه نمود و سپس به بیان برنامه‌ها و اهداف توسعه شرکت پرداخت. کریتی ثانی تشریح کرد، شرکت زغال‌سنگ پروده طبس در این دوره شش ماهه موفق به انجام ۱۳۵۶ متر حفریات زیرزمینی معدن، استخراج ۸۰۴ هزار تن زغال‌سنگ خام و تولید ۲۹۴ هزار تن کنسانتره شده است. وی افزود، با برنامه‌ریزی و عملکرد مناسب تمامی ارکان شرکت در این مقطع زمانی توانسته ایم با تحقق ۱۰۸ درصد تولید زغال‌سنگ خام و ۱۱۶ درصد فروش کنسانتره زغال‌سنگ در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲ نسبت به برنامه، رشد ۵۸ درصد سود خالص نسبت به دوره مشابه در سال گذشته را برای شرکت رقم بزنیم. مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ پروده طبس، دستوری بودن نرخ فروش زغال‌سنگ کک شو و افزایش هزینه‌های تولید نسبت به درآمد، فرسودگی و عمر زیاد تجهیزات و ماشین‌آلات پیشروی این مجموعه معدنی، وابستگی تکنولوژی تجهیزات به خارج از کشور و عدم تامین به موقع تجهیزات مورد نیاز معادن به‌ویژه معادن مکانیزه با توجه به تحریم‌های بین‌المللی و حذف ارز دولتی برای ترخیص کالا از گمرک را از مهمترین چالش‌های پیش‌رو برای ادامه فعالیت‌های معدنکاری شرکت زغال‌سنگ پروده طبس دانست. محمدصابر پرورش، معاون امور شرکت‌های تاصیکو، ضمن تقدیر از عملکرد قابل قبول شرکت زغال‌سنگ پروده طبس در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲، ابراز امیدواری کرد با انجام طرح‌های توسعه در معدن زغال‌سنگ پروده طبس، شاهد تحولات عظیم اقتصادی و اجتماعی در منطقه و افزایش تولید کنسانتره زغال‌سنگ در کشور برای تکمیل زنجیره ارزش این ماده معدنی باشیم. شرکت زغال‌سنگ پروده طبس به‌عنوان اولین بهره‌بردار معادن تمام مکانیزه استخراج زیرزمینی زغال‌سنگ ایران و همچنین بزرگترین تولیدکننده زغال‌سنگ کشور، به طور متوسط حدود ۶۴ درصد تولید منطقه‌ای و ۳۹ درصد تولید ملی را به خود اختصاص داده است و تأمین‌کننده عمده خوراک صنعت کک‌سازی ایران است. قابل ذکر است شرکت سرمایه‌گذاری صدرتأمین، سهامدار عمده شرکت زغال‌سنگ پروده طبس می‌باشد و این مجموعه زغالی، از اواخر سال ۱۳۹۹ با نماد کزغال وارد بازار سرمایه شد تا فصل جدیدی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و صنعتی منطقه را شکل دهد.

یادداشت

در پیچ اول جاده

علیخان نصر اصفهانی
استاد دانشگاه و فعال معدنی

اهمیت فرآوری و توسعه زنجیره ارزش و لزوم جلوگیری از خام‌فروشی موضوعی است که قریب به اتفاق فعالان صنعت معدن بر آن تاکید دارند، اما مشکل اینجاست که همان‌طور که پیش از این هم بارها تاکید شده است، هنوز تعریف جامع و مانعی از ماده معدنی خام یا «راف» نداریم و به‌عبارت‌دیگر، ما هنوز در خم اول این جاده هستیم و به‌روشنی مشخص نیست که یک ماده را تا چه زمانی باید خام بدانیم و از کجا به بعد، جزو محصولات فرآوری‌شده به‌شمار می‌رود.

به‌عنوان‌مثال، در کشور ما معادن دولومیت در استان مرکزی، اصفهان، یزد و... به‌وفور یافت می‌شوند. این سنگ وقتی کلسینه می‌شود، محصولی فرآوری‌شده با کیفیت بالا است. به‌عبارت‌دیگر با پخته شدن، سنگ دولومیت به ماده‌ای با ارزش‌افزوده بالاتر تبدیل می‌شود که دولومیت کلسینه نام دارد و با اینکه مرحله‌ای از فرآوری را پشت‌سر گذاشته، خود ماده‌ای خام برای صنایع بعدی است و به‌دلیل عملکرد تصفیه روی فولادها و نیز عملکرد محافظتی آن بر پوشش نسوز فولاد، نقش مهمی در صنعت فولاد دارد.

اما اگر از همین دولومیت کلسینه‌شده که به فراوانی در همه جا وجود دارد و ارزش معدنی چندانی ندارد، ماده معدنی منیزیم استحصال شود، ارزش‌افزوده چند صد هزار برابری پیدا می‌کند. در حال حاضر کشور ما برای تامین این ماده به خارج وابسته است و صددرصد منیزیم مصرفی کشور را وارد می‌کنیم.

همین‌طور درباره سنگ‌های ساختمانی، می‌توان گفت وقتی قطعه‌ای از معدن جدا و به بلوک یا کوپ تبدیل می‌شود، هم خام است و هم در واقع، نخستین مرحله فرآوری را پشت‌سر گذاشته است و قابلیت صادراتی دارد. البته روشن است، اگر این سنگ با تکنولوژی بالا برش بخورد و مراحل فرآوری را تا تولید محصول نهایی طی کند، می‌تواند ارزش‌افزوده چندین برابری داشته باشد. اما این کار نیاز به سرمایه‌گذاری فراوان و تحول و بروزرسانی صنعت دارد زیرا در حال حاضر صنعت پیر و فرسوده ما در حوزه سنگ، توان قدم گذاشتن در این مسیر را ندارد.

پس با بگیر و ببند، هیچ نتیجه‌ای به‌دست نمی‌آید. وقتی حمایتی نباشد، شرایط مناسبی به‌وجود نیاید و سرمایه‌گذار تمایلی به فعالیت در این زمینه پیدا نکند، نه‌تنها ارزش‌افزوده‌ای از مسیر تولید و فرآوری حاصل نمی‌شود که حتی نیاز داخل را هم نمی‌توانیم به‌درستی تامین کنیم.

برخی معتقدند که جلوگیری از خام‌فروشی، تمهیدی برای تامین ارزان نرخ ماده اولیه کارخانجات است. این موضوع چندان دور از حقیقت نیست. کشور ما در تولید فولاد، رتبه زیر ۱۰ را در جهان به خود اختصاص داده است و یکی از قطب‌های این صنعت به‌شمار می‌رود. باتوجه به این ویژگی، صنایع قدرتمند فولاد نمی‌گذارند کنسانتره آهن صادر شود. از سوی دیگر، این محصول را به نرخ واقعی خود نمی‌خرند. این مشکل نشان می‌دهد که یک حلقه در این میان گم است و آن سازکار، عرضه و تقاضا است. به‌عبارت‌دیگر، معدنکار و تولیدکننده مواد خام تمایل دارد تا محصول خود را به بازار داخلی بفرستد و درآمد دلاری داشته باشد، اما صنایع داخلی می‌خواهد خریدار انحصاری این تولیدات با قیمتی ارزان‌تر باشد.

این حلقه واسطه باید به‌طریقی، چه از مسیر بورس باشد یا بازار فروش آزاد یا... حل شود، اما با قانون و شعار و... هیچ‌گاه چیزی درست نشده است و نخواهد شد یا به‌قول معروف تا کسی تشنه نشود، دنبال آب نمی‌رود.

در کشورهای پیشرفته دنیا، قوانین روشن و مشخص است و برای سرعت بخشیدن به کار تعریف شده‌اند و به این ترتیب، جای هرگونه سوءاستفاده احتمالی گرفته می‌شود. اما در کشور ما، هنوز درمانی برای این مشکل اندیشیده نشده است. یکی از آثار و نتایج این مشکل، موضوع فرار سرمایه است که فعالان معدن چندین سال است که درباره آن هشدار می‌دهند.

به‌گمان‌من، سیستمی باید تعریف شود که به‌صورت‌مستقیم و غیرمستقیم، امنیت سرمایه‌گذار و سود وی را تضمین کند و به این ترتیب، صاحب سرمایه رغبت پیدا می‌کند تا ریسک حضور در این حوزه را بپذیرد. بنابراین، قوانین باید بازنگری شود تا به‌عنوان عامل بازدارنده نباشند، بلکه افراد را تشویق و سرمایه‌های خود را در زمینه اکتشاف، معدن و صنایع وابسته وارد کنند و مطمئن باشد که فردا مشکلی برای او و سرمایه‌اش به‌وجود نخواهد آمد. اگر ما یک زمینه سالم و شفاف و بدون تبعیض ایجاد کنیم، حتما اشتیاق برای فعالیت معدنی هم ایجاد خواهد شد و زمینه برای اشتغالزایی هم فراهم می‌شود.

بدون شک همه ما از این موضوع ناراحت هستیم که فضا به‌شدت ناامیدکننده است و به‌طوری‌که بسیاری از سرمایه‌گذاران ترجیح می‌دهند، دارایی خود را از کشور خارج و به ترکیه، امارات و... عزیمت کنند. در حالی که فعالیت در این کشورها با ریسک بسیار بالایی روبه‌رو است و معلوم نیست که فرد بتواند اصل پول خود را برگرداند یا خیر؟ متاسفانه در حالی که سرمایه‌گذاران با خطر باخت سرمایه دست و پنجه نرم می‌کنند، اما باز هم فرار از کشور را به سرمایه‌گذاری در داخل ترجیح می‌دهند که این خطر بسیار بزرگی برای اقتصاد به‌شمار می‌رود. این در حالی است که زمینه سرمایه‌گذاری در داخل کشور بسیار در همه زمینه‌ها بسیار عالی است و این برمی‌گردد به سیاست‌ها و سیاستمداران ما.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی صمت درباره چارچوب مسئولیت‌اجتماعی و آثار و نتایج آن

بازی برد – برد در محدوده معدنی

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

بخشی از تعهد اخلاقی کسب‌وکارها نسبت به جامعه‌ای که در آن پا گرفته و رشد کرده‌اند؛ ایفای مسئولیت‌های اجتماعی است. تعهد به مسئولیت‌های اجتماعی در یک شرکت معدنی، مجموعه‌ای از معیارها و ارزش‌هایی است که در راستای دستیابی به استراتژی کلی مدنظر آن شرکت و برآورده شدن اهداف مدیریتی و عملیاتی پروژه‌ها تعریف و ریل‌گذاری می‌شود.

این تعهدات، علاوه بر ایجاد خوشنامی برای صاحبان آن کسب‌وکار، جامعه را هم منتفع می‌کند.

البته زمانی این فعالیت‌ها نتیجه قابل‌توجهی به‌بار می‌آورد که براساس برنامه‌ریزی و زیرنظر سیستمی هدفمند و یکپارچه و روشن باشد که یک بنگاه اقتصادی، چه توانمندی‌هایی دارد و چه مسئولیت‌هایی را می‌تواند در قبال جامعه پیرامون خود برعهده بگیرد.

مسئولیت اجتماعی مفهومی است که از غرب گرفته شده و از زمانی به‌وجود آمده است که بنگاه‌های اقتصادی دریافتند، جدا از سود اقتصادی که بر اثر فعالیت به‌دست می‌آورند، خود را نباید جدای از جامعه بدانند و برای تاثیرگذاری در جامعه، نقش‌هایی برای خود تعریف کرده‌اند.

گفت‌وگو امروز صمت با پیمان افضل، استاد دانشگاه و فعال معدنی درباره آثار و تبعات ایفای مسئولیت‌اجتماعی در جامعه است.

◉ لطفا به‌اختصار درباره مسئولیت اجتماعی بنگاه‌های اقتصادی و اهمیت آن توضیح بدهید.

انتفاع هر بنگاه اقتصادی در گرو این است که در منطقه‌ای که مشغول به کار است، باعث و بانی توسعه شود. علت این است که آن بنگاه اقتصادی از امکانات منطقه مثل آب، خاک، نیروی انسانی، منابع‌طبیعی، مواد معدنی، جاذبه‌های فرهنگی و تاریخی و.... استفاده می‌کند. در حالت ایده‌آل، وقتی چنین اتفاقی رخ دهد، بازی برد ـ برد پیش خواهد آمد و به این ترتیب، مجموعه اقتصادی جای پای خود را در منطقه محکم‌تر می‌کند. مردم محلی نسبت به آن بنگاه اقتصادی، دید مثبت و خوبی پیدا می‌کنند و بر اثر بالاتر رفتن فرهنگ عمومی کار بنگاه اقتصادی برای سودآوری و منتفع شدن از نتیجه زحماتش آسان‌تر خواهد شد. به‌عبارت دیگر، یک بنگاه اقتصادی با منتفع کردن جامعه خود، می‌تواند منافع خود را هم ارتقا دهد و تضمین کند و همین مسئله باعث رشد و توسعه کشور می‌شود. اگر در بعضی از کشورهای اجازه داده می‌شد که چنین سازکاری به‌وجود آید، هیچ گروه خرابکاری در هیچ‌یک از کشورها جایی برای عرض‌اندام پیدا نمی‌کرد. اگر دقت کنید، گروهک‌های تروریستی در مدت ۲۰ساله ایجاد جمهوری در افغانستان، اجازه رشد و توسعه بخش‌های اقتصادی را نمی‌دادند و در این مدت، هیچ پروژه درست و خوبی پا نگرفت و چند پروژه بزرگ دولت افغانستان در سال آخر حکومت جمهوری شکل گرفت، یعنی زمانی که طالبان در حال تاخت‌وتاز و پایه‌های حکومت جمهوری به‌شدت ضعیف شده بود.

به‌عنوان‌مثال، اگر پروژه‌ای مانند عینک یا معادن آهن حاجی گک افتتاح می‌شد، مردم افغانستان نتایج آن را در درون زندگی خود لمس می‌کردند و از منافع آن برخوردار می‌شدند و امید به آینده در بین مردم این کشور افزایش پیدا می‌کرد و تحرک بیشتری در مقابله با عناصر خطرآفرین برای کشورشان از خود نشان می‌دادند. در واقع، این موضوعی بسیار مهم، اساسی و حساس است.

باید این نکته را در نظر بگیریم که توسعه پایدار به‌معنای آن است که تمام موسسات اقتصادی به مسئولیت اجتماعی خود عمل کنند. هرگز نفع یک‌سویه پاسخگو و پایدار نیست و بازی باید برد ـ برد باشد.

◉ چقدر معدنکاران ما عموما با این مفهوم آشنا هستند و چقدر برای عمل به آن تعهد دارند؟

طیفی از معدنکاران جوان‌تر یا آنهایی که تحصیلات خود را در دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی به‌پایان رسانده‌اند یا تجربه کار در کمپانی‌های بزرگ بین‌المللی را دارند، با این مفهوم بیشتر آشنا هستند، اما مدیرانی که در حال حاضر مدیریت بخش خصوصی یا خصولتی را برعهده دارند، چندان با این مفهوم آشنا نیستند و می‌خواهند همه کار خود را با زور و ضرب پیش ببرند. مسئولیت اجتماعی به‌معنای ایجاد توسعه پایدار و ایجاد بازی برد ـ برد است و از آنجایی که بسیاری از مدیران قدیمی ما با این مفهوم آشنا نیستند، بخش اقتصادی ما به‌ویژه در حوزه معدن دچار معضل شده است.

◉ چه تاثیری در تصحیح فرهنگ و دیدگاه عمومی نسبت به معدنکاری دارد؟

اگر مسئولیت‌اجتماعی از سوی بنگاه‌های بزرگ و شرکت‌های معدنی عظیم خصولتی به‌خوبی ایفا شود، برخورد جوامع محلی و رویکرد عمومی نسبت به بخش معدن به‌شدت بهبود خواهد یافت.

شهر بافق در استان یزد را می‌توان به‌عنوان‌مثال مطرح کرد که معدنکاری در رشد آن و حتی رشد کلی استان نقشی اساسی و قابل‌توجه داشته است. شهر بافق جز وحشی بافقی و چند تن دیگر از عالمان و دانشمندان قدیم، نقطه اوج دیگری در سپهر سیاسی و اقتصادی ایران نداشته ، اما به‌واسطه معدنکاری، به‌شدت رشد کرده و در مسیر راه‌آهن سراسری و بازرگانی و ترانزیت قرار گرفته است و به‌طورکلی به مراحلی از توسعه پایدار دست پیدا کرد.

همین‌طور استان کرمان و از همه مهم‌تر، در حال حاضر استان سیستان‌وبلوچستان؛ که توسعه معدنکاری در آن می‌تواند معضلات دیرپای این استان زرخیز را حل و زمینه رشد و شکوفایی توسعه را در این استان فراهم کند.

کوتاه سخن اینکه، اگر مردم یک منطقه لمس کنند که یک فعالیت اقتصادی در سرزمین آنها موجب تغییر و تحولات مثبتی در زندگی فردی و اجتماعی منطقه می‌شود، هم از دیدگاه فرهنگی، هم از دیدگاه اقتصادی و رفاهی؛ در نتیجه آن، مردم به حامیان معدنکاری بدل می‌شوند و فرهنگ حمایت از تولید و معدنکاری در کشور بیش از پیش رشد خواهد کرد.

◉ بیشتر فعالیت‌هایی که در زمینه مسئولیت‌اجتماعی انجام می‌شود، در چه زمینه‌ای است؟

بخشی از مسئولیت‌های‌اجتماعی به اقدامات و فعالیت‌هایی برمی‌گردد که انجام آنها ضروری است. کارهای زیربنایی مثل شهرک‌سازی جاده‌سازی تامین آب و برق حتی گاهی راه‌اندازی نیروگاه و به‌دنبال آن، توسعه آموزش ساخت مدرسه و در صورتی که اگر معدنی بزرگ باشد و یک مجموعه عظیم به‌شمار برود و تعدادی زیادی مهاجر را به خود جذب کند، موجب تاسیس دانشگاه و افزایش فرهنگ عمومی می‌شود، توسعه خطوط موبایلی و پوشش اینترنت، منجر به ارتقای فرهنگ عمومی مردم می‌شود و رشد فرهنگ عمومی؛ رشد فرهنگ کتابخوانی و از بین رفتن خرافات و تعصبات مردمان آن مناطق محروم خواهد شد.

◉ چه نهادی باید معدنکاران را با اهمیت و ضرورت انجام فعالیت‌های داوطلبانه و انجام مسئولیت‌های‌اجتماعی آشنا کند؟

در این‌باره در کنار وزارتخانه باید سازمان نظام مهندسی معدن و انجمن مهندسی معدن ایران با این شرط که واقعا انجمن قدرتی اجرایی در این زمینه داشته باشد و همین‌طور دانشگاه‌های ما، مهندسان معدن و زمین‌شناسان و به‌طورکلی هر کسی را که می‌خواهد در این عرصه فعالیت کند، با این موضوع مهم آشنا و نظام مهندسی معدن دوره‌های کوتاه‌مدت را برگزار کنند که تمام افرادی را که می‌خواهند قدم در وادی معدنکاری بگذارند با این موضوع آشنایی یابند. اما مسئله دیگری که وجود دارد، موضوع آمایش سرزمین است. آمایش سرزمین نشان‌دهنده این است که یک منطقه چه کمبودهایی، چه ایرادها و چه مشکلات و معضلاتی دارد و این موضوع کمک می‌کند تا سرمایه‌گذار و معدندار بدانند که در چه حوزه‌ای بهتر است برای مردم بومی منطقه سرمایه‌گذاری کنند.از دیدگاه‌های جامعه‌شناسی، روانشناسی و تاریخی دپارتمان‌های علوم انسانی در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در این زمینه تا حد بسیار زیادی می‌توانند به موسسات صنعتی و معدنی کمک کنند.

این موضوع مهمی است که اگر معدنکار پیشینه تاریخی، اجتماعی و فرهنگی را بشناسد، راحت‌تر می‌تواند با مردم محلی برای انجام یک پروژه مناسب وارد تعامل شوند. انسانی که سال‌ها در محرومیت مانده و امروز با فقر دست به گریبان است، آدمی که با تبعیض دست و پنجه نرم می‌کند و هیچ سهمی از مواهب کشور ندارد، اگر ببیند یک مرکزنشین در سرزمین مادری و محل زندگی او شروع به معدنکاری کرده است، با او مثل دشمن خونی برخورد خواهد کرد؛ اما اگر آن معدنکار به‌درستی و با ظرایف اجتماعی و روانشناسی و قوم‌شناسی آن منطقه وارد شود و با مردم بومی ارتباط برقرار کند، همین افراد بهترین دوستان و حامیان وی خواهند شد و این آیتم مهمی در رشد معدنکاری است.

◉ معدنکاران چه مسئولیتی نسبت به آسیب‌های وارده به محیط‌زیست دارند؟ آیا این مسئولیت‌ها در حوزه وظایف گنجانده می‌شود یا اقدامات داوطلبانه؟

معدنکاران به‌طورقطع نسبت به آسیب‌هایی که به محیط‌زیست وارد می‌آورند، مسئولیت دارند. در دنیای امروز، نگهداری و نگهبانی از محیط‌زیست در برابر آسیب‌هایی که به محیط‌زیست وارد می‌آید، اهمیت بسیار بالایی دارد و نکته دیگر، بازسازی معادن است و طرح‌های بازسازی در دنیا اجباری شده و در کشور ما هم حداقل برای معادن بزرگ به‌صورت اجباری درآمده است و ما نمی‌توانیم از اهمیت آن چشم‌پوشی کنیم.

به هر حال یک پروژه معدنی وقتی تمام می‌شود و ذخیره آن به‌پایان می‌رسد، آیا می‌توان آن را به‌صورت زخم و آسیبی در طبیعت منطقه رها کرد و پی کار خود رفت یا می‌توان آن را احیا کرد؟ به‌عنوان‌مثال، یک پیت بزرگ معدنی را به یک دریاچه پارک جنگلی یا مکان عام‌المنفعه دیگری از این دست مانند یک هتل تبدیل کنیم که نمونه آن، در معادن نمک لهستان رخ داده است تا توسعه در منطقه و آن خاطره مناسب در منطقه بر جای بماند و حفظ شود، نه اینکه شرایطی ایجاد شود که مردم منطقه به چشم یک غارتگر به معدنکار نگاه کنند؛ تا جایی که می‌دانم این مسئولیت‌ها در قانون معادن گنجانده شده است.

◉ به‌نظر شما قانونمند شدن مسئولیت‌اجتماعی ضرورت دارد یا خیر؟ چرا؟

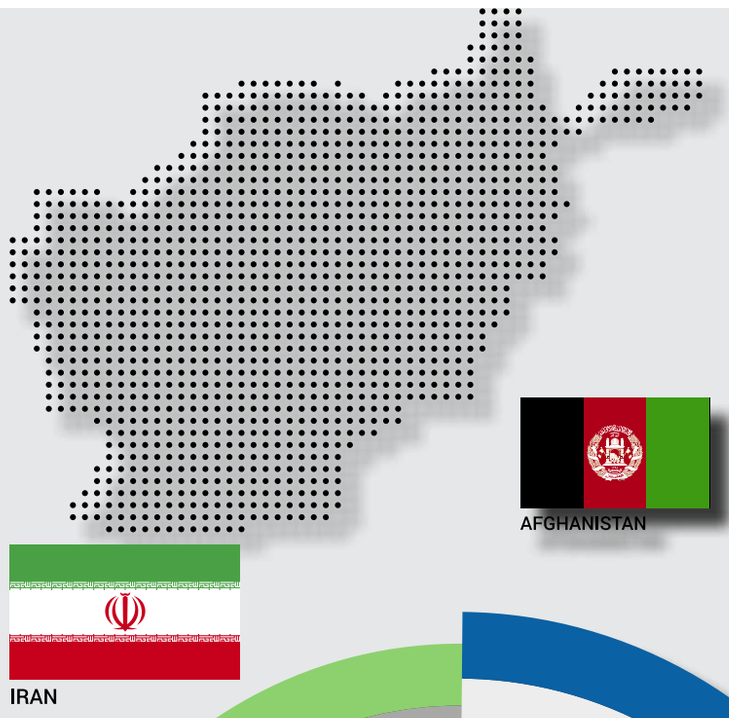
مسئولیت اجتماعی باید قانونمند باشد و توجه به این مسئله بسیار بسیار مهم است. برای دانستن چرا باید قانون شود، ابتدا باید بدانیم که مسئولیت‌اجتماعی یک لطف نیست که از طرف معدنکار انجام می‌شود، وظیفه است. این مسئله باید برای معدنکاران روشن شود و جا بیفتد. ما نسبت به هر جایی که داریم از امکانات آن استفاده می‌کنیم، مسئولیت‌هایی داریم و باید زمینه رشد و ارتقای آن را فراهم کنیم و این وظیفه در مقیاس بزرگ‌تر برای کشور و سرزمین‌مان وجود دارد. همین‌طور مسئولیت‌هایی در برابر مردم این کشور داریم و این مسئله ریشه در وطن‌پرستی دارد. وطن‌پرستی یعنی ایجاد توسعه پایدار و تلاش برای ایجاد رشد و توسعه در کشور از نظر اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی و از همه مهم‌تر علمی و سوق دادن آن جامعه به‌سوی برخورداری از دستاوردهای جدید و فناورانه.

این موضوع باید برای معدنکاران به‌صورت قانون درآید، به‌ویژه برای معادن بزرگ و هلدینگ‌ها کاملا جا بیفتد و وقتی کاری انجام می‌دهند، فکر نکنند که دارند لطفی انجام می‌دهند. در واقع، به رشد و توسعه خود کمک می‌کنند، در عین اینکه، دین خود را به مردم منطقه و سرزمین‌شان ادا می‌کنند.

> در آمایش سرزمین درمی‌یابیم که یک منطقه چه کمبودها، ایرادها، مشکلات و معضلاتی دارد و این موضوع کمک می‌کند تا سرمایه‌گذار و معدندار بدانند که در چه حوزه‌ای بهتر است برای مردم بومی منطقه سرمایه‌گذاری کنند

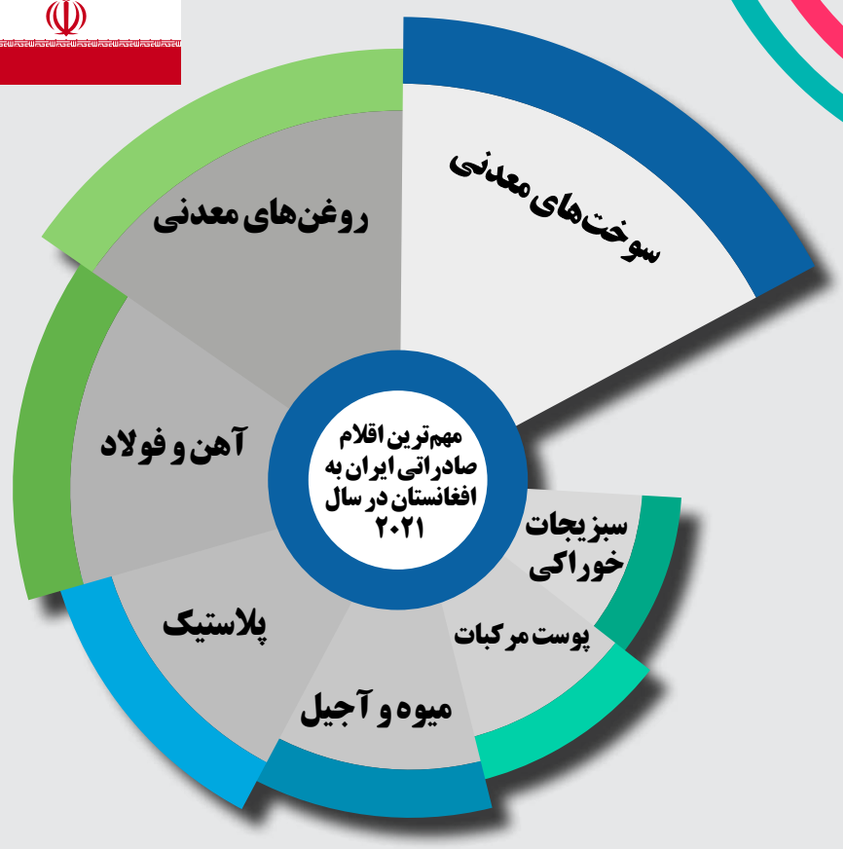
> معدنکاران به‌طورقطع نسبت به آسیب‌هایی که به محیط‌زیست وارد می‌آورند، مسئولیت دارند. در دنیای امروز، نگهداری و نگهبانی از محیط‌زیست در برابر آسیب‌ها اهمیتی حیاتی دارد

نگاهی به تجارت ایران و افغانستان

واردکنندگان از افغانستان

- هند
- پاکستان
- چین
- ایران (ششمین کشور)

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

AMICO
ASENA
244M / TURBO
TECHNICAL DATA
• نام تجاری و نوع موتور — Mitsubishi 4K22
• تعداد سوپاپ — 16 سوپاپ مجهز به DVVT
• توان موتور (kW-hp) — 160 kW - 218 hp
• حجم موتور (CC) — 2378
متعهد به اصل کیفیت، برای حمایت از شما
amico_ir | www.amicoir.com

بیمه سامان
Saman Insurance
بیمه عمر و تشکیل سرمایه
روی زندگیت سرمایه‌گذاری کن
● صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
● ارائه خدمات بیمه‌گری به‌صورت آنلاین
(درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
● برداشت خودکار حق‌بیمه از حساب بانکی بیمه‌گذار (Direct Debit)
بیمه‌نامه عمر و تشکیل سرمایه
بیمه عمر و تشکیل سرمایه سامان
با اسکن QR Code بیمه‌نامه خود را دریافت کنید.
جهت کسب اطلاعات بیشتر و مشاوره رایگان می‌توانید به وبسایت شرکت بیمه سامان به نشانی www.si24.ir مراجعه یا با شماره تلفن ۸۹۴۳ - ۰۲۱ تماس حاصل فرمایید.

گپ و گفت

چالش‌های بسیار در صادرات صنایع‌دستی

کیمیا ملکی: صنایع‌دستی روستایی به‌عنوان بخشی مهم در اقتصاد و جذب گردشگر بسیاری از کشورها موردتوجه قرار گرفته، زیرا برگرفته از ذهن، خلاقیت و هنر صنعتگران روستایی و آمیخته با فرهنگ، آیین و رسوم سنتی است. بی‌شک اشتغالزایی در روستاها می‌تواند یکی از عوامل مهم ماندگاری نسل جوان در این محیط باشد که یکی از این مشاغل تولید صنایع‌دستی است و مزیت نسبی مهم این بخش هم نیاز به سرمایه کم برای شروع کار است. یک امتیاز خوب و شاخص صنایع روستایی نسبت به شهری این است که محصولات روستایی کاربردی‌اند. ضعف بزرگ محصولات صنایع دستی فعلی این است که سلیقه مردم نقشی در شکل‌گیری آنها ندارد؛ در نتیجه مردم نیز استقبال خاصی از این محصولات نمی‌کنند.

صمت به‌منظور بررسی بیشتر وضعیت حوزه صنایع‌دستی به گپ‌وگفت با علیرضا ایزدی، مدیرکل سابق میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان پرداخت.

◉ چالش‌های صادرات صنایع‌دستی چیست؟

خاستگاه بخش عمده صنایع‌دستی اصفهان است؛ مانند خاتم، قلم‌زنی و نگارگری که هر یک از این بخش‌ها دارای چالش‌های بسیاری است. صنایع‌دستی، این ظرفیت بی‌بدیل نیازمند توجه ویژه است تا ضمن حمایت از هنرمندان شاهد افزایش ظرفیت صادراتی و رونق اقتصادی این استان باشیم. یکی از محورهای اصلی اشتغالزایی و ارزآوری، صنایع‌دستی است، اما صادرات صنایع‌دستی با چالش‌های بسیاری روبه‌رو است. یکی از مشکلات اصلی ما نبود آمار درست از میزان صادرات است. در حوزه صنایع‌دستی میزان خروجی مشخص نیست، زیرا بخش زیادی از صنایع‌دستی کشور به‌صورت چمدانی صادر می‌شود. تولید محصولات روز و کاربردی در زندگی می‌تواند با کمک به توسعه صادرات، درآمدزایی مناسبی برای هنرمندان و کشور داشته باشد و اقتصاد هنر از این طریق رنگ و لعاب رونق به خود خواهد گرفت. یکی از موانع اصلی که پیش از این صادرکنندگان ما را دچار چالش کرده بود، پیمان‌سپاری ارزی بود، اما خوشبختانه لغو پیمان‌سپاری ارزی صنایع‌دستی در دولت به تصویب رسید. علاوه بر این اگر دولت بتواند مشوق‌های صادراتی و تولیدی خوبی را برای این حوزه در نظر بگیرد، قطعا شاهد اتفاقات خوبی در حوزه صادرات صنایع‌دستی خواهیم بود.

یکی از مشکلات صنایع‌دستی در کشور و استان اصفهان، بی‌توجهی به سلیقه جامعه هدف است؛ موضوعی که عکس ایران به‌شدت در دنیا موردتوجه قرار دارد. در این راستا لازم است پژوهش‌های کافی برای شناخت جامعه هدف صادراتی انجام شود تا بدون تغییر در معیارهای اصلی این هنرهای اصیل ایرانی، بتوانیم مطابق درخواست خریدار خارجی یا داخلی، بازنگری در رنگ یا استفاده بیشتر از برخی طرح‌ها داشته باشیم.

◉ تحریم و کرونا با صنایع دستی چه کرد؟

تحریم و کرونا حتما در این موضوع تاثیرگذار است و بسیاری از بازارهای ما پس از این اتفاقات از بین رفته است. با این حال شیوع کرونا این ضرورت را گوشزد کرد که در حوزه برندسازی، بازاریابی و عرضه محصولات متنوع صنایع‌دستی با تکیه بر فناوری‌های نوین بکوشیم که در این مسیر یاری همه نهادهای مربوطه ضروری است.

◉ به‌نظر شما حضور در نمایشگاه‌های خارجی مفید است؟

حضور در نمایشگاه‌های خارجی موجب معرفی بهتر محصولات صنایع‌دستی می‌شود که نتیجه این امر رشد صادرات خواهد بود. اکنون ما نیازمند جذب نیروهای جوان در حوزه صنایع‌دستی هستیم تا این افراد بتوانند با گردشگران خارجی ارتباط برقرار کنند و بر روش‌های کار و کلیت فضای مجازی مسلط باشند. در نتیجه این روند نگاهی نو بر بازاریابی تولیدات صنایع‌دستی حاکم می‌شود.

خبر

آمار ۷ ماهه تجارت خارجی

شرکت‌های بخش معدن و صنایع معدنی از ابتدای فروردین تا پایان مهر، ۳۵ میلیون و ۸۷۷ هزار و ۴۶ تن محصول به ارزش ۷ میلیارد و ۴۲۰ میلیون و ۷۹۶ هزار دلار صادر کردند. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۲۶ میلیون و ۳۰ هزار و ۵۳ تن محصول به ارزش ۶ میلیارد و ۹۰۱ میلیون و ۴۰۲ هزار دلار بود.

از این میزان، ۶ میلیون و ۴۱۹ هزار و ۷۸۷ تن به ارزش ۳ میلیارد و ۳۷۳ میلیون و ۸۲۰ هزار دلار محصولات زنجیره فولاد، ۱۷۵ هزار و و ۲۴۷ تن به ارزش۸۵۴ میلیون و ۸۷ هزار دلار مس و محصولات پایین دستی، ۲۲۱ هزار و ۹۳۶ تن به ارزش ۵۰۳ میلیون و ۲۰۷ هزار دلار زنجیره آلومینیوم و محصولات وابسته و ۲۳۸ هزار و ۹۹۲ تن به ارزش ۳۲۷ میلیون و ۵۰۴ هزار دلار محصولات زنجیره روی صادر شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت صمت، بخش دیگری از صادرات انجام شده در مدت یادشده شامل ۸ میلیون و ۱۸۶ هزار و ۵۷۳ تن (۲۱۹ میلیون و ۵۴۹ هزار دلار) محصولات زنجیره سیمان، ۳۵۷۳ تن (۹۶ میلیون و ۸۱ هزار تن) زنجیره مولیبدن، ۴۲ هزار و ۳۲۲ تن (۸۳ میلیون و ۲۴ هزار دلار) انواع فرو، ۴۳ هزار و ۷۰ تن (۵۰ میلیون و ۹۲۵ هزار دلار) زنجیره سرب، ۱۱۷ هزار و ۸۷ تن (۲۰ میلیون و ۴۳۴ هزار دلار) محصولات زنجیره کروم، ۹۵ تن (۱۴۸ هزار و ۲۴۹ دلار) آنتیموان، ۱۱۸ تن (۶۱ هزار دلار) زنجیره تیتان، ۲۷ تن (۱۶ هزار دلار) نیکل، ۲۱۳ تن (۱۴ هزار دلار) میکا و... بود.

صمت کم‌وکیف تجارت ایران و افغانستان را بررسی کرد

همسایه هم‌فرهنگ، بازار پرسود

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

دولت سیزدهم بارها بر لزوم توسعه تجارت با همسایگان تاکید کرده و خواستار برقراری دیپلماسی اقتصادی مناسب برای افزایش مبادلات با ۱۵ کشور هم‌مرز با ایران شده، زیرا در تجارت با کشورهای همسایه ایران مشکلات انتقال پول کالاها کمتر است.

علاوه بر این به‌دلیل تشابه فرهنگ و تاریخ با همسایگان، کالاهای ایرانی به‌سهولت در بازار این کشورها پذیرفته می‌شوند و نیاز کمتری به تبلیغات دارند که همین امر موجب صرفه‌جویی در هزینه تجارت خواهد شد. به‌عقیده کارشناسان بازار کشورهای همسایه نه‌تنها می‌توانند خلأهای تجاری کشور را پر کنند، بلکه امکان دسترسی به مقاصد دورتر را نیز فراهم می‌کنند. براساس گزارش وزارت اقتصاد، مجموع مبادلات بازرگانی کشور با ۱۵ کشور همسایه در سال گذشته ۹۶۷۶۷ تن به ارزش ۵۸ هزار و ۸۴۳ میلیون دلار بوده که سهم ۶۱ درصدی از وزن و ۵۲ درصدی از ارزش تجارت خارجی را داشته و به‌لحاظ ارزشی نسبت به سال ۱۴۰۰ از رشد ۱۴.۵ درصدی برخوردار بوده است. در این گزارش به بررسی میزان تجارت با افغانستان که یکی از کشورهای همسایه در غرب کشور است پرداخته‌ایم. در حالی که اخیرا افغانستان خواستار تجارت ۱۰ میلیارد دلاری با ایران شد باید دید ایران می‌تواند چقدر روی تجارت با این کشور حساب باز کند؟

تلاش برای افزایش تجارت ایران با افغانستان

ایران با ۵۴۴۰ کیلومتر مرز زمینی، بیست‌وهفتمین کشور جهان از نظر طول مرزهای زمینی است. این حدود ۵۵۰۰ کیلومتر مرز سهم مشترک با ۷ کشور دیگر است. ارمنستان با ایران دارای مرز ۳۵ کیلومتری، جمهوری آذربایجان با احتساب نخجوان دارای مرز ۴۳۲ کیلومتری و ترکیه دارای مرز ۴۹۹ کیلومتری است. در شرق اما مرزها کمی طولانی‌تر است و مرز شمالی ۹۹۲ کیلومتری با ترکمنستان داریم. طول مرز ما با افغانستان ۹۳۶ کیلومتر، با پاکستان ۹۰۹ کیلومتر و رکورددار مرزهای ایران، همسایه غربی عراق است که ۱۴۵۸ کیلومتر مرز دارد. به‌تازگی محمدصادق قنادزاده، معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران از رشد ۲۰ درصدی تجارت ایران و افغانستان در سال جاری خبر داده و گفته است: برای اجرای پروژه‌های مشترک برای بازسازی و توسعه افغانستان آماده هستیم. ایران شریک تجاری افغانستان است و طی سال‌های متمادی نیز در همین جایگاه قرار داشتیم و سال ۱۴۰۱ نیز میزان تجارت دو کشور بیش از ۹۷۰ میلیون دلار بوده است. البته از ۹۷۰ میلیون دلار تجارت، ۹۵۰ میلیون دلار صادرات ایران و ۲۰ میلیون دلار واردات بوده که با مذاکرات بیشتر و افزایش تولیدات افغانستان این روند به سمت تعادل پیش خواهد رفت. همچنین خان‌جان الکوزی، معاون اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری طالبان تلاش دارد حجم تجاری میان ایران و افغانستان به مرز ۸ میلیارد دلار برسد.

صادرات به افغانستان

براساس آمارهای منتشرشده ازسوی گمرک جمهوری اسلامی ایران، سایر روغن‌های سبک و فرآورده‌ها جز بنزین در رتبه نخست کالاهای صادرشده به این کشور قرار دارند و سهم بیش از ۱۲.۹۹ درصدی را در فهرست کالاهای صادراتی به این کشور به خود اختصاص داده‌اند.

روغن و سایر محصولات که از تقطیر قطران‌های زغال سنگ در درجه حرارت زیاد به‌دست می‌آیند، در رتبه دوم محصولات صادراتی به افغانستان جای دارند که تاجران این کشور برای خرید آن بیش از ۷۸ میلیون دلار هزینه کرده‌اند.

واردات از افغانستان

همچنین براساس آمارهای منتشرشده ازسوی گمرک جمهوری اسلامی ایران، واردات ایران از افغانستان با جهش نسبی مواجه شده است. سرب تصفیه شده به‌صورت کارنشده نخستین کالا در فهرست کالاهای وارداتی از افغانستان است که برای ایران بیش از ۵میلیون دلار خرج برداشته و ۱۷.۴۳ درصد واردات افغانستان به کشورمان را شامل می‌شود. گروه سایر با ارزشی بالغ بر ۳.۳ میلیون دلار و سهم ۱۱.۵۵ درصدی دومین رتبه را به خود اختصاص می‌دهد. این محصول در گروه محصولات نباتی در جداول تعرفه‌های گمرکی و در کنار محصولاتی مانند دانه آفتابگردان، حتی خرد شده قرار دارد. سایر نباتات و اجزای آنها موردمصرف در عطرسازی و داروسازی غیرمذکور در جای دیگر، دانه کنجد به استثنای بذر آن، ماش سبز، لوبیا چیتی، فلفل خردنشده و... دیگر کالاهای خریداری‌شده تجار ایرانی از همتایان افغانستانی در سال گذشته هستند.

سهم کشورها از صادرات به افغانستان

عمده تجارت افغانستان با همسایگان بوده که در این میان، پاکستان شریک تجاری اصلی آن است. پاکستان به همراه هند حدود ۷۵ درصد صادرات افغانستان را دریافت می‌کنند و پس از آن امارات متحده عربی، چین و ترکیه قرار دارند. همچنین، ایران تامین‌کننده اصلی کالا در افغانستان است و پس از آن چین، پاکستان و قزاقستان قرار دارند. براساس گزارش بانک دولتی پاکستان، اسلام‌آباد در سال ۲۰۲۲ به تجارت دوجانبه ۱.۵۱۳ میلیارد دلاری دست یافته است.

داده‌های وزارت بازرگانی هند نشان می‌دهد تجارت با افغانستان در سال گذشته به ۴۵ میلیون دلار رسید. براساس گزارش بانک جهانی، سهم تجارت خارجی افغانستان در سال ۲۰۱۸ به ۴۹.۲ درصد از تولید ناخالص داخلی رسید که در سال ۲۰۱۹ به ۴۵.۶ درصد کاهش یافت. البته پس از قدرت‌گیری طالبان در سال ۲۰۲۱ سقوط بیشتر در این شاخص مشاهده شد. افغانستان به‌طور سنتی اقلامی با ارزش افزوده پایین مانند میوه‌های خشک، فرش، پنبه، غلات و نوشیدنی‌های غیرالکلی صادر می‌کند و عمده اقلام وارداتی آن نیز شامل گندم، زغال‌سنگ، نساجی و فرآورده‌های نفتی است.

باتوجه به آمار یادشده و صادرات ۹۵۰ میلیون دلاری ایران در مقایسه با سایر کشورها حفظ این بازار می‌تواند ارزآوری خوبی برای کشور داشته باشد. اما سوال این است که برای حفظ این بازار باتوجه به مزیت‌های مکانی و مالی چه اقداماتی صورت گرفته است؟ آیا می‌توان به افزایش حجم مبادلات امیدوار بود؟

بی‌شک بازار افغانستان اکنون سر جای خودش هست و باتوجه به اتفاقات ممکن است تغییراتی در آن رخ دهد، اما نمی‌توان به پایداری حضور ایران در این بازار امیدوار بود

نمی‌توان به حضور پایدار در این بازار امیدوار بود

مجیدرضا حریری، عضو اتاق بازرگانی ایران درباره تجارت ایران با افغانستان در گفت‌وگو با صمت گفت: در تمام دنیا شرکای تجاری در ابتدا همسایگان هستند. حال ما با کشوری مانند افغانستان علاوه بر همسایگی، فرهنگ مشترک نیز داریم که این خود یک مزیت است.

از سوی دیگر تعداد زیادی افغانستانی در ایران ساکن هستند که این افراد فرهنگ مصرفی بسیار نزدیک به ایران دارند؛ در نتیجه برای طرح برند ایرانی در افغانستان موانع و مشکلات خاصی نداریم. وی با اشاره به جایگاه خوب ایران در بازار افغانستان اظهار کرد: بیش از ۴۰ درصد مجموع واردات افغانستان از ایران است. بی‌شک بازار افغانستان اکنون سر جای خودش هست و باتوجه به اتفاقات ممکن است تغییراتی در آن رخ دهد، اما نمی‌توان به پایداری حضور ایران در این بازار امیدوار بود. یعنی اگر افغانستان در بلندمدت به آرامش برسد، رقبای دیگر در بازارهای جهانی به این بازار می‌آیند و افغانستان تبدیل به بازاری می‌شود که باید در آن به رقابت بپردازیم. این در حالی است که متاسفانه کشور ما بارها ثابت کرده که در رقابت از نظر کیفیت و نرخ همیشه برنده نیست.

▣ مزیت‌های افغانستان

عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به مزیت‌های افغانستان برای تجارت بیان کرد: یکی از مزیت‌های بازار افغانستان فروش کالاهای مصرفی به این بازار است. ما باید فروشگاه‌ها و بازارهای خودمان را در این کشور داشته باشیم؛ این در حالی است که اکنون تجار افغانی برای خرید به کشور ما می‌آیند و کالا را می‌برند و ایران پایگاه صادراتی ندارد. لازم است ما هم مانند ترکیه پایگاه‌های ثابت و مراکز تجاری و سوپرمارکت خود را در افغانستان داشته باشیم.

شناخت کالای ایرانی رمز صادرات موفق به افغانستان

مسعود دانشمند، کارشناس تجاری درباره تجارت ایران با افغانستان به صمت گفت: حضور و رفت‌وآمد تعداد زیاد افغانستانی در کشور موجب می‌شود نسبت به کالاهای ایرانی شناخت کافی داشته باشند و حتی می‌توانند معرف خوبی برای کالاهای ایرانی در بازار افغانستان باشند که این یک سرمایه برای حفظ بازار افغانستان است. در این فضا با شناخت کافی از اجناس ایرانی، ما چه تلاشی برای دستیابی به سهم بیشتر در بازار این کشور داشتیم؟ در کل ایران بازار برخی از کشورها را به‌دلیل عدم کیفیت محصول و نرخ از دست داده و اگر هرچه زودتر چاره‌اندیشی نکند، بازار افغانستان را نیز از دست خواهد داد. وی در بیان راهکاری برای بهبود تجارت بین افغانستان و ایران اظهار کرد: بهترین روش این است که از چند تجار بزرگ افغانستانی به‌دور از مسائل سیاسی از طرف اتاق بازرگانی مشترک ایران و افغانستان دعوت و با حمایت مرکز توسعه صادرات، خط اعتباری برای آنها در نظر گرفته شود. با این اقدام شاهد افزایش تجارت با کشور افغانستان خواهیم بود.

▣ رشد صادرات، عامل رشد تولید

دانشمند با اشاره به ارزش صادرات ایران به افغانستان بیان کرد: در صورتی که صادرات نداشته باشیم چرخ تولید در بسیاری از بخش‌ها از کار می‌افتد. از سوی دیگر کاهش تولید با صدمات بسیاری چون بیکاری، کاهش قدرت خرید و... همراه است. در نتیجه به‌دلیل مزیت‌های صادرات و کمک به اقتصاد باید اهمیت بسیاری برای صادرات هرچند اندک قائل شد.

▣ هیچ استفاده‌ای نداریم

این کارشناس تجاری با اشاره به استفاده از مزیت‌های ارتباطی ایران و افغانستان اظهار کرد: تقریبا هیچ استفاده مفیدی از هم‌مرزی و نزدیکی به افغانستان در مراودات تجاری نمی‌کنیم. برای اثبات این جمله کافی است حجم صادرات ترکیه به افغانستان را با صادرات ایران به این کشور مقایسه کنید.

تقریبا هیچ استفاده مفیدی از هم‌مرزی و نزدیکی به افغانستان در مراودات تجاری نمی‌کنیم

سخن پایانی

باتوجه به مزیت‌های زیادی که در تجارت با افغانستان وجود دارد، باید برای حفظ و افزایش سهم در این بازار تلاش کرد. در این زمینه با توجه به نظرات کارشناسی احداث فروشگاه‌های ایرانی و فروش محصولات، یکی از راهکارهای موثر است. در عین حال به‌عقیده برخی از کارشناسان رعایت نشدن استانداردهای جهانی در صادرات کالا به بازار افغانستان در نهایت منجر به افت کیفیت در تولید و باخت در رقابت با سایر کشورها خواهد شد. در مجموع باتوجه به استقبال مقامات این کشور برای افزایش روابط تجاری و سهم بالای واردات ایران به افغانستان می‌توان روی ارزآوری حاصل از تجارت با این کشور حساب کرد. البته باتوجه به روند نزولی قیمت دلار افغانستان باید دید روند تجارت در نیمه دوم سال به چه صورتی پیش می‌رود!

در بررسی صمت از تحولات نرخ ملک در ۱۰ سال اخیر نمایان شد

مسکن در تله گرانی

عکس: آیدا فریدی

متاسفانه در سال‌های اخیر چالش‌های اقتصادی منجر به افزایش افسارگسیخته تورم اقتصادی در کشور شده و بازار مسکن را وارد مخمصه‌ای کرده است که نجاتش کار آسانی نیست. درست است که اکثرا به بازار مسکن بی‌توجهی و سعی شده تنها با یک‌سری از اقدامات موقتی، این بازار پرتلاطم سرپا بایستد، اما مشکل اصلی کمبودها و مشکلاتی است که تمامی ندارد و اکنون به اوج خود رسیده و همچنان در حال پیشروی است. متاسفانه رشد نرخ مسکن در کشور ما تاثیر شدیدی در فقر مسکن، کاهش قدرت خرید مردم و معیشت اقشار مختلف جامعه گذاشته است.

بررسی نرخ مسکن در ۱۰ سال گذشته از این بابت حائزاهمیت است که در شناسایی دوره‌های رونق و رکود بازار مسکن، به ما کمک می‌کند. تشخیص درست زمان آغاز و پایان دوره‌های رونق و رکود، مهم‌ترین عامل در ترسیم نمودار نرخ درست بازار مسکن برای ماه‌ها و سال‌های پیش‌رو است. به این صورت که دوره رکود از ابتدای تابستان ۱۳۹۲ شروع شده و تا زمستان ۱۳۹۵ ادامه داشته است. در زمستان ۱۳۹۵، با پایان یافتن دوره رکود، دوباره دوره رونق شروع شده و تا آخر پاییز ۱۳۹۹ ادامه داشته و از اول زمستان ۱۳۹۹ ، دوره رکود دوباره شروع شده است و در امسال نیز (۱۴۰۲) همچنان ادامه دارد. صمت در این گزارش به بررسی نرخ مسکن در ۱۰ سال اخیر پرداخته است.

قیمت ملک ترمز برید

با بررسی نرخ مسکن در شهر تهران در یک دوره ۴۰ساله، مشاهده می‌شود که دوره‌های رونق معمولا خیلی کوتاه‌تر از دوره‌های رکود هستند. دوره‌های رونق به‌طورمیانگین ۱۸ماه به‌طول انجامیده، اما دوره‌های رکود به‌طورمیانگین ۴۵ماه طول کشیده‌اند؛ یعنی دوره‌های رکود ۳ برابر دوره‌های رونق به طول انجامیده است.

میانگین نرخ مسکن در شهر تهران طی ۱۰ سال گذشته از متری یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان در اردیبهشت ۱۳۹۲ به متری بیش از ۷۵ میلیون تومان در مهر ۱۴۰۲ رسیده است. با تقسیم نرخ انتهایی به نرخ ابتدایی مشاهده می‌شود که میانگین نرخ مسکن در شهر تهران طی بازه ۱۰ساله اخیر حدود ۳۵برابر شده است! در شروع دوره رکود در اردیبهشت ۱۳۹۲ ، میانگین نرخ مسکن شهر تهران، ۴ میلیون تومان و در شروع دوره رونق در بهمن ۱۳۹۵ ، میانگین نرخ مسکن شهر تهران ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و در شروع دوره رکود در آذر ۱۳۹۹ میانگین نرخ مسکن شهر تهران ۲۶ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان بوده است.

بررسی دقیق این رقم‌های قیمتی نشانگر آن است که دوره رکود بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ در عمل نرخ مسکن تغییری نکرده است؛ اما از سال ۱۳۹۵ تا سال ۱۳۹۹ نرخ مسکن بیش از ۶ برابر شده که نشانگر رشد بیش از ۵۰۰ درصدی است. به‌طورکلی نتایج این اعداد به ما می‌گوید که نرخ مسکن در چند سال اخیر به‌صورت فزاینده‌ای رشد پیدا کرده و این سنگین‌وزن شدن نرخ ملک، باعث شده است که روزبه‌روز تهیه مسکن از عهده شهروندان خارج و بدمسکنی به شکل خطرناکی ظاهر شود.

تاثیرات متقابل تورم و بازار مسکن

حسام درودگر، کارشناس بازار مسکن در رابطه با افزایش شدید نرخ مسکن در ۱۰سال اخیر به صمت توضیح داد: به‌طورکلی باید بگویم که افزایش نرخ مسکن در سال‌های اخیر یکی از موضوعات مهم در بسیاری از بازارهای مسکن جهانی بوده و تنها مختص ایران نیست، هرچند رشد نرخ مسکن در کشور ما شیب تندتری را طی کرده و تاثیرات متعددی بر اقتصاد و جامعه گذاشته است.

وی در ادامه افزود: افزایش نرخ مسکن یک مسئله پیچیده است که به عوامل متعددی برمی‌گردد. تاثیر این افزایش می‌تواند در اشکال متفاوتی مشاهده شود. آمارهای منتشرشده توسط سازمان‌های مربوطه، گویای این موضوع است که نرخ مسکن در ۱۰ سال اخیر به‌طورقابل‌توجهی از تورم تاثیر گرفته و گاهی از تورم هم جلو زده است. این افزایش نرخ در برخی مناطق شهری و حتی روستایی بسیار ناگهانی و نسبت به رشد درآمد بسیار بالاتر بوده است. افزایش نرخ مسکن می‌تواند به عوامل متعددی برگردد. به‌طورکلی افزایش تقاضا، نرخ بهره، تورم، نرخ ارز، سیاست‌گذاری‌های اشتباه، محدودیت در قانون‌گذاری ساخت‌وساز، تصمیم‌گیری‌های یک‌شبه از دلایلی هستند که در این چندساله شکاف بزرگی بین دهک‌های پایین جامعه و بازار مسکن ایجاد کرده‌اند.

این کارشناس در ادامه توضیح داد: افزایش نرخ مسکن منجر به افزایش هزینه خرید یا اجاره برای افراد می‌شود، این موضوع می‌تواند بر امکان دسترسی به مسکن برای بخش‌هایی از جامعه تاثیر منفی داشته باشد. افزایش نرخ مسکن باعث افزایش فشار بر درآمد خانوارها می‌شود، به‌طوری‌که اکنون بخش زیادی از جامعه بیشتر درآمد خود را برای پرداخت هزینه‌های مسکن صرف می‌کنند و این موضوع سبب کاهش توان خرید و وقوع نابرابری درآمدی شده است.

سازندگان در تله گرانی

درودگر با بیان اینکه تورم اقتصادی می‌تواند تاثیراتی بر صنعت ساخت‌وساز داشته باشد به صمت گفت: در این سال‌ها شاهد این موضوع بوده‌ایم که نرخ مصالح ساختمانی چندین برابر شده و گاهی در طول یک سال به‌شکل مرتب رشد داشته است. این اتفاق به‌طورمسلم سازندگان و انبوه‌سازان را از ادامه فعالیت منصرف کرده و بسیاری از انبوه‌سازان را به ورشکستگی رسانده است، همچنین جدا از افزایش نرخ مصالح ساختمانی، نرخ زمین رشد زیادی داشته و عوامل یادشده در کنار موارد دیگر از موضوعاتی هستند که تاکنون جلوی آنها گرفته نشده است. وی در پایان گفت: در تمام دنیا به مسکن نگاه مصرفی دارند،اما متاسفانه در کشور ما به‌علت عدم‌رونق تولید، اغلب مردم به مسکن با دید سرمایه‌ای نگاه می‌کنند و متاسفانه سیاست‌گذاران به‌جای اصلاح این وضع، با تصمیمات غلط، مهر تایید به این فرهنگ غلط می‌زنند. اکنون با فرار سرمایه از بخش تولید و سرازیر شدن نقدینگی به بازار مسکن روبه‌رو هستیم و این سیکل معیوب اگر ادامه پیدا کند، نرخ ملک همچنان می‌تازد.

ابرکود در بازار مسکن

درودگر عنوان کرد: ما با یک ابرکود سنگین، هم در ساخت‌وساز و هم در خرید مصرفی بازار مسکن مواجهیم. متاسفانه در حال حاضر تلاشی برای بهبود بازار مسکن دیده نمی‌شود، در چنین شرایطی می‌توان گفت که نابسامانی‌های موجود در این بازار مهم ناشی از شرایط اقتصادی است و تا فکری برای این وضعیت اندیشیده نشود، بازار مسکن به‌تعادل نمی‌رسد. وی گفت: دولت باید در بخش مسکن تحرک بیشتری ایجاد کند تا بازار مسکن در مسیر توسعه گام بردارد. مشکل مسکن اتفاقی نیست که بتوانیم در کوتاه‌مدت آن را حل کنیم و نیاز به زمان دارد، به‌شرطی‌که در یک دوره چندساله در کنار طراحی ابزارهای مالی و پولی مناسب به ساخت و تولید مسکن توجه شود، در این صورت است که بازار ملک در مسیر توسعه قرار می‌گیرد و شرایط بهتر می‌شود.

راه‌حل مهم برای ساماندهی بازار مسکن

محمد عزتی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: افزایش نرخ مسکن شاید در ۱۰ سال اخیر شدت گرفته، اما چندین دهه است که آغاز شده و تا زمانی که فکر اساسی برایش نشود، به همین روال خود باقی می‌ماند. راه‌حل مهم برای ساماندهی بازار مسکن این است که دولت به‌ای اینکه بر موضوع ساخت مسکن برای اقشار هدف تمرکز کند و کلی هزینه برای اجرایی شدن این موضوع اختصاص دهد، طرح اجاره‌نشینی بلندمدت را ایجاد کند؛ چراکه در حال حاضر کلید حل مشکل مسکن، عرضه نیست، زیرا طبق آمارهای منتشرشده، تعداد زیادی از واحدهای خالی در کشور شناسایی شده که تقاضای موجود را در حد زیادی جوابگو است. موضوع عرضه مسکن ممکن است در بلندمدت و باتوجه به رشد جمعیت در سال‌های آینده ضرورت داشته باشد،اما در وضعیت فعلی، آن چیزی که اهمیت دارد، بحث تقاضا برای این بازار حیاتی است.

وی افزود: دولت باید تقاضای بازار مسکن را به‌سمتی ببرد که حمایت‌های هدفمند برای اجاره‌داری حرفه‌ای جای ساخت مسکن را بگیرد. برای مثال، در کلانشهرها طرحی را برنامه‌ریزی کند که افرادی که تازه ازدواج کرده‌اند، فقط نیمی از هزینه‌های اجاره خانه را پرداخت کنند و مابقی را دولت متقبل شود. این‌گونه طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌ها بسیار کارآمدتر از سیاست‌های بلندمدت و پرهزینه دولت برای خانه‌دار کردن مردم است. اغلب کشورهای دنیا به‌سمت خانه‌های استیجاری رفتند و مردم نیز از سکونت در این واحدها استقبال کردند. با ساخت خانه‌های استیجاری می‌توان به‌صورت‌موقت یعنی ۵ساله، مردم را ساکن کرد و با ایجاد وقفه در بازار ملکی، در نهایت با توانمندی مستاجران در سال‌های آتی امکان خریداری ملک برای مردم فراهم شود.

سهم نسبی هزینه‌های مسکن

عزتی افزود: اینکه بگوییم سهم هزینه‌های مسکن بیشتر درآمد افراد را می‌بلعد، نسبی است؛ چراکه در برخی کلانشهرها، تامین مسکن بسیار پرهزینه بوده و در شهرستان‌های کوچک‌تر این موضوع دیده نمی‌شود؛ اتفاقی که در بیشتر کشورهای پیشرفته نیز رخ می‌دهد و هزینه خرید و اجاره ملک در برخی مناطق گران‌تر است.

این کارشناس در پایان خاطرنشان کرد: با نگاهی به آمارها مشاهده می‌کنیم که تاحدودی رشد افسارگسیخته قیمت‌ها در بازار مسکن نسبت به گذشته کنترل شده و تقریبا هماهنگ با تورم اقتصادی کشور در حال حرکت است. اما همچنان وضعیت قیمت‌ها توان خرید خانه را از خیلی از اقشار کم‌درآمد جامعه گرفته و سیاست‌های دولت نتوانسته است آرامش را به بازار برگرداند. عدم‌برنامه‌ریزی دقیق برای پیش بردن پروژه‌های ساخت‌وساز و آمارهای ضد و نقیض که از سوی منابع ذی‌ربط منتشر می‌شود، تولید مسکن را به چالش کشانده و با تاثیر گذاشتن بر بازار اجاره، مستاجران را گرفتار کرده است.

سخن پایانی

قیمت‌ها به‌صورت لحظه‌ای بالا می‌روند. در سال‌های اخیر، به‌طورمکرر نرخ مسکن افزایش داشته است، اتفاقی که نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن عبور کرد. پیش‌بینی خیلی از کارشناسان و فعالان بازار مسکن این است که در سال‌های آینده، قیمت‌ها باز هم افزایشی می‌شوند.

نرخ مسکن به‌جایی خواهد رسید که دیگر اقشار معمولی جامعه، باید خواب و رویای خانه‌دار شدن را ببینند. همچنین، پیش‌بینی می‌شود که افزایش قیمت‌ها در حالی رخ می‌دهد که همچنان بازار مسکن در رکود است.

تا پیش از جهش نرخ مسکن در سال ۹۶، تغییرات قیمتی ملک چندان زیاد نبود.

اگر فردی دارای یک واحد ۵۰ متری بود، با اندکی صبر و تلاش می‌توانست در عرض ۲ سال، خانه خود را بزرگ‌تر و به‌جای بهتری نقل‌مکان کند، اما در حال حاضر که نوسان نرخ مسکن خیلی بالاست، مانور برای خریدوفروش ملک بسیار کار پرریسکی است و نیاز به سرمایه زیادی دارد. بیشتر مالکان از ترس ضرر کردن، ترجیح می‌دهند که ملک خود را نفروشند. ممکن است مالکی، ملک خود را همین‌الان بفروشد، اما یک ساعت بعد، متضرر شود، چراکه دیگر قادر نیست ملکی را جایگزین آن کند.

این وضعیت کاملا بی‌سابقه و عجیب است.

در واقع، هرگز شاهد این چالش نبوده‌ایم که نرخ مسکن به‌صورت لحظه‌ای تغییر کند؛ اما به‌نظر می‌آید که در حال حاضر، شرایط بازار مسکن نیز مثل بازار ارز شده است. حالا که نرخ دلار دائما در حال نوسان است، به تبع آن، نرخ ملک نیز بیشتر می‌شود.

بیشتر مالکان، نرخ املاک را همزمان با افزایش نرخ دلار، بیشتر کرده‌اند. از آنجایی که انتظار می‌رود، نرخ دلار بیشتر هم بشود، همچنان باید انتظار افزایش نرخ مسکن را داشته باشیم.

یادداشت

نیاز جامعه مدرن به شهرسازی

کیاکسار محمدی
کارشناس بازار مسکن

شهرسازی و توسعه شهری یکی از مسائل حیاتی در جامعه‌های مدرن است. باتوجه به رشد جمعیت و توسعه اقتصادی، شهرها به‌عنوان مراکز اصلی فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، نقش بسزایی را در زندگی انسان‌ها بازی می‌کنند. شهرسازی به‌معنای برنامه‌ریزی، طراحی و ساختاردهی فضاهای شهری به‌منظور ایجاد یک زندگی بهتر و پایدار برای ساکنان است. یکی از هدف‌های اصلی شهرسازی، ایجاد شهرهای پایدار است. شهرهای پایدار براساس مبانی اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی آراسته شده‌اند. این شهرها در نظر دارند تا بهره‌وری منابع‌طبیعی را افزایش دهند، زندگی اجتماعی را تقویت کنند و سطح کیفی زندگی ساکنان آنجاها ارتقا یابد. برای این منظور، مسائلی مانند طراحی فضاهای سبز، حمل‌ونقل عمومی، بهره‌وری انرژی و مدیریت پسماندها در دستور کار قرار می‌گیرند. شهرسازی همچنین به‌منظور ایجاد تعادل منطقه‌ای نیز انجام می‌شود. برنامه‌ریزی منطقه‌ای در شهرسازی به‌دلیل توسعه هماهنگ و تعادل‌بخشی بین مناطق مختلف شهر و کاهش تفاوت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بین مناطق استفاده می‌شود. این اقدامات می‌توانند به کاهش مشکلات ناشی از تراکم جمعیتی، کاهش فقر و توسعه پایدار کمک کنند. همچنین، توجه به طراحی شهری و فضاهای عمومی نیز از اهمیت بالایی برخوردار است.

فضاهای عمومی مانند پارک‌ها، میدان‌ها و محل‌های تفریحی، نقش مهمی در سلامت و رفاه ساکنان دارند. طراحی مناسب این فضاها با ایجاد فضاهای زیبا، امن و دسترسی آسان، ارتقای کیفیت زندگی شهروندان را به‌همراه دارد. در نهایت، همکاری بین دولت، متخصصان شهرسازی و جامعه محلی برای ایجاد توسعه شهری موثر ضروری است. تصمیم‌گیری‌های مربوط به شهرسازی باید با مشارکت و هماهنگی انجام شود. نقش دولت در ارائه سیاست‌ها و قوانین مناسب، تامین منابع مالی و نظارت بر اجرای آنها بسیار اساسی است. متخصصان شهرسازی نیز با ارائه طرح‌ها و طرح‌ریزی‌های بهینه، به بهبود فضاهای شهری و ارائه راهکارهای عملی برای مواجهه با چالش‌های شهری کمک می‌کنند. همچنین، جامعه محلی با شرکت در فرآیند تصمیم‌گیری و ارائه نظرات و پیشنهادها، می‌تواند به‌شکل فعال در توسعه شهری شرکت و بهبود کیفیت زندگی خود را تجربه کند. به‌طورخلاصه، شهرسازی نقش بسزایی در توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی شهروندان دارد. باتوجه به چالش‌ها و فرصت‌های فراوانی که در این زمینه وجود دارد، همکاری و هماهنگی بین دولت، متخصصان شهرسازی و جامعه محلی امری ضروری است تا شهرهایی پایدار، زیبا و مناسب برای زندگی ایجاد شود. توسعه پایدار شهرها برای حفظ تعادل بین جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی شهر، بهبود کیفیت زندگی ساکنان و حفظ منابع‌طبیعی در طولانی‌مدت انجام می‌شود. عوامل زیادی می‌توانند به توسعه پایدار شهرها کمک کنند که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌کنم:

۱- برنامه‌ریزی شهری: برنامه‌ریزی شهری، مستلزم تدوین طرح‌ها و استراتژی‌های مناسب است که به تامین نیازهای اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی شهر بپردازد. برنامه‌ریزی شهری باید به توازن بین توسعه اقتصادی، حفاظت از محیط‌زیست و بهبود کیفیت زندگی ساکنان توجه کند.

۲- حمل‌ونقل پایدار: سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی موثر و پایدار، می‌توانند به کاهش ترافیک، آلودگی هوا و مصرف سوخت‌های فسیلی در شهرها کمک کنند. سرمایه‌گذاری در حمل‌ونقل راه‌آهن، مترو، اتوبوسرانی عمومی، دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی، اهمیت بالایی در توسعه پایدار شهرها دارد.

۳- بهره‌وری انرژی: کاهش مصرف انرژی و استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند. اقداماتی مانند استفاده از سیستم‌های تولید انرژی خورشیدی و بادی، بهینه‌سازی ساختمان‌ها از لحاظ سازگاری با محیط‌زیست و استفاده از تکنولوژی‌های سبز می‌توانند مصرف انرژی را کاهش دهند و به حفظ منابع‌طبیعی کمک کنند.

۴-مدیریت پسماندها: مدیریت صحیح پسماندها از طریق جمع‌آوری، بازیافت و مدیریت صحیح آنها، به کاهش آلودگی زیست‌محیطی و بهبود کیفیت هوا و آب در شهرها کمک می‌کند. ارتقای فرهنگ بازیافت و استفاده از فناوری‌های پیشرفته در مدیریت پسماندها نقش مهمی در توسعه پایدار شهرها دارد.

۵-فضاهای سبز و پارک‌ها: طراحی و توسعه فضاهای سبز و پارک‌ها در شهرها می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی ساکنان و حفظ تعادل زیست‌محیطی کمک کند. این فضاها می‌توانند به‌عنوان مناطق آرامش، تفریح و تفکر، عملکرد زیستی، جذب آب و کاهش اثرات جزیره حرارتی شهری و حفظ تنوع زیستی عمل کنند.

۶- توسعه اقتصادی پایدار: توسعه اقتصادی پایدار به‌معنای ایجاد مشاغل پایدار و تعادل بین رشد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی است. ایجاد شرایط برای سرمایه‌گذاری در صنایع پاک، فناوری‌های سبز و کارآفرینی اجتماعی می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند.

۷- مشارکت شهروندی: مشارکت فعال ساکنان شهر در تصمیم‌گیری‌های شهری و اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها، از جمله عوامل مهم در توسعه پایدار شهرها است. ایجاد فرصت‌های مشارکت شهروندان، ترویج فرهنگ شهروندی فعال و توسعه شوراها و سازمان‌های مشارکتی می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند. در کل، توسعه پایدار شهرها نیازمند یک رویکرد یکپارچه و هماهنگ است که به توازن بین اقتصاد، اجتماع و زیست‌محیطی توجه کند. همکاری بین اقشار مختلف جامعه، سازمان‌های مربوطه، دولت و مجموعه‌های تصمیم‌گیری محلی نیز در تحقق توسعه پایدار شهرها بسیار مهم است.

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

اکنون بخش زیادی از جامعه بیشتر درآمد خود را صرف تامین مسکن می‌کنند و این موضوع سبب وقوع نابرابری درآمدی شده است

افزایش نرخ مسکن شاید در ۱۰ سال اخیر شدت گرفته، اما چندین دهه است که آغاز شده و تا زمانی که فکر اساسی برایش نشود، به همین روال باقی می‌ماند

یادداشت

رکود بازار مسکن همچنان ادامه دارد

مرتضی جعفری
کارشناس بازار مسکن

برای ایجاد ثبات در بازار مسکن، نیاز به برنامه‌ریزی میان‌مدت و بلندمدت وجود دارد، اما متقاضیان مصرفی در هر زمانی که توانایی خرید دارند، تعلل نمی‌کنند و اقدام به خرید آپارتمان می‌کنند که این اقدام درست است؛ زیرا متقاضیان مصرفی می‌توانند از شرایط رکودی بازار مسکن بهره ببرند و در زمان مناسب خرید خود را انجام دهند.

بازارهایی مانند بازار مسکن، خودرو، ارز و طلا ممکن است به یک ثبات دست یابند؛ اما باید توجه داشت که بازار خودرو به‌دلیل واردات و افزایش تولید، با افت نرخ قابل‌توجهی مواجه شده است، در حالی که در بازار مسکن هنوز با افتی جزئی روبه‌رو هستیم و همه‌چیز بستگی به شرایط ماه‌های آینده دارد. امیدواریم که در فصل پاییز بتوانیم ارزیابی بهتری از وضعیت بازار مسکن داشته باشیم.

ادامه توقف خریدوفروش ملک در بازار مسکن شهر تهران که از اوایل خرداد شروع شده، همچنان ادامه دارد. این وضعیت می‌تواند تاثیراتی مثبت و منفی بر بازار مسکن داشته باشد.

یک سناریوی محتمل این است که تا پایان ماه، معاملات به صفر نزدیک باشند و بازار مسکن به مرحله‌ای از رکود راه یابد که این وضعیت می‌تواند باعث بهبود توان خرید متقاضیان مصرفی شود. در این صورت، بازار مسکن قدم اول را در راستای بهبود و بازیابی پس از رکود برمی‌دارد.

در حال حاضر، بازار مسکن در حال انتظار و تعلیق قرار دارد، دولت نیز سیاست‌هایی را برای کاهش نقدینگی در بازار اجرا کرده است. همچنین، با ورود وزیر جدید راه و شهرسازی، فعالیت‌های ساخت‌وساز با جدیت بیشتری نسبت به گذشته پیگیری می‌شود و بازارهای موازی نیز در رکود قرار دارند، به‌همین‌دلیل، تمامی عوامل فعلی، باعث ایجاد این فضای انتظار در بین فعالان اقتصادی شده است و آنها مجبور هستند تا مدتی صبر کنند.

از وضعیت کنونی بازار مسکن می‌توان نتیجه گرفت که انتظارات کاهشی در بازار شکل گرفته و به‌همین‌دلیل، عرضه بیش از تقاضا ایجاد شده است؛ اما لازم به ذکر است که رشد عرضه در اینجا به‌معنای افزایش تعداد فروشندگان نیست، بلکه به‌دلیل کاهش تعداد خریداران، تعادل بین عرضه و تقاضا به هم ریخته است. به‌طورواقعی، بازار با افزایش حجم عرضه در مقابل تقاضا مواجه شده و این شرایط به‌نفع متقاضیان تغییر یافته است.

برهم‌خوردن تعادل در بازار مسکن، در پی افزایش تقاضا و کاهش ساخت‌وساز در کشور اتفاقی بود که دولت جدید در همان ابتدای کار با آن روبه‌رو شد. این موضوع باعث شد تا دولت سیزدهم ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی را در قالب طرح نهضت ملی مسکن به مردم وعده دهد؛ طرحی که باتوجه به بستر اقتصادی کشور تا به امروز به نتیجه نرسیده و بعید است تا پایان عمر دولت سیزدهم کاری از پیش رود.

توجه به حوزه ساخت‌وساز یکی از اصولی‌ترین برنامه‌ها و اقدامات در حوزه مسکن به‌شمار می‌رود که توجه به آن و پیگیری از سوی مسئولان و بانک‌ها برای پرداخت آن، باید همواره در دستور کار قرار گیرد. براساس قانون جهش تولید مسکن، باید تمامی بانک‌ها اقدام به پرداخت تسهیلات مسکن کنند و روند پروژه‌های نهضت ملی مسکن با سرعت بیشتری آغاز و برای تسریع در اجرای این پروژه‌ها باید هرچه سریع‌تر منابع مالی تزریق شود. بنابراین، اجرا و پرداخت آن، باید هرچه سریع‌تر انجام گیرد. در بیشتر کشورهای دنیا، مالکیت مسکن موضوع خیلی مهمی برای مردم نیست و معضل خاصی به‌حساب نمی‌آید، اما در کشور ما از دیرباز این موضوع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است.

مسکن یکی از بنیادی‌ترین موضوعات تشکیل خانواده است که اگر موردتوجه قرار نگیرد، می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری را در سطح کلان جامعه به‌وجود می‌آورد. اکنون‌که ۲ سال از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، به‌نظر می‌آید که پروژه ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن، غیر از کمبود منابع مالی با مشکلات دیگری نیز مواجه است. هرچند این امر خود را بیشتر در کلانشهرهایی مانند تهران نشان می‌دهد، اما برخی شهرستان‌ها نیز از این مسئله مصون نمانده‌اند.

به هر حال، دولت باید هرچه سریع‌تر برنامه‌ریزی برای ساخت مسکن را در دستور کار خود قرار دهد و در این زمینه، هیچ کوتاهی پذیرفته نیست. بازار مسکن برای جلوگیری از رکود و ورود به رونق، نیازمند حمایت بخش خصوصی است و سازندگان هم برای ورود به این حوزه، باید انگیزه کافی و منابع مالی لازم را داشته باشند.

در بررسی تنش‌ها و چالش‌های بازار نمایان شد

واقعیت بازار مسکن چیز دیگری است!

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

بازار مسکن در شرایطی به‌سر می‌برد که دائم به آن امید واهی تزریق می‌شود و کمتر تلاشی را می‌بینیم که مثمرثمر باشد، چراکه با نگاهی به آمارهای این بازار درمی‌یابیم رشد قیمتی در این بازار تنها در مدت ۶ سال، هزار و ۵۰۰ درصد رشد داشته و این یک فاجعه بزرگ است که باید بیشتر برایش برنامه‌ریزی و تلاش شود. دولت سیزدهم در ابتدای فعالیت خود از بابت بازار مسکن نگرانی‌های زیادی نشان داد و ساخت مسکن را یکی از مهم‌ترین اهداف خود معرفی کرد؛ درست در همین شرایط بود که رئیس دولت سیزدهم قول ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی را به مردم داد؛ واحدهایی که بعد از گذشت ۲ سال، تنها اسمی از آن شنیده می‌شود و هیچ واحدی تحویل مردم نشده است.

البته نباید تاثیرات میراث شوم دولت گذشته را نیز نادیده بگیریم، زیرا زمانی که رئیسی سکان دولت را در دست گرفت، با کوله‌باری از پروژه‌های ناقص و نیمه‌کاره مواجه شد که نهایی کردن آنها انرژی زیادی از دولت سیزدهم گرفت و اجازه نداد که دولت جدید با تمرکز به فعالیت‌های خود رسیدگی کند. از طرفی، بی‌برنامگی‌های وزارت راه و شهرسازی باعث شد تا نارضایتی‌ها درباره بازار مسکن به اوج برسد و کورسوی امید مردم برای خانه‌دار شدن کمرنگ شود؛ اتفاقی که میانگین نرخ هر متر مسکن در شهر تهران را به ۸۰ میلیون تومان رساند و بازار اجاره را بیش از پیش ملتهب کرد. صمت در این گزارش تنش‌ها و چالش‌های بازار مسکن را تحلیل و بررسی کرده است.

عکس: صمت

پاک کردن صورت‌مسئله مشکل را برطرف نمی‌کند

درست است که آمار بخش مسکن به‌تازگی منتشر شده، اما این آمار با یک تاخیر یک‌ساله همراه بوده است. توقف انتشار آمار برای نخستین‌بار در ایران رخ نداد، چراکه پیش از این نیز در دوره‌هایی که افزایش قیمت‌ها با حساسیت ویژه افکار عمومی همراه شده، دولت‌ها درصدد برآمده‌اند، با پاک کردن صورت‌مسئله مشکل را برطرف کنند و با توقف انتشار آمار، معیار و مقیاسی را در اختیار افکار عمومی قرار ندهند. به‌تازگی نیز وزیر راه و شهرسازی که وعده ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی در سال را داده بود، از ارزانی مسکن، به‌عنوان خبری خوش یاد می‌کند و معتقد است این روند باید ادامه یابد. حلقه مفقوده اما اینجاست که روشن نیست که این ارزانی نسبت به چه دوره زمانی رخ داده و آیا اصلا ارزانی در کار است یا تنها رکود بازار باعث شده تا ترمز رشد قیمت‌ها کشیده شود. همچنین مهرداد بذرپاش گفته است: «در حال حاضر، در همه کشور خبرهای خوبی از کاهش نرخ مسکن شنیده می‌شود و باز هم باید کاهش پیدا کند». این در حالی است که انتظار می‌رود، سخن گفتن در این سطح از مسئولیت با آمار و ارقام دقیق و شفاف صورت گیرد و حداقل وزیر محترم گشتی در شهری مثل تهران بزند تا بهتر متوجه کاهش یا افزایش نرخ مسکن شود.

راه پر پیچ و خم بازار ملک

تزلزل در کنترل نرخ ارز و طلا در ماه‌ها منتهی به سال گذشته بود که باعث شد بازار مسکن به‌طرزعجیبی ترسناک و ملتهب شود؛ بازاری که در ماه‌های قبل‌تر از آن با یک ثبات قیمتی تقریبا مناسبی همراه بود. در این بازه زمانی که تا انتهای اسفند ادامه داشت، نرخ مسکن نه‌تنها ماهانه، بلکه روزانه و حتی ساعتی رشد داشت، به‌طوری‌که اگر فردی صبح برای خرید یک خانه با فروشنده قرار می‌گذاشت، ممکن بود تا عصر فروشنده از معامله پشیمان شود یا نرخ بیشتری را برای فروش ملک خود پیشنهاد دهد. این بازار دقیقا مثل یک مزایده خارج عرف بود که افراد به امید افزایش سرمایه‌های خود، تنها به فکر خرید خانه بودند و چشم خود را روی همه‌چیز بسته بودند. همه این اتفاقات در سکوت دولت و وزارت راه و شهرسازی گذشت و هرازچندگاهی اخباری درباره رشد ساخت پروژه نهضت ملی منتشر می‌کردند و این امید را به مردم می‌دادند که قیمت‌ها کاهشی می‌شوند و بهتر آن است که مردم صبر داشته باشند.

البته از حق نگذریم که خود فروشنده‌ها از طمع سود بیشتر، بازار مسکن را متشنج کرده بودند و اگر پای حرف‌شان می‌نشستیم، می‌گفتند که «چاره نداریم، باید همتراز با نرخ طلا و ارز، نرخ ملک خود را تغییر دهیم وگرنه نمی‌توانیم جایگزینی برای خانه خود پیدا کنیم». در این بین، برخی بنگاه‌های معاملات ملکی به‌ظاهر طرف مردم بودند و سعی می‌کردند که فروشنده‌ها را به قیمت‌ها پایین‌تری راضی کنند، اما در باطن املاکی را که خوش‌نرخ بودند، می‌خریدند و با ترفند چندقولنامه‌ای کردن و چرخاندن یک ملک بین آشنایان خود، نرخ آن خانه را به‌طورکاذب بالا می‌بردند تا به‌اصطلاح از آب گل‌آلود ماهی بگیرند. البته اتحادیه مشاوران املاک و مشاوران ملکی این موضوع را رد می‌کنند، اما باید قبول کنند که واقعیت چیزی است که به‌طورعینی کف بازار مشاهده می‌شود و مردم اهمیتی به صحبت‌های بی‌اساس و خلاف واقعیت نمی‌دهند.

بازار ملک ناچار به خودتنظیمی شد

این چند ماه ملتهب که با افزایش تقاضای سرمایه‌ای در بازار مسکن همراه بود، با آغاز سال جدید (۱۴۰۲) رنگ عوض کرد و دست تمام افرادی که عرضه و تقاضای بازار را به امید سود بیشتر بر هم زده بودند، در پوست گردو گذاشت؛ چراکه روابط دیپلماسی ایران با کشورهایی نظیر عربستان، امید را برای یک تنفس سیاسی و اقتصادی در کشور زنده کرد و باعث شد تا حباب بازار ارز و طلا تا بخش زیادی از بین برود و در کنارش بازار مسکن با سکته قیمتی و معاملاتی روبه‌رو شود. اتفاق نادری که خلاف گذشته اجازه نداد تا انتظارات تورمی به رشد نرخ ملک دامن بزند و همه‌چیز را به‌نفع سوداگران پیش ببرد. البته باید توجه کرد همه اینها نویدی از حال خوب بازار نداد؛ چراکه تورم همچنان تاثیر خود را بر قیمت‌ها گذاشته و می‌گذارد و تنها رشد قیمت‌ها به مرحله‌ای رسیده که بازار مجبور به یک خودتنظیمی شده است. دلیل این موضوع این است که بازار مسکن رفته‌رفته از دایره قدرت خرید مردم خارج شده است و دیگر کسی توان خرید ملک را ندارد،بنابراین در این حالت بود که از خرداد امسال بازار با یک رکود بی‌سابقه روبه‌رو شد و آهنگ رشد قیمت‌ها کندتر شد. متاسفانه مسئولان ذی‌ربط در حوزه مسکن بارها از اوضاع فعلی به‌عنوان ثبات بازار و کاهش قیمت‌ها یاد کردند و این شرایط را به تلاش‌های خود نسبت دادند که به‌هیچ‌عنوان درست نیست و وزارت راه و شهرسازی هیچ نقشی در آن نداشته است.

کاهش قیمت‌ها هم تنها برای فروشندگانی بود که به دلایل مختلف نیاز به نقدینگی داشتند و مجبور بودند ملک خود را گاهی تا ۲۵ درصد زیر قیمت به‌فروش برسانند وگرنه قیمت‌ها کاهشی نداشته است و حتی اگر فروشنده‌ها به‌خاطر شرایط بازار، موفق به فروش نشوند، از قید آن می‌گذرند.

تلاش برای هیچ!

مهرداد بذرپاش در یک سخنرانی، از سیاست‌های دولت برای کاهش قیمت‌ها گفته است که «دولت در تلاش است تا قیمت‌ها را کنترل کند و طی ۶ ماه اخیر نیز، اقدامات مختلفی انجام داده که خوشبختانه اثرات خوبی روی بازار گذاشته است.» همچنین، وی اعلام کرده است: «مالیات بر خانه‌های خالی، ساماندهی مشاوران املاک و پلتفرم‌های مسکن و ارتقای سامانه املاک و اسکان برای انعقاد آنلاین قراردادهای اجاره، از جمله اقداماتی بود که دولت در ۶ ماه گذشته انجام داد تا بازار مسکن را کنترل و تنظیم کند. برخی از این اقدامات، در تمام دنیا به کار گرفته می‌شود تا بازار مسکن را کنترل کنند.»

*حال سوالاتی که از آقای وزیر می‌توانیم کنیم اینها است که اگر تلاش‌های این وزارتخانه برای بازار ملک مفید بوده، چرا میانگین نرخ ملک در حال رکوردزنی است و میانگین قیمت‌ها در حال عبور از مرز ۸۰ میلیون تومان برای هر مترمربع در تهران است؟

*مگر غیر از این است که تلاش‌های انجام‌گرفته باید منجر به نتیجه شود؛ پس چرا شهروندان برای خرید مسکن که یک نیاز اولیه است، باید تا صدها سال انتظار بکشند یا برای اجاره یک خانه حداقلی، تمام درآمد خود را به موجران پرداخت کنند؟

*چرا دولت به تعهدات خود مبنی بر ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی عمل نکرده و امید اقشار کم‌درآمد را برای خانه‌دار شدن ناامید کرده است؟

اگر بخواهیم به چنین سوال‌هایی ادامه دهیم، مسلما تعدادشان بیشتر از این می‌شود و در این گزارش نمی‌گنجد، بنابراین انتظار می‌رود که مسئولان کمی با مردم روراست‌تر باشند و آمار دقیق‌تری به مردم از وضعیت بازار مسکن دهند، چراکه اوضاع بازار مسکن مردم را به شهرک‌نشینی و حاشیه‌نشینی کشانده است و روزبه‌روز شرایط برای مردم سخت‌تر می‌شود.

ادعای ارزانی مسکن، شوخی است

بیت‌الله ستاریان، کارشناس بازار مسکن درباره کاهش نرخ مسکن به صمت گفت: ما شاهد نشانه‌هایی از رکود عجیب و غریب در بازار مسکن هستیم و احتمالا در این رکود، نرخ برخی خانه‌ها برای پول‌لازم‌ها کاهش داشته، اما مسئله اینجاست که رکود معمولا در زمانی رخ می‌دهد که نرخ مسکن بیشتر از توان خرید مردم است و این اتفاق در ایران رخ داده و تا زمانی که اقدامات دقیقی برای افزایش توان خرید در بازار مسکن انجام نشود، صحبت از کاهش نرخ مسکن، تقابل با واقعیت است. نرخ متری مسکن حتی اگر از ۱۰۰ میلیون تومان به ۸۰ میلیون تومان هم تبدیل شود، همچنان بسیار بالا است و ادعای ارزانی مسکن، شوخی است.

یک روز، پلتفرم‌های مختلف متهم می‌شوند که باعث افزایش نرخ مسکن شده‌اند، روز دیگر مشاوران املاک متهم می‌شوند و روز بعد، از بورس کالا و نقش آن در افزایش نرخ گفته می‌شود، در حالی که دلیل اصلی رشد نرخ مسکن، به‌ترتیب اولویت، رشد تورم عمومی و سپس عدم‌حمایت از سرمایه‌گذاری است.

رکود بازار مسکن، باعث طولانی شدن دوره نیمه‌خواب سرمایه می‌شود. وقتی سرمایه‌گذار با محدودیت نقدینگی مواجه می‌شود، مدت زمان ساخت مسکن جدید به‌طورقابل‌توجهی طولانی می‌شود و در نتیجه، حجم سرمایه‌گذاری در این بازار کاهش می‌یابد. این کاهش باعث می‌شود که تولید مسکن کاهش یابد و تعادل عرضه و تقاضا بیشتر از پیش بر هم بخورد و در نهایت، نرخ مسکن دوباره افزایش یابد.

به وزیر راه و شهرسازی توصیه می‌شود به‌جای مانور روی نرخ مسکن آمار بدهد که دوره انتظار برای خرید خانه چقدر کاهش یافته، چراکه این موضوع قابل‌استنادتر است.

سخن پایانی

نابسامانی بازار مسکن اتفاقی است که در طول چند دهه گذشته آغاز شده و اکنون به اوج خود رسیده است.

در این شرایط نمی‌توانیم از دولت سیزدهم انتظار داشته باشیم که در مدت زمان کوتاهی، ثبات در بازار مسکن ایجاد کند، بنابراین اکنون که بسیاری از زیرساخت‌های ساخت مسکن انجام گرفته و بسیاری از طرح‌ها و سیاست‌گذاری‌ها از مرحله آزمون و خطا گذشته است، ضرورت دارد تا تمام نهادهای مربوطه با یک تعامل سازنده و همکاری همه‌جانبه برای بهبود بازار مسکن تلاش کنند تا مسکن درخور و مناسب در دسترس همه شهروندان و به‌ویژه اقشار هدف قرار گیرد.

مسکن رفته‌رفته از دایره قدرت خرید مردم خارج می‌شود و دیگر کسی توان خرید ملک را ندارد

رکود معمولا زمانی رخ می‌دهد که نرخ مسکن بیشتر از توان خرید مردم است و این اتفاق در ایران رخ داده است

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم زهرا شاهیان‌یار ضمن تسلیم دوبرگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت ششدانگ **یک دستگاه آپارتمان مسکونی به مساحت ۱۱۹,۲۸ مترمربع قطعه ۳ تفکیکی به شماره ۶۹۷۳۲ فرعی از ۱۷۰ اصلی مفروز از پلاک ۵۵۴۵۲ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان کرج به شماره چاپی ۶۰۳۸۴۷ ب ۱۴۰۰ به شماره الکترونیکی ۱۴۰۱۲۳۳۱۰۱۱۰۰۱۲۹۲** مفقود گردیده و تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است.

لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد.

بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

حوزه ثبت ملک کرج – ناحیه سه

تحلیل صمت از وضعیت شاخص «مدیران خرید» اقتصاد

تولید در آستانه رکود قرار گرفت

امیرعباس آذرموند: شاخص ترکیبی «مدیران خرید» برای کل اقتصاد ایران در ماه مهر ۵۴.۱۵ گزارش شده،اما این شاخص برای خرید بخش صنعت به ۵۳.۱۱ رسیده که نسبت به ۳ ماه تابستان، بیشترین میزان را به‌ثبت رسانده است. این مهم در حالی رخ داده که برخی رشته فعالیت‌ها با کاهش شاخص مدیران خرید صنعت و رکود تقاضا روبه‌رو بوده‌اند. باوجود رشد نسبی شاخص مدیران در مهر و رسیدن این شاخص به بیش از ۵۰، براساس اطلاعات حاصل‌شده، می‌توان گفت که در وضعیت فعلی، علاوه بر مشکل کمبود نقدینگی و تامین ارز و تسهیلات بانکی که موجب کمبود مواد اولیه و پیمان‌سپاری ارزی شده، در نهایت به کاهش صادرات بخش تولید انجامیده است. استمرار مشکلات مربوط به این بخش، به اتخاذ قوانین مخل و غیرکارشناسی از سوی گمرک، وزارت صنعت، معدن و تجارت و بورس کالا باعث مشکلات جدی برای فعالیت تعداد قابل‌توجهی از شرکت‌ها شده است.

شاخص «مدیران خرید کل اقتصاد»، توسط موسسه جی.پی مورگان تهیه می‌شود و برمبنای گزارش اخیر آن که به بررسی این نرخ در ماه اکتبر پرداخته، تصریح شده که برای بخش صنعت جهان، کمترین رقم سه‌ماهه گذشته با ۴۸.۸ به‌دست آمده است. این نرخ در مقایسه با نرخ ماه سپتامبر که ۴۹.۲ محاسبه شده بود، کاهش یافته و کمتر از میزان مرزی ۵۰ هم گزارش شده است.

این امر به‌معنای آن است که چهاردهمین ماه پی‌درپی کاهش و طولانی‌ترین توالی رکود از دسامبر ۲۰۰۰ تا فوریه ۲۰۰۲ به‌دست آمده است.

به‌گزارش صمت برمبنای گزارش اتاق بازرگانی، در ماه میلادی اکتبر، برای پنجمین ماه متوالی، شاخص روندی کاهنده به خود گرفته که بیانگر رکود بیشتر در سفارشات جدیدی صنعتی در جهان است. فقدان تقاضا موجب شده که چشم‌انداز مثبت در میان سرمایه‌داران و تولیدکنندگان نیز کاهش یابد و کار به‌جایی رسیده است که در ۱۱ماه گذشته، کمترین خوش‌بینی در میان آنها وجود دارد.

در ماه مذکور، کشورهای اروپایی آلمان، فرانسه، هلند، لهستان، چک، اتریش، بریتانیا و ایتالیا، سهم اصلی را در کاهش تولید کارخانه‌ای جهان داشته‌اند.

با این وجود، در آسیا هم مقدار تولید به‌طورمتوسط، کاهش یافته، زیرا افزایش رشد در هند و بهبودی ناچیز در اندونزی و تایلند، باوجود انقباض تولید در چین و ژاپن، خنثی و بی‌اثر شده و ایالات‌متحده برای دومین ماه متوالی، افزایشی ملایم در میزان تولید داشته است.

افت شاخص در آغاز پاییز

آخرین نظرسنجی جمع‌آوری‌شده، حاکی از آن است که شاخص ترکیبی مدیران خرید برای کل اقتصاد ایران در پایان مهر ۱۴۰۲ معادل ۵۴.۱۵ محاسبه شده است. این مهم نشان می‌دهد که شاخص مزبور، مشابه نرخ شهریور و اندکی پایین‌تر از آن بوده است.

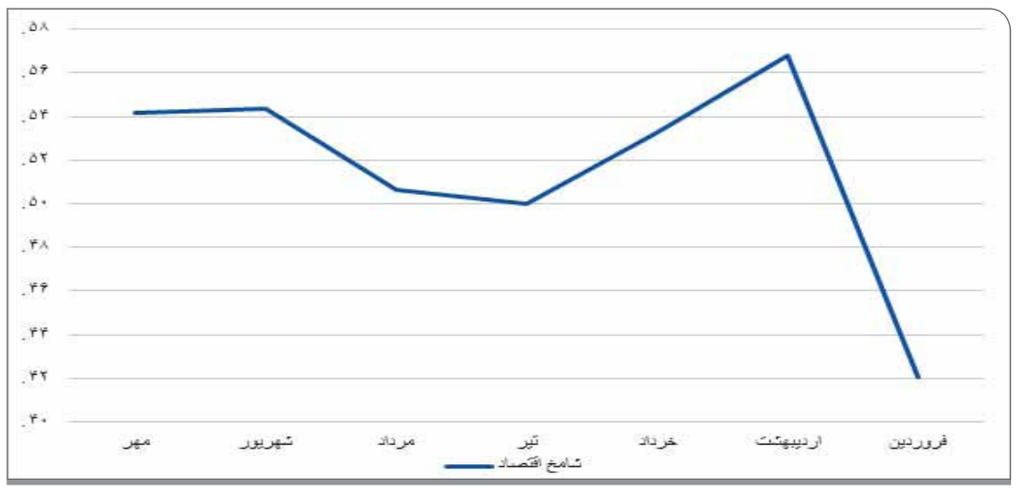
در میان مولفه‌های اصلی، شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده و میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی کمتر از ۵۰ محاسبه شده‌اند. در مهر امسال، مقدار افزایش در شاخص میزان فعالیت‌های کسب‌وکار ۵۸.۶ برآورد شده که مشابه رقم به‌دست‌آمده در پایان تابستان است. این در حالی است که سرعت در افزایش تقاضا افت کرده و شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان از ۵۵.۲ در شهریور امسال، پس از یک ماه به ۵۳.۳۸ رسیده است.

همچنین، شاخص میزان صادرات کالا و خدمات با ثبت مقدار ۴۹، برای چهارمین ماه پی‌درپی در رکود قرار گرفته و هرچند کاهش آن جزئی بوده،اما به هر حال نسبت به پایان تابستان از میزان آن کاسته شده است. محدودیت‌های صادراتی چون مشکلات مربوط به پیمان‌سپاری ارزی، بر ادامه این روند کاهنده موثر بوده است.

موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده هم با ثبت رقم ۴۷.۱ به کمترین میزان از مرداد تا پایان مهر رسیده و این شاخص در هر بخش اقتصادی با کاهشی ملموس مواجه بوده است. کمبود نقدینگی و عدم‌تخصیص ارز و تسهیلات بانکی و همچنین، اعمال قوانین غیرکارشناسی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک و بورس کالا کسب‌وکارها را در تامین لوازم موردنیاز با دشواری مواجه کرده است.

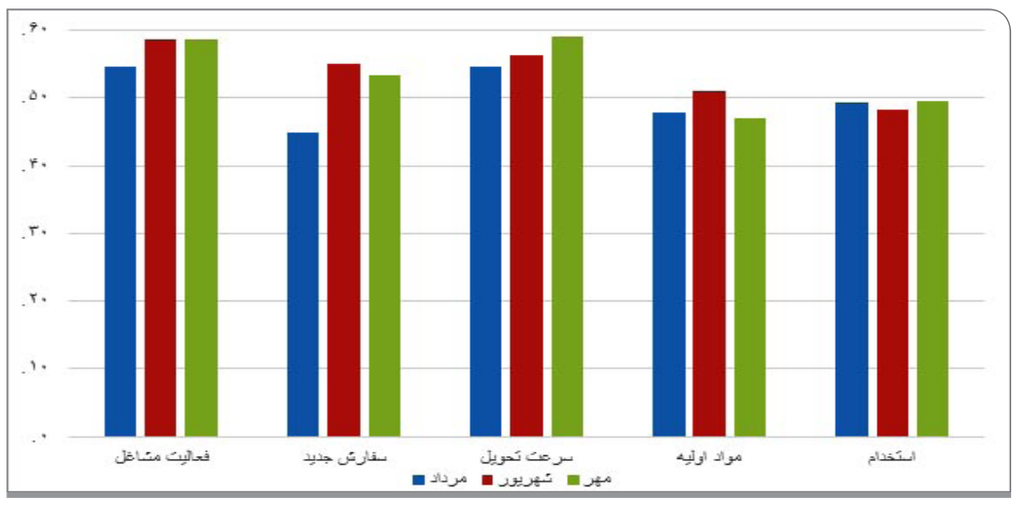
در همین حال، نرخ تورم نهاده‌ها دوباره روندی فزاینده به‌خود گرفته، به‌طوری‌که شاخص نرخ خرید مواد اولیه و لوازم موردنیاز در مهر به ۷۲.۲۵ بیشترین مقدار سه‌ماهه اخیر را به‌ثبت رسانده است. در نتیجه، بالا رفتن نرخ ارز و هزینه‌های فعالیت‌های کسب‌وکار، شاخص نرخ محصولات تولیدشده یا خدمات ارائه‌شده نیز با ثبت عدد ۵۹.۹۶ بیشترین افزایش را در ۵ ماه گذشته و پس از خرداد، به‌ثبت رسانده است.

افزایش نرخ ارز و تحمیل هزینه‌هایی ناشی از اعمال قوانین و مقررات غیرکارشناسی که منجر به کمبود یا بالا رفتن نرخ نهاده‌ها می‌شود، دوباره موجب تورم قیمت‌ها شده و این افزایش، به‌ویژه در بخش خدمات و کشاورزی بیشتر از سایر بخش‌ها بوده است.

باوجود بهبود در شرایط تولید و انتظارات خوش‌بینانه کسب‌وکارها برای ماه آینده، شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی ۴۹.۵۶ برای سومین ماه پیاپی کمتر از ۵۰ گزارش شده است.

در شرایط اقتصادی کشور مانند ماه‌های گذشته همچنان، بسیاری از کسب‌وکارها با کمبود نیروی کار ناشی از عدم‌تمایل نیروی انسانی به اشتغال و جست‌وجوی موقعیت‌های دیگر یا مهاجرت نیروی کار متخصص روبه‌رو هستند.

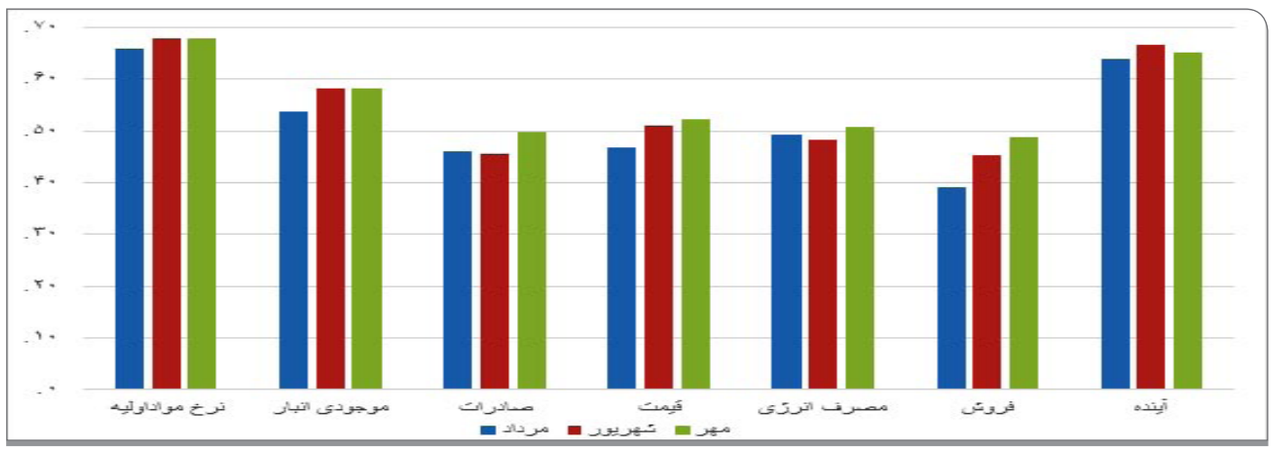

میزان فروش کالا و خدمات در کل اقتصاد ۵۳.۴۷ پس از ۳ ماه متوالی رکود، اندکی بهبود داشته است، هرچند فروش در بخش‌های صنعت و ساختمان کاهش داشته است و بسیاری از کسب‌وکارها همچنان شرایط را مانند شهریور گزارش کرده‌اند، این افزایش در فروش بیشتر به‌دلیل اندکی بهبود در بخش خدمات بوده است.

انتظار نسبت به بهبود فعالیت کسب‌وکارها در مهر با ثبت عدد ۶۵.۷۸ ، خوش‌بینی فعالان اقتصادی را برای ماه آینده نشان می‌دهد، اما شدت انتظارات خوش‌بینانه در مقایسه با شهریور که ۷۰.۵ گزارش شده بود، کاهشی معنادار داشته است که می‌تواند به حمله ارتش اسرائیل به مردم غزه مربوط باشد؛ هرچند خوش‌بینی فعالان اقتصادی در بسیاری از ماه‌های سال به‌دلیل بی‌ثباتی و غیرقابل‌پیش‌بینی بودن و نوسان شرایط اقتصادی، مطابق انتظارات پیش نرفته است.

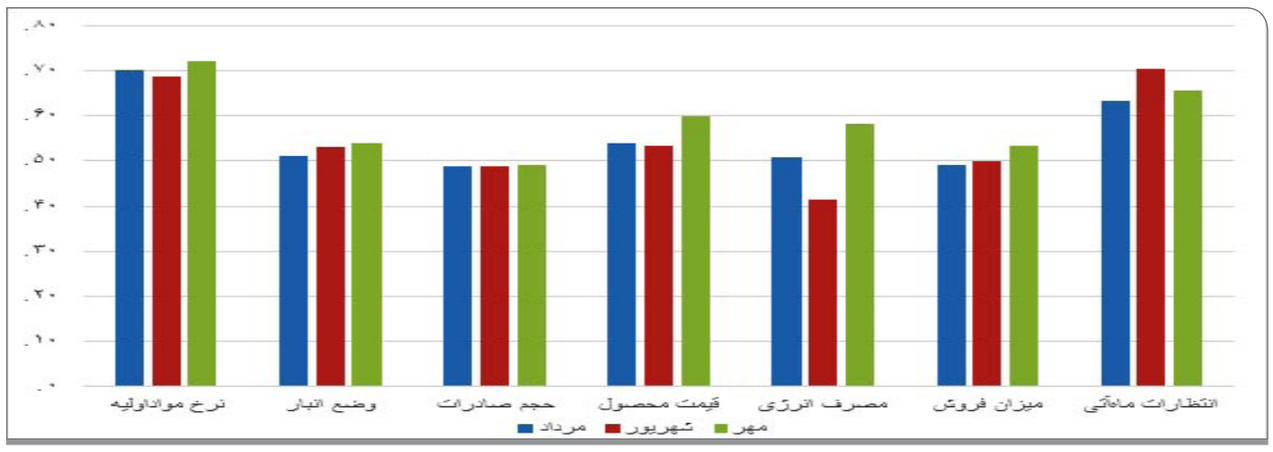
پایان تابستان سخت صنعت

براساس داده‌های به‌دست‌آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت در مهر با ثبت عدد ۵۳.۱۱ نسبت به ماه گذشته بهبود داشته و بیشترین میزان چهارماهه اخیر از تیر را به‌ثبت رسانده است، هرچند برخی از رشته فعالیت‌ها با کاهش شاخص صنعت و رکود تقاضا روبه‌رو بوده‌اند. در ماه نخست تابستان امسال، به غیر از موجودی مواد اولیه خریداری‌شده که با کاهش شدید روبه‌رو بوده، سایر مولفه‌های اصلی بیشتر از ۵۰ گزارش شده‌اند.

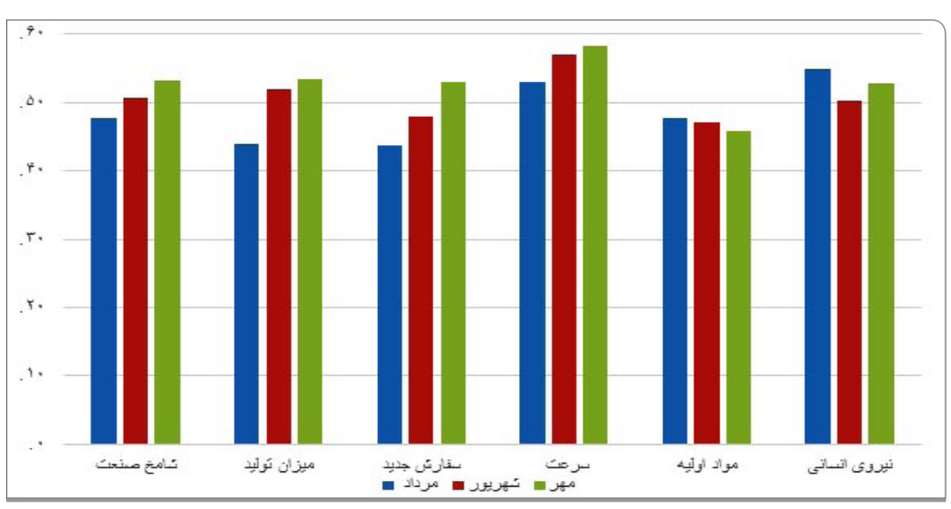
شاخص موجودی مواد اولیه خریداری‌شده، ۴۵.۸۱ و برای چهارمین ماه پی در پی کاهشی است و سرعت کاهش شاخص بیشترین مقدار ۸ ماه اخیر، جز فروردین را به‌ثبت رسانده است. کمبود شدید نقدینگی و سرمایه در گردش، عدم‌تخصیص ارز و تسهیلات بانکی، عرضه محدود برخی مواد اولیه در بورس کالا و با قیمت‌های بالا، از جمله دلایل عمده کمبود مواد اولیه است که تولیدکنندگان مطرح کرده‌اند.

در ماه مهر، شاخص مقدار تولید محصولات با مقدار ۵۳.۳۸ اندکی بهتر از شهریور ثبت شده، اگرچه تولید، اندکی از شرایط انقباضی ماه‌های پیش بیرون آمده است، اما بیشتر شرکت‌ها وضعیت را در این ماه نیز مانند ماه پیش ارزیابی کرده‌اند. همچنین، شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مهر ۵۲.۹۳ گزارش شده که پس از رکود سه‌ماهه، تقاضای مشتریان کمی بهبود داشته، اما همچنان تقاضا در برخی فعالیت‌ها با رکورد روبه‌رو بوده است.

این در حالی است که در بخش فروش خارجی، شاخص میزان صادرات کالا و خدمات ۴۹.۷۲ و برای چهارمین‌بار پیاپی، کمتر از ۵۰ ثبت شده که گرچه سرعت کاهش آن در مقایسه با ماه‌های قبل کمتر است، اما همچنان قوانین مربوط به پیمان‌سپاری ارزی موجب شده تا بسیاری از تولیدکنندگان (به‌ویژه آن دسته که مواد اولیه خود را با ارز بازار آزاد تامین می‌کنند) در عمل با صادرات در این شرایط متضرر شوند یا برای‌شان توجیه اقتصادی نداشته باشد.

در مجموع، رشد اندک تقاضای داخلی و کاهش صادرات و فروش خارجی موجب شده تا شاخص میزان فروش محصولات بر ۴۸.۹ و همچنان برای چهارمین ماه پی‌درپی در رکود باشد، هرچند شدت کاهش در فروش در مقایسه با شهریور کمتر است.

بنابراین، باتوجه به اینکه رشد در بهبود تقاضای داخلی بسیار اندک و تقاضای خارجی نیز با کاهش همراه بوده، به‌دلیل پیشی گرفتن تولید از میزان فروش، شاخص موجودی محصول در انبار مانند ماه گذشته (۵۸.۱۹) افزایشی بوده و دومین مقدار از نظر بیشترین میزان را در سری ۶۱ ماهه ثبت کرده است.

«شامخ» چیست؟

از میان شاخص‌های متعدد اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی منتشر می‌شوند، شاخص مدیران خرید که آن را به اختصار «شامخ» هم می‌نویسند، از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که موردتوافق بیشتر کشورهای توسعه‌یافته هم قرار دارد. در حال حاضر، شاخص شامخ برای حدود ۲۹هزار بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور محاسبه و منتشر می‌شود.

بررسی گزارش شاخص مزبور در مهر امسال، حاکی از آن است که همچنان مشکل تامین ارز موردنیاز تولیدکنندگان برای واردات مواد اولیه برجای خود باقی است. ضمن اینکه، مواد اولیه‌ای که در بورس کالا عرضه می‌شود با حجم بسیار کم و در برخی موارد، با قیمت‌های گران عرضه می‌شود، به‌طوری که نیاز تولیدکننده برآورده نمی‌شود و شرکت‌ها ناچار به تهیه مواد اولیه در بازار آزاد می‌شوند؛ این امر بیش از همه در صنایع لاستیک و پلاستیک مشاهده می‌شود.

ضمن اینکه، کمبود سرمایه در گردش و نقدینگی هم از طرف خریداران و هم شرکت‌ها موجب شده است تا شرکت‌ها با رکود شدید تقاضا در بازار روبه‌رو باشند. گفتنی است، عدم‌پرداخت مطالبات تولیدکنندگان از سوی وزارت نیروی و بانک مرکزی برخی شرکت‌ها را در بخش صنایع فلزی در آستانه ورشکستگی برده است. عدم‌پرداخت مطالبات از سوی مشتریان بزرگ در بخش صنایع شیمیایی هم، این شرکت‌ها را دچار کمبود شدید نقدینگی کرده است.

یک کارشناس اقتصاد در گفت و گو با صمت:

همچنان رکود تورمی حاکم است

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرمونـد: یک کارشـناس اقتصاد کلان درباره وضعیت تولید در ایران می‌گوید: «اینکه ۶ سال اسـت تورم اقتصاد ایران بیش از ۳۰ درصد محاسـبه شـده، حاکی از آن است که رکود تورمی یا همان تورم به همراه رکود در کشور وجود دارد. گرچه ممکن است در بخش‌هایی رشد وجود داشته باشد و حتی این رشد چنان زیاد باشد که کل شاخص تولید ناخالص داخلی را دستخوش تحولاتی مهم کند، اما نباید این را به‌معنای رونق گرفت.»

هادی حق‌شناس، نماینده پیشین مجلس و استاندار سـابق گلسـتان، تصریح می‌کند: «ایران از سال ۹۷ با تورم بالا دسـت‌وپنجه نـرم می‌کرد و این مشـکل در سـال‌های اخیر تشدید شـده اسـت. در واقع از سال ۱۴۰۰ تا امروز تورم کشور نه‌تنها کاهش نیافته، بلکه به بیش از ۴۰ درصد افزایش یافت و حتی گفته می‌شـود در پایان سال گذشته نرخ این شاخص از ۵۰ درصد هم گذشت. روند فعلی هم نشـان می‌دهد تا پایان امسال نرخ تورم بیش از ۴۰ درصد باشد.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ این روزهـا بحث‌های فراوانی درباره میـزان تولید صنعتی در کشـور مطرح اسـت. تا چه انـدازه می‌توان ایـن فرضیه را که اقتصاد ایران دچار رکود شـده و شـرایط به سمتی حرکت می‌کند که بخش بیشتری از توان بالقوه تولید به مرحله بالفعل نرسد، جدی گرفت؟

برای بررسـی وضعیت تولید و تولید صنعتی در کشـور می‌توان به شـاخص‌های مختلفی رجوع کرد، امـا من فکر می‌کنم در ایران، رقم شـاخص شامخ یا به‌طور مشخص شـاخص خرید مدیران که به‌شکل ماهانـه اندازه‌گیری می‌شـود، می‌تواند بیش از هر شـاخص دیگری نشان‌دهنده رکود یا رونق باشد. بنا بر تعاریف، اگر نرخ شامخ بیش از ۵۰ باشد از رکود خبر می‌دهد و هرچه این شاخص کمتر از ۵۰ باشد به‌معنای این خواهد بود که رکود حاکم است.

گزارش اخیری که اتاق بازرگانی ایران منتشـر کرده نشان می‌دهد نرخ این شاخص به‌طور کلی بیش از ۵۰ است، اما اجزای آن از ابتدای تابستان روندی کاهنده را در پیش گرفته‌اند و رقم شاخص خرید مدیران صنعتی هم کمتر از شاخص کل است. به‌نظر من براسـاس نتایج حاصل از گـزارش اتاق ایران و اظهارات بنگاه‌هایـی که آنها موردنظر خواهـی قرار دادند، حکایت از حرکت به سمت رکود در اقتصاد ایران دارد.

◉ در شـرایط تورمی که کشـور در ۵ سـال گذشته تجربه کرده، رکود ناشی از چیست؟

ایران از سـال ۹۷ با تورم بالا دسـت‌وپنجه نرم می‌کرد و این مشـکل در سال‌های اخیر تشدید شده است. در واقع از سـال ۱۴۰۰ تا امروز تورم کشور نه‌تنها کاهش نیافته، بلکه بـه بیش از ۴۰ درصد افزایش یافت و حتی گفته می‌شـود در پایان سـال گذشـته نرخ این شـاخص از ۵۰ درصد هم گذشـت. روند فعلی هم نشـان می‌دهد تا پایان امسال نرخ تورم بیش از ۴۰ درصد باشد.

این پرسـش معتبری است که چرا باوجود تورم بالایی که بر کشـور و اقتصادمان حاکم شده، تولیدکنندگان حاضر به تولید بیشـتر نیسـتند. از هر طرف که نگاه کنیم اگر تورم محصول افزایش تقاضا باشـد، موجـب افزایش درآمدهای تولیدکننـده می‌شـود و چون تقاضـا همچنان به‌شـکل فزاینده بالا مـی‌رود و کالاها یا خدمات تولیدشـده مشـتریان بیشـتری دارند، تولیدکننده باید به سمت تولید بیشتر متمایل شود.

> تقاضا برای مسکن در کشور نه‌تنها وجود دارد، بلکه بسیار زیاد است، اما قیمت مسکن چنان افزایش و قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش یافته که امکان خرید خانه از بین رفته است

◉ این تناقض ناشی از چیست؟

ناشـی از این است که تورم در ایران هم به‌دلیل افزایش هزینه‌های تولید بالا رفته و هم چون درآمدهای مردم اصلاح نشـده و به اندازه هزینه‌هـا افزایش پیدا نکرده، تقاضا به‌جای اینکه رشـد کند کاهش یافته است.

وقتی قـدرت خرید بخش مهمی از مصرف‌کنندگان کاهش یافته و به حداقل می‌رسد، آنها دائم از هزینه‌های غیرضروری خود می‌کاهند و تـلاش می‌کنند تنها نیازهای اولیه را تامین کنند. این امر می‌تواند چنان ادامه پیدا کند که مشـکلات بیشـتر و بیشتر شوند و نیازهای اولیه هم به‌تدریج کمتر از گذشته و با کیفیتی نازل‌تر تامین شوند.

به‌طور واضح می‌توانیم این مشکل را در بخش مسکن ببینیم. گفته می‌شود در ۳ ماه تابستان قیمت مسکن در کشور کاهش یافته و تولیدکنندگان خانه هم می‌گویند نسبت به گذشته مشتریان دسـت به نقد کمتری در بازار حضور دارد، این در حالی اسـت که یک مشاهده عمومی در کلانشهرهای ایران به‌وضوح گویای وجود جمعیت وسیعی از مستاجران است. در گذشـته هم مستاجر وجود داشت، اما بی‌تردید می‌تـوان ادعا کـرد امروز به‌مراتب بیشـتر از سـال‌های گذشته مستاجر در کشور داریم. این مسئله نشان می‌دهد تقاضا برای مسکن در کشور نه‌تنها وجود دارد، بلکه بسیار زیاد است، اما قیمت مسکن چنان افزایش و قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش یافته که امکان خرید خانه از بین رفته است. به همین دلیل دائم میزان و تعداد مستاجران کشور در حال افزایش اسـت و گاه به‌نظر می‌رسد هزینه اجاره هم برای بخشی از جامعه قابل‌تامین نیست.

◉ ایـن شـرایطی که توضیـح دادید، یعنـی تقاضا به‌دلیـل کاهش قـدرت خرید افزایـش یافته را چه می‌نامند؟

اینکه ۶ سال است تورم اقتصاد ایران بیش از ۳۰ درصد محاسـبه شده، حاکی از آن اسـت که رکود تورمی یا همان تورم به همراه رکود در کشـور وجود دارد. گرچه ممکن است در بخش‌هایی رشـد وجود داشته باشـد و حتی این رشـد چنان زیاد باشد که کل شـاخص تولید ناخالص داخلی را دسـتخوش تحولاتی مهم کند، اما نباید این را به‌معنای رونق گرفت.

◉ بانک مرکزی از رشـد اقتصادی ۶.۲ درصـدی و مرکز آمار از رشـد ۷.۹ درصدی در ۳ ماه نخست امسال خبر دادند. چرا چنیـن رشـدی را نمی‌تـوان به‌معنای رونق اقتصـادی در نظر گرفت؟

به این دلیل سـاده که حداقل یک‌سـوم این رشد ناشی از افزایش چشـمگیر صادرات نفت، گاز و فرآورده‌های پتروشیمی بوده و بخش مهم دیگر آن هم ناشـی از استفاده از ظرفیت‌های بلااستفاده اقتصاد کشور که در سال‌های دهه ۹۰ راکد مانده بودند.

بر همین اساس چه رشد نزدیک ۸ درصدی اعلامی مرکز آمار ایران را فـرض بگیریم و چه نرخ بیـش از ۶ درصدی بانک مرکزی را ملاک قرار دهیم، این رشـد بی‌کیفیت بوده اسـت. رشدی کـه منجر بـه افزایش درآمدهـای عمومی جامعـه به‌نحوی که برای جامعه محسـوس و ملموس باشـد، نشـود، رشدی بی‌کیفیت اسـت. یک رشـد باکیفیت آن هم وقتی در حدود ۸ درصد باشـد، با افزایش چشـمگیر اشتغال و سطح عمومی درآمدهای مردم همراه می‌شود، اما وقتی رشدی رخ می‌دهد که بیشتر ناشـی از گشایشی در فروش نفت است یا استفاده از ظرفیت‌های یکباره، نه‌تنها پایدار و مسـتمر نیسـت، بلکه بـه‌زودی اثرات آن، بدون تغییر در وضعیت معیشـتی مردم، تخلیه می‌شود.

> وقتی قدرت خرید بخش مهمی از مصرف‌کنندگان کاهش یافته و به حداقل می‌رسد، آنها دائم از هزینه‌های غیرضروری خود می‌کاهند و تلاش می‌کنند تنها نیازهای اولیه‌شان را تامین کنند

◉ بـه تضعیف قدرت خریـد مردم اشـاره کردید. این مسـئله می‌تواند عامل اصلی یا یکـی از محرکان مهم رکود در اقتصاد تعبیر شود؟

بی‌تردید همین‌طور اسـت که شـما گفتیـد. کاهش قدرت خریـد عموم یا اکثریت جامعه به این معناسـت که تولیدات دیگر مشـتریان گذشـته را نخواهند داشـت؛ به همین دلیل تولیدکننـدگان هم به‌تدریج از میزان تولید خواهند کاسـت، زیـرا تولید بدون اینکـه مشـتری داشـته باشـد، معنی نمی‌دهد.

◉ در این شـرایط گفته می‌شـود برای سال آینده هم بناست حقـوق کارمنـدان دولت ۲۰ درصـد افزایش یابد. ایـن امر به گسترش رکود منجر نمی‌شود؟

چنانچه مانند امسـال عمل شـود، گریزی از تعمیق رکود نیسـت. بـا این همه من فکر می‌کنـم دو راه برای افزایش قدرت خرید وجود دارد؛ یکـی افزایش حقوق و دسـتمزد کارمندان و کارگران و دیگری که من آن را موثرتر هم می‌دانم، اجرای سیاسـت‌هایی که ثبات را به اقتصاد کشور برمی‌گرداند؛ به‌عبارت ساده‌تر دولت باید بتواند با اتخاذ سیاسـت‌های پولی، مالـی و بودجه‌ای تورم را کنترل کند و سـپس قدرت خرید مردم را در یک شیب معقول افزایش دهد. به این ترتیب فشـار کمتری هم به عموم جامعـه و هم به‌طور خاص مزدبگیران وارد می‌شود.

◉ اینکه به اسـم کاهش تورم حقوق و دستمزدها به اندازه کافی بالا نرود، جوابگو است؟

ببینید اینکه من می‌گویم باید تورم کم شـود را نباید این‌طور تصور کنیم که من می‌گویم چند درصد کاهش تورم کافی اسـت. به هیچ وجه چنیـن چیزی مدنظرم نیست.

بحث این اسـت که با این اقدامات تورم ایران به اندازه تورم میانگین جهانی شـود که کمتر از ۵ درصد اسـت. درنتیجه مـن به هیچ وجه منظورم صحه گذاشـتن بر رویه فعلی دولت سیزدهم نیست.

◉ اینکـه حقـوق کارمندان ۲۰ درصد و دسـتمزد کارگـران باوجود تورم ۵۰ درصدی تنها ۲۷ درصد افزایـش یابد، اما همان سـال کسـری بودجه ۳۰ درصد باشد، چه معنایی جز تضعیف بیشتر قدرت خرید مردم بدون‌اصلاح روند فعلی دارد؟

هیچ معنایی جز این ندارد.

نوبت دوم

سیستم مدیریت یکپارچه / کد ۱۰/۴۳/۰۲/ف

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای (شماره ۱۵۸/مج/۱۴۰۲)

وزارت نیرو
شرکت آب و فاضلاب استان البرز (سهامی خاص)

شـرکت آب و فاضلاب اسـتان البرز در نظر دارد **عملیات واگذاری وتصحیح قرارداد انشـعاب آب و فاضلاب، پیگیری و وصول مطالبات در محدوده تحت پوشـش خدمات امور آبفا کرج از محل منابع داخلی شـرکت** را از طریق مناقصه عمومی و به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir با شـماره فراخوان **۲۰۰۲۰۰۵۱۸۶۰۰۰۱۵۸** انجام خواهد شـد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

مدت اجرای پروژه، نوع و مبلغ تضمین شـرکت در مناقصه: مدت اجرای کار ۱۰ (ده) ماه شمسـی و مبلغ تضمین شـرکت در مناقصه ۲۷٤٬۶۵۰٬۰۰۰ ریال به‌صورت واریز نقدی به حساب شرکت، ضمانتنامه بانکی، چک تضمین شده بانکی و یا مطالبات قطعی تایید و بلوکه شده نزد شرکت آب و فاضلاب استان البرز می باشد.

مهلت تحویل اسـناد مناقصه: مناقصه‌گران علاوه بر بارگذاری فایل‌های PDF تا ساعت **۱۹** روز **دوشـنبه** مورخ **۱٤۰۲/۰۹/۱۳**، موظف به ارائه تضمین شرکت در مناقصه در پاکت لاک و مهر شده تا پایان وقت اداری همان روز به دبیرخانه شرکت آب و فاضلاب استان البرز می‌باشند.

تاریخ بازگشایی پاکات: ساعت **۱۳:۳۰** روز **سه‌شنبه** مورخ **۱٤۰۲/۰۹/۱٤** خواهد بود.

نحوه دریافت اسناد مناقصه: داوطلبان می‌توانند به‌منظور دریافت اسناد مناقصه از تاریخ **۱٤۰۲/۰۸/۲۲** تا ساعت **۱۹** روز **یکشنبه** مورخ **۱٤۰۲/۰۸/۲۸** از طریق سامانه ستاد به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند. تلفن تماس: **۳۲۱۱۷۱۵۰ - ۰۲۶**

سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه مندرج است.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات به آدرس (iets.mporg.ir) مراجعه نمایید.

شرکت آب وفاضلاب استان البرز «سهامی خاص»

نوبت دوم

فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی

شناسه ۱۶۰۲۸۲۵

شرکت انتقال گاز ایران
منطقه پنج عملیات انتقال گاز ایران

اجرای حصارکشی اطراف شیرهای بین راهی با دیوار پیش‌ساخته بتنی در محدوده مرکز بهره‌برداری خطوط لوله شیراز

منطقه پنج عملیات انتقال گاز ایران درنظردارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای «**فوق**» به شماره **مناقصه س-۱۴۰۲-۳۳** را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت تا تحویل اسـناد اسـتعلام ارزیابی کیفی تا ارسـال اسناد جهت سـایر مراحل مناقصه ازطریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ستاد به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

لازم اسـت مناقصه گـران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سـایت مذکور و دریافـت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت درمناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ستاد تاریخ ۱٤۰۲/۰۸/۲۲ می‌باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد جهت مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

۱) **مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد:** ساعت **۱۸** روز **سه‌شنبه** **۱٤۰۲/۰۸/۳۰**

۲) **مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد:** ساعت **۱۸** روز **سه‌شنبه** **۱٤۰۲/۰۹/۱٤**

۳) **اطلاعات دستگاه مناقصه گزار:**

- آدرس: شیراز، بزرگراه امام خمینی، حدفاصل شهرک فرهنگیان و شهرک فرزانگان، منطقه پنج عملیات انتقال گاز، کدپستی ۹۶۳۱۵-۷۱۷۹۸ و شماره تماس **۹-۳۸٤۰۳۸۰۰-۰۷۱**

٤) **شماره فراخوان درسامانه ستاد: ۲۰۰۲۰۹۳۲۶۱۰۰۰۰۶۸**

۵) **تاریخ درج آگهی:**

- تاریخ آگهی نوبت اول: روز **دوشنبه** **۱٤۰۲/۰۸/۲۲**
- تاریخ آگهی نوبت دوم: روز **سه شنبه** **۱٤۰۲/۰۸/۲۳**

۶) **گواهی صلاحیت مورد نیاز:**

- گواهی‌صلاحیت معتبر پایه ۵ در رشته «ساختمان و ابنیه» یا گواهی‌صلاحیت معتبر پایه ۵ در رشته «راه‌وترابری» از سازمان‌برنامه‌و بودجه
- گواهی صلاحیت معتبر ایمنی امور پیمانکاران از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۷) در صورت نیاز به توضیحات تکمیلی جهت موارد مرتبط با مناقصه و پیمانی با شماره تلفن **۰۷۱۳۸۱۳۲۳۱۹** و **۰۷۱۳۸۱۳۲۳۱۰** و موارد مرتبط فنی و اجرایی با شماره تلفن **۰۷۱۳۸۱۳۲۹۸۲** تـماس حاصل نمایند.

۸) خرید کالای خارجی که مشـابه تولید داخلی دارد توسـط پیمانکار ممنوع اسـت. قیمت‌ها متناسـب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارایه می‌گردد.

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت درسامانه

مرکزتماس: ۰۲۱-۱٤۵۶ **دفترثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ - ۸۵۱۹۳۷۶۸**

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۲۳ **روابط عمومی منطقه پنج عملیات انتقال گاز (۸۷۲۰۰۲۵۴)**

صمت راهکارهای کاهش غلظت آلاینده‌ها را بررسی کرد

آلودگی، آورده اقتصاد بیمار

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

امروزه آلودگی هوا تبدیل به اصلی‌ترین معضل زیست‌محیطی اغلب کشورهای در حال توسعه و نحوه مدیریت آن تبدیل به یک چالش اساسی شده است. چندی پیش، مجله نیوساینتیست نوشت، سالانه ۹ میلیون نفر در جهان بر اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند. اکنون چند روزی می‌شود که پایتخت‌نشینان به‌همراه دیگر ساکنان کلانشهرهای کشور، شاهد آسمان خاکستری و دودگرفته هستند. براساس داده‌های شرکت کنترل کیفیت هوای تهران، میزان آلاینده‌های شاخص PM2.5 عدد ۱۱۷ را نشان می‌دهند و این یعنی شرایط هوای تهران در وضعیت ناسالم برای گروه‌های حساس قرار دارد. پیش‌بینی کلی نقشه‌های همدیدی و آینده‌نگری سازمان هواشناسی نشان می‌دهد که تا امروز در بیشتر مناطق کشور جو آرامی حاکم است و باتوجه به پایداری و سکون هوا، غلظت آلاینده‌های جو در شهرهای صنعتی و پرجمعیت افزایش می‌یابد.

بنابراین، باید منتظر ورود بسته‌های هوایی و رفع پایداری هوا باشیم. اما خوب می‌دانیم که انتظار برای تغییر مکانیزم هوا برای کاهش میزان غلظت آلاینده‌ها راهکار منطقی نیست. در نتیجه، با استفاده از تجارب کشورهای موفق باید در راستای کاهش میزان انتشار آلاینده‌ها گام‌های اساسی برداشت.

بی‌شک توسعه حمل‌ونقل پاک یکی از اقدامات مهم کاهش انتشار به‌شمار می‌آید. به‌گفته کارشناسان، مزیت‌های استفاده از حمل‌ونقل پاک در جامعه باید به‌قدری باشد که مردم استفاده از خودرو شخصی را انتخاب نکنند. اما آیا زیرساخت لازم در توسعه این نوع از حمل‌ونقل به‌منظور دسترسی به روزهایی با آلایندگی کمتر در کشور فراهم است؟ صمت درصدد پاسخ به این پرسش به راه‌های گسترش حمل‌ونقل پاک پرداخته است.

پیاده‌روی، بهترین شیوه حمل‌ونقل پاک

مهدی حسن‌زاده، کارشناس حمل‌ونقل پاک در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت توسعه حمل‌ونقل پاک در میزان کاهش غلظت آلاینده‌ها گفت: باتوجه به حجم زیاد انتشار آلاینده از سوی خودروهای شخصی و ترافیک بالا، بی‌شک یکی از راهکارهای کاهش آلودگی‌های شهری، توسعه حمل‌ونقل پاک است و چنین روندی نیاز به برنامه‌ریزی بلندمدت دارد. بنابراین، اگر حمل‌ونقل پاک بیشتر شود، میزان انتشار آلاینده خودرویی کاهش می‌یابد. اما سوالی که معمولا از سوی مدیران شهری پرسیده می‌شود، این است که با توسعه حمل‌ونقل پاک، مگر چند درصد از غلظت آلاینده‌ها کاهش می‌یابد؟ در پاسخ باید گفت که در ۶ ماه یا یک سال نخست، شاید تغییر محسوسی دیده نشود، اما با یک برنامه بلندمدت چند ده ساله از حجم زیادی از آلاینده‌ها کاسته می‌شود. براساس تجارب کشورهای توسعه‌یافته که سهم زیادی از حمل‌ونقل آنها به حمل‌ونقل پاک اختصاص دارد، می‌توان برنامه مشخص و قابل‌اجرایی را در کاهش میزان آلاینده‌های خودرویی در شهرهای کشور تدوین کرد. برمبنای این تجارب، پیاده‌روی، بهترین و قابل‌اتکاترین شیوه حمل‌ونقل پاک است که متاسفانه سهم زیادی در شهرهای کشورمان ندارد. همچنین، سهم تردد با دوچرخه هم در ایران نزدیک به صفر است. حتی باوجود اینکه زیرساخت ریلی زیادی در شهر تهران وجود دارد، اما متاسفانه سهم حمل‌ونقل ریلی هم بسیار کم است. به‌طورقطع با یک برنامه‌ریزی بلندمدت مدون می‌توانیم میزان حمل‌ونقل پاک را در شهرهای کشور گسترش دهیم.

وی بااشاره به اینکه زیرساخت‌های حمل‌ونقل پاک نیازمند بهسازی و نوسازی است، گفت: زیرساخت کافی در توسعه حمل‌ونقل پاک در کشور نداریم و برای هر کدام از موارد از پیاده‌روی تا دوچرخه و اسکوتر برقی و استفاده از سیستم‌های اشتراکی، نیازمند توسعه و بهسازی هستیم. گفتنی است، در برخی موارد نظیر حمل‌ونقل ریلی زیرساخت وجود دارد، اما متاسفانه به‌قدر کافی از آنها استفاده بهینه نمی‌شود. برای مثال، باتوجه به اینکه تعداد ناوگان ریلی قابل‌قبولی داریم، باز هم به ساخت ناوگان می‌پردازیم، در حالی که استفاده بهینه از آنها نمی‌کنیم. زیرساخت‌های مربوط به افزایش پیاده‌روی در شهر که نقش جدی در توسعه حمل‌ونقل پاک دارد، نیازمند بهسازی و نوسازی است که بخش زیادی از آن هم باید ایجاد شود.

حسن‌زاده گفت: از آنجایی که ایجاد این نوع از زیرساخت‌ها نسبت به زیرساخت‌های خودرویی هزینه کمتری می‌طلبد، منطقی‌تر است که به افزایش آن در شهرهای آلوده پرداخته شود. برای مثال، ایجاد زیرساخت برای حمل‌ونقل با استفاده از دوچرخه در شهر هم به نسبت خودروهای شخصی هزینه کمتری می‌طلبد، اما متاسفانه سرمایه‌گذاری در حوزه خودرو شخصی در ایران بیشتر است. گفتنی است، با تاسیس جداکننده‌های مربوط به دوچرخه‌سواری می‌توان گام مهمی در توسعه حمل‌ونقل پاک برداشت، چراکه بیشتر پروژه‌های عمرانی مربوط به تردد خودروهای شخصی و ایجاد تقاطع‌های غیرهمسطح است که در آینده آورده‌ای جز آلودگی هوا، صدا و ترافیک نخواهد داشت.

حمل‌ونقل اشتراکی، یک راهکار هوشمندانه

وی درباره نقش فناوران در توسعه حمل‌ونقل پاک گفت: بی‌شک فناوران و اکوسیستم نوآوری در کشور، نقش مهمی در توسعه حمل‌ونقل پاک در کشور دارند. برای مثال، حمل‌ونقل اشتراکی که امروزه در دنیا رواج زیادی دارد، می‌تواند کمک زیادی به توسعه حمل‌ونقل پاک کند.

امروزه از دوچرخه‌های اشتراکی و خودروهای برقی اشتراکی در بیشتر کشورهای پیشرفته استفاده می‌شود. گفتنی است، سیستم‌های اشتراکی، موجب ارتقای راندمان تردد و ترافیک شهری می‌شود و نقش جدی در بهبود وضعیت ترافیک و آلودگی هوا دارد. اگر چنین سیستم‌هایی از سوی دانش‌بنیان‌ها تولید و توسعه یابد، می‌تواند گام مهمی در توسعه حمل‌ونقل پاک داشته باشد.

به‌گفته حسن‌زاده، چالش اصلی در عدم‌بهره‌گیری از توان دانش‌بنیان‌ها در توسعه حمل‌ونقل پاک، عدم‌ارتباط موثر مدیریت شهری با اکوسیستم نوآوری است. اگر این ارتباط برقرار شود و نیازها برای اکوسیستم دانش‌بنیان تعریف شود و از طرفی، فناوران مورد حمایت دولت قرار بگیرند، در بیشتر بخش‌های نوآورانه می‌توانیم حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشیم.

وی توسعه زیرساخت‌ها را منجر به تعدیل فرهنگ عمومی در استفاده از این نوع از حمل‌ونقل دانست و گفت: به‌منظور افزایش فرهنگ عمومی، می‌توان از بازاریابی اجتماعی مردم را به‌سمت استفاده از حمل‌ونقل پاک سوق داد. در واقع، با تولید محتوای دقیق و درست می‌توان مردم را نسبت به استفاده از حمل‌ونقل پاک اقناع کرد. برای مثال، اگر راه‌های استاندارد برای پیاده‌روی شهری یا استفاده از دوچرخه و اسکوتر وجود داشته باشد و از طرفی هم، هزینه ارزان‌تری به نسبت استفاده از خودروهای شخصی برای آنها در نظر گرفته شود، مردم ترجیح می‌دهند با حمل‌ونقل عمومی جابه‌جا شوند.

حسن‌زاده گفت: مردم اگر بدانند که چقدر استفاده از حمل‌ونقل پاک برای شهر و خودشان مهم است و تاثیر جدی در کاهش آلودگی هوا دارد، بی‌شک میزان استفاده از این حمل‌ونقل روز به روز بیشتر می‌شود. همچنین، اگر شیوه‌های مختلف حمل‌ونقل را در اختیار مردم بگذاریم، بی‌شک مردم انتخاب هوشمندانه‌تری خواهند داشت. در شرایط فعلی، استفاده از خودرو شخصی علاوه بر هزینه کمتر، آسایش و رفاه بیشتری را برای مردم به‌همراه دارد. بنابراین، مردم ترجیح می‌دهند از خودرو شخصی استفاده کنند تا دیگر وسایل حمل‌ونقل. از طرف دیگر، هزینه بالای نرخ کرایه حمل‌ونقل عمومی، دلیل دیگری است که مردم به‌سمت حمل‌ونقل پاک روی نیاورند و ترجیح دهند با خودرو شخصی تردد کنند.

وی بااشاره به جذابیت بالای استفاده از حمل‌ونقل عمومی در کشورهای توسعه‌یافته گفت: جذابیت حمل‌ونقل عمومی در بیشتر شهرهای کشورهای پیشرفته به‌قدری بالا و قابل‌اعتماد است که عموم مردم ترجیح می‌دهند از حمل‌ونقل عمومی و پاک استفاده کنند. هزینه‌بر بودن استفاده از خودرو شخصی در این شهرها دلیل قانع‌کننده‌ای است که اغلب مردم ترجیح بدهند از شیوه‌های دیگر حمل‌ونقل استفاده کنند. در واقع، اگر در شهرهای بزرگ نظیر تهران هم، شیوه‌های متنوع حمل‌ونقل در اختیار مردم باشد، مردم انتخاب آگاهانه‌ای خواهند داشت.

این کارشناس گفت: زیرساخت لازم و استاندارد حمل‌ونقل پاک باید ایجاد شود تا بتوان آن را گسترش داد. در صورت ایجاد چنین زیرساختی، مردم خودشان حمل‌ونقل پاک را انتخاب می‌کنند، به‌گونه‌ای که شاید نیاز به فرهنگ‌سازی گسترده هم نباشد.

پیاده‌روی، بهترین و قابل‌اتکاترین شیوه حمل‌ونقل پاک است که متاسفانه سهم زیادی در شهرهای کشورما ندارد

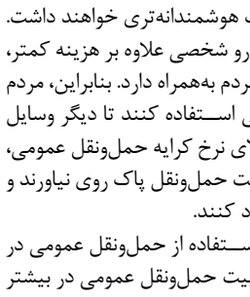
اقتصاد بیمار، عامل اصلی آلودگی هوا

حسین شهیدزاده، مدیرعامل سابق شرکت کنترل کیفیت هوای تهران در گفت‌وگو با صمت گفت: منابع آلاینده‌ها در شهر بزرگی نظیر تهران متنوع است و مجموع عوامل دست به‌دست یکدیگر داده‌اند تا شاهد این میزان از غلظت آلودگی در سال‌های اخیر باشیم. برای مثال، منبع منواکسیدکربن در شهرها فعالیت‌های صنعتی است و ذرات معلق بسیار ریز منبع خودرویی دارند. در کل، هر نوع آلودگی منابع متنوعی دارد و مکانیزم هوا، ترافیک خودروها و فعالیت‌های صنعتی بر یکدیگر تاثیرگذار است.

به‌گفته وی، در تابستان به‌دلیل تابش شدید آفتاب آلاینده ازون بیشتر از هر زمان دیگری است. در کلانشهری نظیر تهران، میزان ذرات معلق ناشی از سوخت خودروها بیشتر از دیگر شهرها است. همچنین، در زمستان به‌دلیل وارونگی دما، افزایش غلظت تجمع و انباشت از آلاینده‌ها هم قابل‌تبیین است.

شهیدزاده بااشاره به اهمیت اقتصاد در انتشار بیشتر آلاینده‌ها در شهرهای بزرگ گفت: علت اصلی غلظت آلاینده‌ها در کلانشهرهای ایران، وضعیت نابسامان اقتصادی است. تا زمانی که اقتصاد بیمار باشد، بسیاری از چالش‌های مربوط به آلودگی هوا سرجای خودش می‌ماند. در واقع، وقتی وضعیت اقتصادی مردم بد باشد، اجازه توجه به موضوعاتی نظیر آلودگی هوا داده نمی‌شود و هزینه‌ها برای احتیاجات اولیه‌تری پرداخت خواهد شد. در این شرایط، محیط‌زیست در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرد. تا زمانی که مردم درگیر نیازهای اولیه هستند، استفاده از حمل‌ونقل پاک اصلا به ذهن آنها خطور نمی‌کند.

به‌گفته وی، تا زمانی که فعالان صنعتی، هدفی جز بقا نداشته باشند، الزامات زیست‌محیطی در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرد.

بنابراین، بهبود وضعیت اقتصادی منجر به کاهش آلایندگی به‌ویژه در شهرهای بزرگ نیز خواهد شد. حمل‌ونقل بالا و ترافیک برای شهری نظیر تهران منجر به ایجاد ذرات معلق زیادی می‌شود، به‌گونه‌ای که بالای ۶۰ درصد آلودگی تهران مربوط به حمل‌ونقل است.

منابع آلاینده در شهر بزرگی نظیر تهران متنوع است و مجموع عوامل دست به‌دست یکدیگر داده‌اند تا شاهد این میزان از غلظت آلودگی باشیم

سخن پایانی

باید در نظر داشته باشیم که موضوع آلودگی هوا مسئله تک‌پارامتری نیست و باید منابع مختلف انتشار آلودگی را مشخص کنیم. واحدهای صنعتی، سوخت خودروها، ترافیک، تردد خودروهای غیراستاندارد در شهر و فعالیت آنها همگی می‌تواند از منابع آلایندگی باشد. چندین سال است که این حمل‌ونقل پاک در فراموشی به‌سر می‌برد و انگار شهروندان پایتخت با آن غریبه شده‌اند؛ تا چندین سال پیش در سطح شهر تهران، دوچرخه‌هایی نارنجی‌رنگ کرایه داده می‌شد و با خرید یک اشتراک ماهانه، مردم به‌راحتی می‌توانستند از آن استفاده کنند، اما رفته‌رفته از تعدادشان کاسته شد تا اینکه دیگر ناپدید شدند! شاید بپرسید چرا؟! مدیر شرکت «بیدود» در این رابطه گفته است که به‌دلیل عدم‌حمایت‌های شهرداری، دوچرخه‌ها را از سطح شهر جمع‌آوری کردیم و اگر زودتر شهرداری پای کار بیاید، ما هم دوباره به سطح شهر می‌آییم.

یادداشت

مردم باید از شرایط اقلیمی کشور آگاه باشند

حسین آذرنیوند ـ استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

گرمایش زمین بر سلامتی انسان‌ها از بزرگسالان تا کودکان تاثیر منفی می‌گذارد و باعث ایجاد مشکلات قلبی، سرطان، بیماری‌های عفونی و آلرژی می‌شود. آسیب‌شناسی تغییرات آب‌وهوایی نشان می‌دهد که مشکلاتی نظیر کم‌آبی و موج گرما روی کره زمین، جز نارسایی‌های تنفسی و قلبی، به آسیب‌های خطرناک دیگری مانند سرطان پوست، عفونت‌های گرمسیری مانند تب دنگی، عوارض بارداری و اختلالات روانی منجر می‌شود. امروز گرمایش جهانی از بطن مقالات بیرون آمده و تبدیل به پدیده‌ای محسوس برای مردم جهان شده است و کمابیش همه جهان آن را در اشکال مختلف اقلیمی از جمله بارش دما احساس می‌کنند و واضح است که منابع‌طبیعی در تیررس نخست آسیب‌های گرمایش زمین است. یکی از مهم‌ترین تاثیرات افزایش دما، خشکی گیاهان است که موجب سخت شدن شرایط فیزیولوژیکی آنها می‌شود.

به‌گفته بسیاری از پژوهشگران اپیدمیولوژیست، بیشتر مردم تغییر آب‌وهوا را تهدیدی برای محیط‌زیست می‌دانند که البته این درست است. اما این پدیده همچنین تهدیدی برای سلامتی ما، برای سلامت نسل امروز و نسل فردا است. اگر واقعا تغییرات آب‌وهوایی را تهدیدی برای سلامتی خود بدانیم، این امر باید همه ما را به تلاشی واقعی برای کاهش انتشار گازهای خانگی سوق دهد. گیاهان، قربانی نخست افزایش دمای ناشی از تغییرات اقلیمی هستند. به‌طورقطع، افزایش دما برای گیاهان مشکل‌ساز خواهد بود. در زمان‌هایی که دما و خشکی بالا است، بهره‌برداری از منابع‌طبیعی باید محدودتر و کمتر باشد، چراکه آسیب جدی به پوشش گیاهی می‌رساند. در واقع، از یک‌سو، دمای بالا و گرما تنش محیطی را برای گیاه افزایش می‌دهد و از سوی دیگر، دسترسی به آب را برای گیاه محدودتر می‌کند، به‌همین‌دلیل تا حد ممکن باید از بهره‌برداری منابع‌طبیعی صرف‌نظر کرد. برای مثال، چرای حیوانات در زمان‌هایی که دما بالا می‌رود، باید کمتر شود، این در حالی است که هیچ برنامه مدون و استانداردی برای چرای حیوانات در کشور وجود ندارد و حیوانات در هر زمانی وارد مراتع می‌شوند. البته گاهی ممکن است به‌دلیل شدت گرما، دام وارد مراتع نشود، اما از آنجایی که مراتع در کشور ما آبشخور مناسبی ندارند، دام‌ها معمولا در اطراف منابع آبی رفت‌وآمد می‌کنند. بهره‌برداری حداکثری در اوج گرما، موجب تنک‌تر شدن پوشش گیاهی می‌شود و سال به سال شرایط را برای زیست گیاه دشوارتر می‌کند که در نهایت، بحران فرسایش خاک به‌وجود می‌آید. در برخی مکان‌ها به‌نظر می‌رسد، گیاه نابود و به‌طورکامل خشک شده است، اما این واکنش دفاعی گیاه در برابر گرمای شدید است. در حقیقت، گیاه ظاهر خود را تغییر می‌دهد تا حداقل تعرق را داشته باشد تا آب کمتری از دست بدهد. اگر شرایط نرمال شود و دما کاهش یابد، گیاه به حالت قبل برمی‌گردد، اما اگر چنین گرمایی ادامه‌دار باشد، گیاه بیش از مدت زمانی نمی‌تواند خارج از آسایش دمایی خود زندگی کند. باتوجه به اینکه سال‌ها روی دما و شرایط دمایی جهان تحقیق و مطالعه شده است، تاکنون گرمای این‌چنینی و کم‌آبی به این شکل مشاهده نشده بود. متاسفانه امروز آثار کمبود آب و افزایش دما در مکان‌هایی که به‌ندرت خشک می‌شدند هم، دیده می‌شود. باتوجه به اینکه بیشتر آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌ها و مراتع ناشی از فعالیت‌های انسانی است، اما گرمای هوا هم احتمال بروز آتش‌سوزی‌های جنگلی را در کشور افزایش می‌دهد. بنابراین، باید اقدامات پیشگیرانه جدی انجام داد.

ایران در سال‌های متوالی با خشکسالی مواجه بوده است و می‌توانیم با بررسی درازمدت آمار و اطلاعات هواشناسی، این امر را پیش‌بینی کنیم که کشور همچنان درگیر خشکسالی خواهد بود. بنابراین، برای جلوگیری از مخاطرات احتمالی باید اقداماتی را به‌سرانجام رساند.

مدیر گروه احیای مناطق خشک و کوهستانی گفت: از آنجایی که معمولا همیشه در بحران‌ها به یاد معضلات جدی می‌افتیم، اما این را باید بدانیم که بحران‌های اقلیمی مواردی نیستند که بعد از وقوع بتوانیم برای حل آن چاره‌اندیشی کنیم؛ چراکه امکانات ما بسیار محدود است و در صورت بروز بحران، دست‌کم باید حداقل‌ها را برای پیشگیری از آنها از قبل فراهم کرده باشیم. متاسفانه امکاناتی که در اختیار داریم، با اتفاقات احتمالی برابری نمی‌کند و تا زمان داریم باید نسبت به تجهیز خود اقدام کنیم. تقریبا نقطه‌ای در کره زمین وجود ندارد که از گرما و آثار گرمایش جهانی در امان باشد، بنابراین در همه جای کشور باید منتظر آثار زیانبار گرمای حداکثری باشیم. بی‌شک هرچقدر مناطق خشک‌تر باشند، احتمال بروز مخاطرات طبیعی ناشی از گرما افزایش پیدا می‌کند. به‌طورقطع، فرهنگ‌سازی برای کاهش آثار زیانبار تغییرات اقلیمی می‌تواند نقش جدی در تعدیل مخاطرات داشته باشد. بنابراین، مردم باید بدانند که در چه شرایط اقلیمی زندگی می‌کنند. بی‌شک حرکت به‌سمت اقتصاد بدون کربن مزایای زیادی دارد. این اقدام نه‌تنها به‌طورکلی باعث کاهش گرمای زمین می‌شود، بلکه آلودگی هوا را نیز کاهش می‌دهد، زیرا بخش بزرگی از آلودگی هوا ناشی از احتراق سوخت‌های فسیلی است.

نظرگاه

اما واگرهای هوشمندسازی مدیریت مصرف گاز

زهیر مرشدی- مدیر راهکارهای اینترنت اشیا فناپ زیرساخت

بحران مصرف گاز در کشور و ضرورت حرکت به‌سوی هوشمندسازی مدیریت مصرف در این سال‌ها زیاد مطرح شده است. با بکارگیری کنتور هوشمند و جمع‌آوری داده‌ها در بازه‌ای کوتاه‌تر و استفاده از الگوریتم‌های هوش‌مصنوعی، وقتی داده‌های مشترکان در لحظه، در همه روزهای هفته و در تمام ساعت‌های یک روز اندازه‌گیری می‌شوند، در نتیجه الگویی از مصرف مشترکان به‌دست می‌آید که افزون بر مدیریت بهینه مصرف گاز، سبب کاهش هزینه‌های مشتری در پرداخت بهای گاز نیز می‌شود. اطلاعات مصرف به‌طور خودکار و در بازه‌های زمانی بسیار کوتاه‌تر برای شرکت‌های توزیع گاز ارسال می‌شود و دیگر وابسته به حضور ماموران برای خوانش مصرف کنتورها نیست. بنابراین، به شرکت‌های توزیع گاز این امکان را می‌دهد تا مصرف گاز را به‌شکل بهینه‌تری مدیریت کنند و هزینه‌های ارائه خدمات را کاهش دهند. از نگاه محیط‌زیستی هم راهکارهای هوشمندسازی در کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای موثر هستند، بدین‌ترتیب که مشترکان و شرکت‌های توزیع گاز با دریافت اطلاعات دقیق‌تری از مصرف گاز، می‌توانند مصرف گاز را به شیوه موثرتری مدیریت کنند و در نتیجه، انتشار گازهای گلخانه‌ای را کاهش بدهند.

در ایران از سال ۱۳۹۹ از کنتورهای هوشمند با پلتفرم مدیریت اندازه‌گیری شرکت فناپ زیرساخت، رونمایی شد، اما چرا تاکنون این طرح اجرایی نشده است؟

بررسی تجربه جهانی نشان می‌دهد که برنامه تحول دیجیتال در صنعت توزیع و پخش گاز نیازمند تحول در مناسبات کسب‌وکار است و حل این مسائل، مستلزم یک ساختار مبتنی بر رویکرد اپراتور صنعتی؛ یعنی لازم است در کنار مجموعه حاکمیتی مانند شرکت ملی گاز ایران، یک‌سری اپراتور تخصصی فناور وجود داشته باشند که نقش پیمانکاران جدید را برای این شرکت‌ها ایفا کنند و در حوزه فناوری‌های جدید به رفع نیاز در حوزه هوشمندسازی بپردازند. در این راستا، فناپ زیرساخت در قالب یک اپراتور صنعت هوشمند، با ایجاد زیرساخت تحول دیجیتال در صنایع، پلتفرم کنترل و مدیریت کنتورهای هوشمند را طراحی، توسعه و پیاده‌سازی کرده که شامل زیرسامانه‌های مدیریت داده‌های اندازه‌گیری (MDM)، مدیریت متمرکز کنتورها (CMM) و برنامه کاربردی امور مشترکان مبتنی بر پلتفرم اینترنت اشیا بومی (پادیوت) است، بنابراین ظرفیت تولید و زیرساخت فناوری در ایران وجود دارد، در این میان لازم است به مسائل تنظیم‌گری و حکمرانی بیشتر پرداخته شود.

در زمینه تنظیم‌گری قوانین، یکی از موفق‌ترین الگوهای هوشمندسازی کنتورهای برق و گاز در سطح جهان، برنامه هوشمندسازی کنتورهای برق و گاز انگلستان تحت رگولاتوری سازمان OFGEM است که بررسی آن می‌تواند برای متولیان امر بسیار راهگشا باشد. انگلستان از سال ۲۰۰۸ برای بهبود مدیریت مصرف گاز و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، قوانین اندازه‌گیری هوشمند را تنظیم و برای تولید و بکارگیری کنتورهای هوشمند گاز و برق، برنامه و روش اجرایی تدوین کرده است.

قوانین و استانداردهای SLC که این سازمان در زمینه اندازه‌گیری هوشمند گاز تنظیم کرده، با هدف حفظ منافع مشتریان، بهره‌وری انرژی و ارائه خدمات بهتر تدوین شده‌اند که به‌عنوان یک تجربه جهانی می‌تواند برای ما نیز راهگشا باشد. به‌عنوان نمونه در این اسناد آمده:

- تامین کنندگان موظفند تا سال ۲۰۲۵ همه کنتورهای خود را هوشمند کنند.
- هیچ‌گونه هزینه اضافی بابت هوشمندسازی کنتور نباید از مصرف‌کننده دریافت شود.
- تعویض کنتور سنتی به کنتور هوشمند باید با رضایت مصرف‌کننده باشد.
- هدف از هوشمندسازی، آگاه‌سازی مصرف‌کننده از میزان مصرف و ایجاد قابلیت برنامه‌ریزی و کنترل مصرف برای مصرف‌کننده بیان شده است.
- تامین کنندگان موظفند به‌صورت رایگان یک دستگاه نمایشگر حجم مصرف در اختیار مصرف‌کننده قرار بدهند.
- تامین کنندگان موظف به ایجاد و هماهنگی در زمینه شبکه مخابراتی هستند و مصرف‌کننده نباید در گیر این بخش باشد. در یکی از همین اسناد، روی الگوی پیش‌پرداخت و کنتورهای اعتباری به‌خاطر چالش‌های مطرح در آن، تاکید نشده و اختیار آن به مصرف‌کننده واگذار شده، اما از تامین کنندگان درخواست شده است برای آینده‌نگری همچنان روی کنتورهای اعتباری فعالیت داشته باشند یا در سند دیگری به محدودیت‌های دریافت پیش‌پرداخت از مصرف‌کننده اشاره شده و در یک مورد دیگر، شرایط و الزام‌های قطع گاز مصرف‌کنندگان برای کنتورهای اعتباری (پس از پایان اعتبار) به‌طور کامل تشریح شده است.

حال با بررسی این نمونه و تجربه موفق جهانی و باتوجه به محدودیت‌ها، چالش‌های داخلی، درباره برنامه هوشمندسازی کنتورهای گاز در کشور می‌توان به این نتیجه رسید که:

۱- متولی رگولاتوری کنتورهای هوشمند باید در داخل تشکیل شود و با تدوین استانداردهای لازم برای کنتورهای هوشمند و کنتورهای هوشمند با قابلیت پیش‌پرداخت، سازندگان داخلی کنتور را هدایت، تنظیم و سپس تایید کند.

۲- تدوین منشور حقوق مصرف‌کننده در زمینه استفاده از کنتورهای هوشمند و کنتورهای هوشمند با قابلیت پیش‌پرداخت توسط این متولی باید انجام و اجرایی شود.

۳- هوشمندسازی با هدف آگاه‌سازی مصرف‌کننده از مقدار مصرف خود در بازه‌های زمانی کوتاه (برای مثال روزانه) باتوجه به تاثیر روانی آن بر عموم مصرف‌کنندگان یکی از روش‌های پسندیده در ایجاد فرهنگ صرفه‌جویی است.

۴- استفاده از کنتورهای هوشمند با قابلیت پیش‌پرداخت که نیاز به شیر برقی مدیریت مصرف نیز دارد، باید با مطالعات حاکمیتی، پدافندی، امنیتی و اجتماعی بیشتر همچنان در دستور کار قرار داشته باشد.

طرح هوشمندسازی به بحران گاز پایان می‌دهد؟

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

چالش کمبود گاز در ایران هر سال عمیق‌تر می‌شود، تاجایی‌که اکنون به یک بحران تبدیل شده، به‌طوری‌که زمستان‌ها در اوج مصرف، به‌دلیل اولویت مصارف خانگی، گاز برخی صنایع قطع و آسیب‌ها و زیان سنگینی به این بخش وارد می‌شود و حالا برپایه گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به‌زودی کسری گاز ایران از فصل سرما هم فراتر می‌رود و به همه فصول سال خواهد رسید. اصل مهمی که دولت در این مدت بارها بر آن تاکید داشته و در گزارش‌های گوناگون هم به این موضوع پرداخته و آن را از جوانب گوناگون بررسی کرده‌ایم، بهینه‌سازی مصرف انرژی است. یکی از راهکارهای پیشنهادی برای مصرف بهینه، هوشمندسازی مصرف انرژی است که به‌اعتقاد کارشناسان، در کنار راهکارهای دیگر می‌تواند مشکل‌گشا باشد. صمت در این گزارش با محور بهینه‌سازی مصرف انرژی به طرح هوشمندسازی کنتورهای گاز پرداخت و دلایل اجرایی نشدن این طرح را از کارشناسان حوزه انرژی جویا شد که در ادامه می‌خوانید.

جواد اوجی، وزیر نفت، آبان ۱۴۰۰ از کسری روزانه ۲۰۰ میلیون مترمکعبی گاز کشور در زمستان ۱۳۹۹ خبر داد؛ رقمی که زمستان ۱۴۰۰ به ۲۵۰میلیون مترمکعب و زمستان سال گذشته به ۳۵۰ میلیون مترمکعب رسید. ادامه این روند، ایران را از صادرکننده به واردکننده گاز تبدیل خواهد کرد، بر همین اساس، ایران جز واردات روزانه ۱۰میلیون مترمکعب گاز از ترکمنستان که به‌گفته وزیر نفت امسال از سرگرفته می‌شود، طی ماه‌های گذشته مذاکراتی نیز با روسیه برای واردات گاز داشته است و ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه مهر امسال از گفت‌وگو با ایران برای واردات گاز از روسیه خبر داد.

در همین راستا، کنتور هوشمند گاز، یکی از راهکارهای در دسترس برای مدیریت هوشمند مصرف گاز است که ۲ سال پیش در زیست‌بوم نوآوری و دانش‌بنیان کشور طراحی و معرفی شده و امروز اهمیت آن بیش از پیش بر سر زبان‌ها آمده است. کنتور هوشمند، یک محصول دانش‌بنیان ملی است که دستاورد کنسرسیوم کنترل گاز اکباتان، فناپ زیرساخت و ایرانسل است، اما چرا با گذشت این ۲سال و نیاز روزافزون به این طرح، همچنان پیاده‌سازی نشده است؟

لزوم گذار از الگوهای سنتی حل مسئله

درباره دلایل پیاده‌سازی نشدن کنتور هوشمند گاز، مهدی عرب‌زاده‌یکتا، مدیر ارشد کسب‌وکارهای صنعت هوشمند شرکت دانش‌بنیان فناپ زیرساخت در گفت‌وگو با صمت با بیان اینکه مسئله انرژی یکی از چالش‌های اصلی جامعه صنعتی و عموم مردم است، حل کردن آن را نیازمند مشارکت دادن همه جامعه هدف دانست و گفت: امروز حکمرانان حوزه انرژی ما به‌دنبال حل مسئله انرژی هستند، اما سوال مهم اینجاست که خط‌مشی‌گذاران با دلالت بر کدام سازکار، با کمک چه کسانی و با کدام ابزارها، می‌خواهند خط‌مشی برای حل مشکل حوزه انرژی کشور ترسیم کنند؟ آیا حکمرانان به‌تنهایی می‌توانند مسئله را حل کنند، از آن مهم‌تر چقدر اطمینان به خط‌مشی ارائه‌شده وجود دارد و آیا ضمانتی هست که پس از حل آن، مسئله و معمای جدیدی ایجاد نمی‌شود؟

به‌باور عرب‌زاده‌یکتا، باید از مدل‌ها و الگوهای سنتی تدوین خط‌مشی و حل‌مسئله عبور کنیم، نگاهی که معتقد است هر مسئله‌ای تنها با تکیه بر فناوری قابل‌حل است یا رویکرد کهنه‌تر که فرهنگ‌سازی، تغییر الگوی مصرف مردم یک جامعه را تنها راهکار می‌داند. وی تاکید کرد: خط‌مشی‌گذار ما در حوزه انرژی باید مسئله را با کمک ذی‌نفعان اصلی از ابتدا بررسی و تا انتها با کمک آنها حل کند. دنیای امروز، دنیای حکمرانی الگوریتمی است. مفهومی کلیدی در مباحث جوامع دیجیتالی نوپدید که برپایه آن، فناوری‌های دیجیتالی، نظم‌آفرینی اجتماعی نوینی را پدید می‌آورند، بدین‌معنا که حکمرانی الگوریتمی مدلی جایگزین از نظم دولتی و اجتماعی ایجاد می‌کند که در آن از الگوریتم‌های حوزه علوم رایانه‌ای به‌ویژه فناوری‌هایی مانند هوش‌مصنوعی، زنجیره بلوکی و... برای حل مسائل جامعه بهره گرفته می‌شود، به‌گونه‌ای که این الگوریتم‌ها از مرحله شناسایی مسئله تا تدوین خط‌مشی و در ادامه حل و نظارت بر مسائل یک جامعه نقش ایفا می‌کنند.

مدل حکمرانی سایبروکراسی برای حل مسئله انرژی

این مدیر و کنشگر حوزه هوشمندسازی صنعتی در ادامه گفت: حکمرانی الگوریتمی، ساختار چندگانه منافع، قدرت و مقاومت را دربرمی‌گیرد و به‌همین‌دلیل، در ادبیات مدیریت دولتی محل مناقشه است. با این اوصاف، چگونه مسئله‌ای مانند انرژی را می‌توانیم با تکیه بر فناوری حل کنیم، در حالی‌که فناوری خود پدیدآور سبکی نوپدید از حکمرانی مدرن است و خود حکمرانی هم با ارکانی مانند منافع، قدرت و مقاومت روبه‌رو است؟!

عرب‌زاده‌یکتا افزود: بنابراین اگر به‌دنبال حل مسئله انرژی از مسیر تکیه بر فناوری هستیم، باید قبل از آن به سایبروکراسی فکر کرده باشیم. سایبروکراسی شکلی نوپدید از حکمرانی در جوامع نوین و دیجیتالی است که حکمران‌ها با استفاده موثر از داده‌ها و اطلاعات مسائل خود را شناسایی، حل و حتی حکمرانی می‌کنند.

وی تصریح کرد: از آنجایی که هیچ مدل شناخته‌شده‌ای از دولت‌ها و حکومت‌های سایبروکراتیک وجود ندارد، مدل‌سازی چنین گونه‌ای از حکمرانی کمی پیچیده است، با این حال، بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته، مسئله انرژی را به کمک مدل‌سازی‌های حکمرانی‌های نوپدید، به‌ویژه درباره آب و گاز حل کرده‌اند.

درک الگوی مصرف با بهره‌گیری از فناوری‌های نوپدید

صنعت ۴/۰

عرب‌زاده‌یکتا با بیان اینکه جایگاه و اهمیت فناوری در مصرف انرژی نباید تنها متکی به فناوری فرض شود، اظهار کرد: حکمرانی الگوریتمی اگرچه با دلالت بر فناوری‌ها شکل گرفته، اما یک شبکه تحقیقاتی میان‌رشته‌ای است که به درک مفاهیم گسترده‌ای از حوزه‌های هوش‌مصنوعی، کلان‌داده‌ها، اقتصاد پلتفرمی، حکمرانی داده و تصمیم‌گیری‌های خودکار در این حوزه بستگی دارد.

در ساختار حکمرانی الگوریتمی، مقررات الگوریتمی متناسبی تنظیم شده است که در آن، داده‌های دقیق‌تر که از طریق دستگاه‌های هوشمندی مانند کنتورهای هوشمند گاز و برق جمع می‌شود، برای سازماندهی موثرتر زندگی بشر و حل آنها مورداستفاده قرار می‌گیرد. اینجاست که می‌توانیم بگوییم مسیر خط‌مشی‌گذاری انرژی، متفاوت از مسیر خط‌مشی‌گذاری در تفکر سازمان‌بخش دیجیتالی است. پس اگر می‌گوییم خط‌مشی‌گذاران متفاوت می‌اندیشند و حتی متفاوت عمل می‌کنند، خیلی اشتباه نکرده‌ایم، چراکه امروزه فاصله معناداری بین خط‌مشی‌گذاری بخش‌های دولتی و خصوصی وجود دارد. وی ادامه داد: ما مسئله شرکت ملی گاز را برای هوشمندسازی پیدا کرده و به این نتیجه رسیده‌ایم که در مسئله بحران مصرف گاز در اوج سرما، چاره کار ریشه در فهم الگو مصرف از مسیر کاربست فناوری‌های هوش‌مصنوعی و اینترنت اشیا است و نه‌فقط از مسیر تعویض کنتورهای قدیمی با کنتورهای مدرن هوشمند که تنها قدرت انتقال داده مصرفی را به شبکه بالادستی دارند؛ بنابراین بدون داشتن آن الگوها که ریشه در مدل‌سازی حکمرانی الگوریتمی خود دارد، چگونه می‌توانیم آن مسئله را حل کنیم. وقتی طرح پیشنهادی (RFP) منتشرشده را مرور می‌کنیم به تنها و مهم‌ترین بخش حل این مسئله که شناسایی و فهم الگوی مصرف مشترکان است، اشاره نشده و خط‌مشی‌گذار آن را به فازهای آتی ارجاع داده است.

صنایع از اپراتورهای انرژی استفاده کنند

مدیر ارشد کسب‌وکارهای صنعت هوشمند فناپ زیرساخت همچنین درباره هوشمندسازی انرژی در صنایع گفت: راهکار ما این است که صنایع از اپراتورهای انرژی استفاده کنند. تصویرپردازی اپراتور انرژی را به کمک مدل‌سازی حکمرانی‌های نوپدید می‌توانیم ایجاد کنیم و بخش خصوصی در این زمینه با توسعه همزمان زیرساخت‌ها و سبک‌های حکمرانی می‌تواند به دولت کمک کند. بهترین نمونه‌های عملیاتی این سبک از حکمرانی شهرهای هوشمند، به‌ویژه در سبک‌های حکمرانی Local Governance هستند، که افزایش قدرت محاسباتی، امکان تصمیم‌گیری خودکار و جایگزینی را با کمک حاکمیت الگوریتمی برای شهروندان و دولت‌ها، فراهم می‌کنند. جایی‌که حکمران‌های نوظهور به‌ویژه در حوزه انرژی می‌توانند یکی از گزینه‌های حل مسئله انرژی باشند و دیگر و تنها دولت مسئولیت حل آن را بر دوش ندارد.

وی افزود: در کشور چین، اپراتورهای انرژی در کنار اپراتورهای صنعتی نشسته‌اند، در این کشورها اپراتورها نمی‌گویند ما بخش انرژی شما را تولید می‌کنیم، می‌گویند ما مدیریت تک‌تک ماشین‌آلات را می‌توانیم به‌دست بگیریم تا مسئله انرژی را ریشه‌ای شناسایی و حل کنیم.

چرا پروژه کنتور هوشمند گاز اجرا نشده است؟

عرب‌زاده‌یکتا بر این باور است که به‌دلیل اینکه دولت بزرگ است، حکمرانی انرژی در بخش‌های مختلف انجام نمی‌شود، دولت هنوز برنامه دقیقی در زمینه سبک حکمرانی و مدل‌های تجاری آن در دست ندارد. این در حالی است که دولت‌ها در نظام‌ها و نظم‌آفرینی‌های جدید در دنیا بیشتر به‌سمت تنظیم‌گری در حال حرکت هستند و بخش خصوصی، پروژه‌های هوشمندسازی را انجام می‌دهد، ما هم خواستیم همین رویه را در پیش بگیریم، اما تاکنون موفق به عملیاتی‌سازی آن نشده‌ایم. بحث بر سر واگذاری این پروژه‌ها به شرکت خاصی نیست، بلکه موضوع عملی کردن هوشمندسازی انرژی توسط بخش خصوصی و با کمک و دلالت بر سبک‌های نوپدید از حکمرانی در حوزه انرژی است.

وی افزود: امروز زمان آن رسیده که دولت‌ها از الگوریتم‌های رایانه‌ای، به‌ویژه الگوریتم‌های هوش‌مصنوعی و زنجیره بلوکی برای افزایش توانمندی در ساختار اداره امور بهره بگیرند. از این‌رو اگر دولت‌ها دقیقا آگاه نباشند که تصمیمات آنها با کدام ارزش‌های جوامع دیجیتالی مطابقت دارند، اطمینان از سرانجام آنها غیرممکن خواهد بود؟!

عرب‌زاده‌یکتا در پایان تاکید کرد: ظرفیت استفاده از الگوریتم‌ها در دولت‌ها برای افزایش تصمیم‌گیری باید به دقت مورداستفاده قرار گیرد تا مانع عقب‌افتادن از فرصت‌های پیش‌آمده نشود و الگوریتم‌سازی باید فرآیندی حساس به تعریف ارزش در هر جامعه باشد. وقتی مبحث حکمرانی‌های دیجیتال و الگوریتمی مطرح می‌شود، ذهن‌ها خیلی زود معطوف به دولت الکترونیک و ساختارهای پیاده‌سازی‌شده از آن می‌شوند، هرچند دولت الکترونیک یکی از مصادیق مهم حکمرانی دیجیتالی است، اما تفاوت‌هایی بین این دو وجود دارد که دقیقا منظور من از مطالب بیان‌شده و مدل‌سازی‌ها به‌سبک الگوریتمیک آن، به‌هیچ‌عنوان، نوین‌سازی به سبک هدایتگری‌های دوران دولت‌های الکترونیک نیست.

> به‌دلیل اینکه دولت بزرگ است، حکمرانی انرژی در بخش‌های مختلف انجام نمی‌شود

> هوشمندسازی مصرف انرژی یک سیاست تکمیلی است تا به هدف اصلی که مصرف بهینه انرژی در کشور است، برسیم

هدف اصلی، بهینه‌سازی مصرف

مهدی هاشم‌زاده، کارشناس حوزه انرژی نیز در این زمینه به صمت گفت: هدف اصلی حاکمیت در بحث هوشمندسازی مربوط به ۲ موضوع کاهش هزینه‌های بخش اجرایی و سیاست‌گذاری‌های حوزه قیمت‌گذاری است. کنتور هوشمند از این بابت که مصرف را بهینه‌تر محاسبه می‌کند، مفید است. کنتور هوشمند هم هزینه اجرایی کمتری دارد و هم داده‌های قابل‌قبول‌تر و به‌روزتری به ما می‌دهد که می‌توانیم مصرف افراد را با فاصله زمانی خاص زیرنظر داشته باشیم که در حوزه سیاست‌گذاری در حوزه مصرف خانوار نیز بسیار کمک‌کننده است. هاشم‌زاده ادامه داد: هزینه کنتورهای هوشمند نسبت به کنتورهای عادی بسیار بالاتر است؛ یعنی عدم‌اجرای این طرح بیشتر به مشکل تامین مالی آن برمی‌گردد. در این زمینه، موضوع مهم‌تر این است که به کمک دیتا مانیتورینگ به‌سمت بهینه‌سازی مصرف برویم. هوشمندسازی بسیار طرح مفیدی است، اما مردم به‌خودی‌خود از آن استقبال نمی‌کنند؛ از این‌رو نیازمند یارانه‌ها و حمایت‌های خاصی به‌عنوان نمونه از محل اصلاح مصرف و... است تا در نهایت تامین مالی شده، از آن استقبال شود و به مرحله اجرا برسد. عدم‌دسترسی به دیتامانیتوریگ مناسب منجر به سیاست‌گذاری ناقص خواهد شد. کارشناس حوزه انرژی بااشاره به اینکه در حال حاضر اجرای این طرح بیشتر در کلانشهرها مدنظر است، ادامه داد: نکته مهمی که در این زمینه مطرح می‌شود، این است که با کمک کنتورهای هوشمند، می‌توانیم داده‌های خانوار را هم در سیاست‌گذاری‌های مورداستفاده قرار دهیم. مانیتورینگ لحظه‌ای همچنین می‌تواند بسیاری از مشکلاتی که با کنتورهای عادی قابل‌حل نبود را برطرف کند.

هاشم‌زاده در پایان تاکید کرد: اجرای طرح هوشمندسازی مصرف انرژی هم در کنار اقداماتی مانند تعرفه‌گذاری پلکانی، اصلاح تعرفه‌ها، بازار مبادلات انرژی و... یک سیاست تکمیلی است تا به هدف اصلی که مصرف بهینه مصرف انرژی در کشور است، برسیم.

سخن پایانی

به‌اعتقاد کارشناسان، برای بهینه‌سازی مصرف انرژی علاوه بر تامین مالی برای اجرای طرح‌ها و راهکارهای پیشنهادی، رویکرد حاکمیت نیز بسیار تاثیرگذار است. در این زمینه، یکی از موضوعاتی که مطرح می‌شود، این است که تا دولت بزرگ است، حکمرانی انرژی در بخش‌های مختلف انجام نخواهد شد.

پرورش ماهی در دل دریا

فشار به ذخایر دریایی کاهش می‌یابد

استان بوشهر دارای ظرفیت‌های خوبی در حوزه شیلات است که از جمله این ظرفیت‌ها می‌توان به صیادی و آبزی‌پروری اشاره کرد؛ مشاغلی که از گذشته‌های دور تاکنون در این استان رونق داشته است. استان بوشهر دارای بیشترین میزان ساحل با خلیج‌فارس است که ساحل‌نشینان از گذشته تا کنون در زمینه صید انواع آبزیان به‌ویژه ماهی و میگو فعالیت داشته و همواره روزی خود را از دریا می‌گرفته‌اند. طی سال‌های اخیر آبزی‌پروری نیز در استان بوشهر گسترش یافته و در کنار فعالیت‌هایی که برای صید انجام می‌شود، در سواحل استان بوشهر نیز زمین‌های مستعد برای پرورش میگو شناسایی شده و کشت انجام می‌شود. آب دریا از طریق کانال‌ها وارد اراضی ساحلی می‌شود و پرورش میگو در استخرها انجام می‌شود که زمینه‌ساز اشتغال و تولید در استان است و درآمدزایی و ارزآوری بالایی دارد. البته ظرفیت‌های آبزی‌پروری در استان بیش از اینها است که باید برای توسعه آن اقدام شود. پرورش ماهی در قفس یکی دیگر از ظرفیت‌های استان بوشهر در حوزه آبزی‌پروری است که طی سال‌های اخیر طرح‌هایی در استان بوشهر آغاز شده ولی ظرفیت تولید متناسب با استعدادهای موجود در استان نیست. توسعه طرح‌های پرورش ماهی در قفس می‌تواند نقش مهمی برای حفظ ذخایر دریایی و توسعه تولید و اشتغال با استفاده از ظرفیت‌های دریا داشته باشد. صنعت نوین و پرسود پرورش ماهی در قفس که چندسالی است با رویکرد ایجاد فرصت تنفس برای دریا، احیای زیستگاه‌ها و باز تولید ذخایر آبزیان دریایی مطرح شده، امروز در چنبره‌ای از مشکلات مختلف گرفتار شده و فعالان این عرصه برای بهبود وضع، چشم امید به حمایت دولت دارند.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

این صنعت نوپا خلاف صنایع دیگر برای سرِ پا ماندن به استفاده از منابع انرژی برق، منابع آب زیرزمینی و سوخت نیازی ندارد و حتی زمینی بسیار کمتر تنها برای سایت پشتیبان اشغال می‌کند و در بستر خوان گسترده دریا اجرا می‌شود و محصولی که ۷۰ درصد آن به صورت ارگانیک است تولید می‌شود.

آن‌طور که حامد رضایی رئیس گروه پرورش ماهی در قفس اداره کل شیلات استان بوشهر می‌گوید: محصول تولیدی در این صنعت هم مصرف داخلی و هم زمینه صادرات دارد به طوری‌که یک مجموعه ۵۰۰ تنی با سرمایه‌گذاری ۱۶ میلیارد تومان، ۳۵ میلیارد تومان سود به خود می‌آورد.

اما حالا چالش‌های تامین بچه ماهی، نبود زمین‌های ساحلی برای ایجاد مجتمع‌ها و سایت‌های پشتیبان، تنش‌های صیادان و پرورش‌دهندگان و محدودیت سرمایه‌گذاری دولتی از جمله مهم‌ترین مسائل و مشکلات صنعت پرورش ماهی در قفس است که گریبان فعالان این عرصه را در استان بوشهر گرفته است.

■ لزوم افزایش شمار واحدها و میزان تولید بچه ماهی

تامین بچه ماهی از اساسی‌ترین مشکلات صنعت پر سود ماهی در قفس است تا جایی که امروز تامین و تقویت این زیرساخت به عنوان مهم‌ترین خواسته فعالان در این صنعت مطرح می‌شود؛ در زمان حاضر تنها شرکت راموز در شهرستان تنگستان از توابع استان بوشهر مسئولیت تامین آن را برای مجموعه‌های پرورش ماهی در قفس در این استان و کل کشور برعهده دارد و به اعتقاد رئیس گروه پرورش ماهی در قفس اداره کل شیلات استان بوشهر اگر روزی این مجموعه دچار مشکل شود همه مجموعه صنعت پرورش ماهی در قفس کشور زمین‌گیر خواهد شد.

سخنان یکی از فعالان صنعت پرورش ماهی در قفس در استان بوشهر نیز شنیدنی است، حمید رضا پیشاهنگ می‌گوید: انواع ماهی‌ها در این صنعت قابل پرورش است اما امروز تنها گونه سی باس است که از خارج از کشور وارد و بعد از وزن‌گیری برای ذخیره‌سازی در اختیار پرورش دهندگان قرار می‌گیرد.

از نظر این پرورش‌دهنده ماهی در قفس، ماهی خلاف میگو طعم‌های مختلفی دارد به همین دلیل تولید گونه‌های مختلف بازارپسندی و صرفه اقتصادی بیشتری برای تولیدکننده به همراه می‌آورد، چه خوب است اگر شیلات و مجموعه تحقیقات بعد از بررسی گونه‌های متعدد زمینه تولید و واردات بچه‌ماهی‌های مختلف فراهم و به این صورت این صنعت را از تولید تنها یک گونه مشخص خارج کنند.

به گفته پیشاهنگ در زمان حاضر انواع ماهی‌های سی باس، هامور و سیبریم در همسایگی ما در کشورهای ترکیه، امارات متحده عربی و عربستان پرورش می‌یابد و پایین بودن هزینه تولید در ایران آن را برای صادرات قابل رقابت با همسایگان کرده است.

■ طرحی برای نجات دریا

در شرایطی که بستر دریا و ذخایر نهفته در آن سال به سال به واسطه صید غیر اصولی و ترال با تور چشمه ریز کف روب تخریب می‌شود، صنعت پرورش ماهی در قفس می‌تواند بهترین طرح برای نجات دریا باشد.

امروز به دلیل خالی بودن صیدگاه‌ها، صیادان برای صید خوب و مفید مجبورند به مناطق دور دست و عمیق دریا بروند اما باز هم صید مطلوبی ندارند یا چنان‌که پیشتر رخ داده است، به اشتباه وارد مرز آبی کشورهای همسایه می‌شوند و این ورود غیرقانونی آنها را گرفتار زندان می‌کند؛ حال آنکه صنعت پرورش ماهی در قفس به شرط رفع چالش‌ها می‌تواند جایگزین خوبی برای این صیادی سخت و زیان‌آور باشد.

آن‌طور که رئیس گروه پرورش ماهی در قفس اداره کل شیلات استان بوشهر می‌گوید: در صید و صیادی نمی‌توان انتظار داشت که سال بعد صید بیشتر باشد اما در آبزی‌پروری می‌توان با اقدامی بجا تولید آینده را افزایش داد.

به بیان رضایی پرورش ماهی در قفس یک صنعت دائمی و بدون محدودیت است که در همه ماه‌های سال می‌توان در این صنعت کار کرد. همچنین یکی از قابلیت‌های این صنعت فعالیت در آب‌های کم عمق و نزدیک به ساحل است که به مراتب خطرهای ناشی از صید را ندارد و اشتغالزایی خوب و ارز آوری بالایی دارد.

او این را هم اضافه می‌کند که فروردین تا آذر زمان مناسبی برای فعالیت در صنعت پرورش ماهی در قفس است و خلاف پرورش میگو که کاهش دما آن را با مشکل روبه‌رو می‌کند، لایه حرارتی دریا این محدودیت را از پیش روی پرورش ماهی برداشته و افزایش و کاهش دما مشکلی در تولید آن ایجاد نمی‌کند.

■ صنعتی که با نفت برابری می‌کند

در زمان حاضر از ماهی سی‌باس آسیایی که گونه‌ای شناخته شده در دنیا و بازار خوب و طرفداران زیادی درحوزه خلیج‌فارس، امریکا و اروپا دارد برای پرورش در صنعت پرورش ماهی در قفس استان بوشهر استفاده می‌شود؛ پیش‌بینی شده ۶۰هزار تن تولید ماهی سیباس از بوشهر و بیشتر به کشورهای قطر، کویت، عمان و روسیه صادر شود.

چنانچه رضایی می‌گوید: امروز صنعت پرورش ماهی در قفس نروژ جایگاهی برابر با صنعت نفت این کشور دارد؛ پس برای حفظ ذخایر دریایی، ایجاد فرصت برای بازسازی ذخایر و اشتغال پایدار باید از تجارب این کشورها در آبزی‌پروری در دریا بهره برد. این صنعت دارای تجهیزات و نه تاسیسات است به همین دلیل با افزایش تجهیزات امکان افزایش تولید محصول وجود دارد این درحالی است که در صنعت پرورش میگو این کار براحتی انجام نمی‌شود. هزینه پایین تولید، تولید ماهی‌های بین‌المللی و فروش آن در بازار جهانی، ارز آوری مناسب و اشتغال بالا، صنعت پرورش ماهی در قفس ایران را رقابت‌پذیر کرده است، افزون براینکه هیچ آلودگی محیط زیستی ندارد از اکوسیستم دریا نیز حفاظت می‌کند.

■ کاهش فشار به دریا با توسعه آبزی‌پروری

رئیس گروه پرورش ماهی در قفس شیلات استان بوشهر در گفت‌وگو با خبرنگار مهر اظهارکرد: با توجه به کاهش ذخایر آبزیان باید به سمت آبزی‌پروری برویم و طرح‌های پرورش ماهی و میگو بیش از پیش گسترش یابد.

علی قوام‌پور اضافه کرد: با توجه به دلایل مختلف از جمله صیدهای مستمر و ورود آلودگی‌های متعدد به دریا شاهد کاهش ذخایر دریایی هستیم و این موضوع نه تنها در ایران بلکه در همه جا وجود دارد.

وی یکی از اقدامات مناسب برای کاهش فشار به دریا را پرورش ماهی در قفس عنوان کرد و گفت: با حمایت مناسب از سرمایه‌گذاران می‌توان زمینه توسعه پرورش ماهی در قفس را فراهم کرد و به نتایج مورد نظر دست یافت.

رئیس گروه پرورش ماهی در قفس شیلات استان بوشهر افزایش تولید طرح‌های پرورش ماهی در قفس را یکی از برنامه‌های مهم عنوان کرد و ادامه داد: از ظرفیت‌های آبزی‌پروری در استان بوشهر به صورت ویژه حمایت می‌شود.

قوام‌پور به ظرفیت‌های صادراتی در حوزه آبزیان استان اشاره کرد و افزود: توسعه زیرساخت‌های صادرات، صنایع تبدیلی و فرآوری و بسته‌بندی محصولات شیلاتی در بازارهای خارجی می‌تواند سهم استان بوشهر را در بحث صادرات محصولات شیلاتی افزایش دهد.

■ آبزی‌پروری در بوشهر حمایت می‌شود

استاندار بوشهر در گفت‌وگو با مهر اظهارکرد: در استان ظرفیت‌های بسیار خوبی برای تولید و اشتغال وجود دارد که از مهم‌ترین ظرفیت‌ها می‌توان به آبزی‌پروری به ویژه پرورش ماهی و میگو اشاره کرد.

احمد محمدی‌زاده استان بوشهر را قطب تولید میگوی پرورشی در کشور دانست و اضافه کرد: با ایجاد سایت‌های جدید باز هم شاهد افزایش سهم استان در تولید میگوی پرورشی خواهیم بود.

وی توسعه اقتصاد دریا محور را یکی از گام‌های مهم دانست و افزود: علاوه بر پرورش میگو در سواحل استان بوشهر، توسعه پرورش ماهی در قفس را به عنوان یک اولویت مهم در دستور کار داریم.

وی پرورش ماهی در قفس را یک حرکت مهم برای تامین نیازهای بازار دانست و اضافه کرد: این طرح‌های یک سرمایه‌گذاری مطمئن است که نتایج بسیار خوبی خواهد داشت و از سرمایه‌گذاران برای حضور در این حوزه دعوت می‌کنیم.

> در شرایطی که بستر دریا و ذخایر نهفته در آن سال به سال به واسطه صید غیر اصولی و ترال با تور چشمه ریز کف روب تخریب می‌شود، صنعت پرورش ماهی در قفس می‌تواند بهترین طرح برای نجات دریا باشد

> در استان بوشهر ظرفیت‌های بسیار خوبی برای تولید و اشتغال وجود دارد که از مهم‌ترین ظرفیت‌ها می‌توان به آبزی‌پروری به‌ویژه پرورش ماهی و میگو اشاره کرد

سخن پایانی

بهره‌برداری بیش از ظرفیت منابع آبزیان دریایی با استفاده از روش‌ها و ادوات صید مخرب در دهه‌های اخیر باعث کاهش ذخایر دریایی، تخریب زیستگاه‌ها و صیدگاه‌ها و افزایش هزینه‌های صیادان بنادر جنوبی به‌ویژه در استان بوشهر شد، به همین دلیل کارشناسان از سال ۱۳۸۰ در کشور تلاش کردند با استفاده از طرح پرورش ماهی در قفس و ایجاد فضای لازم برای اجرای این طرح فرصتی برای بازسازی ذخایر و تنفس دریا فراهم آورند. انتظار می‌رود با حمایت مناسب از سرمایه‌گذاران و ارائه تسهیلات مناسب، زمینه برای تقویت پرورش ماهی در قفس فراهم شود تا شاهد تقویت اشتغال و درآمدزایی و همچنین رشد تولید و ارزآوری باشیم.

روی خط خبر

رشد چشمگیر تحویل محصولات فولادمبارکه به مشتریان

بهروز راعی: محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل فولاد مبارکه، امروزه بنگاه‌های اقتصادی موفق بنگاه‌هایی هستند که بتوانند با آگاهی کامل از شرایط و نیاز بازارهای داخلی و جهانی و با بهترین عملکرد در حوزه‌های تولید، توسعه و تکنولوژی علاوه‌بر رفع نیازهای کشور، بیشترین سوددهی را برای خود و ذی‌نفعان حاصل کنند. در این میان نباید از تولید هدفمند و با صرفه اقتصادی بالا در کوتاه‌ترین زمان ممکن غافل شد؛ راهبردی که در خطوط تولید فولاد مبارکه با ثبت سفارش مشتری آغاز می‌شود و به تحویل محصول مورد سفارش در زمان مقرر خاتمه می‌یابد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان اصفهان مدیرعامل فولاد مبارکه، اظهارکرد: با استناد به اطلاعات انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، ظرفیت تولید فولاد خام در کشور حدود ۴۸ میلیون تن است که در سال گذشته بیش از ۳۰ میلیون تن فولاد خام تولید شد و جایگاه ایران در رتبه دهم جهانی تثبیت شد.

وی تصریح کرد: این میزان تولید توسط فولادسازانی رقم خورده که مبادرت به تولید بلوم و بیلت و تختال می‌کنند. سهم تولیدکنندگان تختال یعنی فولاد مبارکه، فولاد هرمزگان جنوب و فولاد خوزستان حدود ۱۱.۷ میلیون تن است و محصول تولیدی در بازار داخل به مصرف خطوط نورد گرم رسیده یا به بازارهای جهانی صادر گردیده است.

بنابر اظهارات مدیرعامل فولاد مبارکه، درصورتی‌که کف عرضه تکلیفی برای محصولات فولاد مبارکه در بورس کالا رعایت شود، مازاد تختال موجود قابلیت صادرات دارد که این مهم به‌درستی رعایت شده و پس از تامین نیاز داخل، برنامه صادراتی شرکت جهت تامین نیازهای ارزی کشور انجام گرفته و به‌دلیل کیفیت قابل‌توجه این محصولات، مشتریان بین‌المللی فولاد مبارکه اقبال زیادی به خرید از فولاد مبارکه دارند. در این راستا با تغییر رویکرد در بازاریابی داخلی و بین‌المللی شاهد توسعه بازار و رشد فروش داخلی و صادرات بوده‌ایم. مدیرعامل فولاد مبارکه اظهارکرد: میزان تحویل محصولات فولادی تخت فولاد مبارکه طی شش‌ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته که این افزایش میزان فروش در حالی است که محدودیت برق فولاد مبارکه و مجتمع فولاد سبا در امسال از ۸ خردادماه آغاز و تا ۲۳ شهریورماه ادامه داشت و این مشکل باعث شد میزان کاهش تولید تختال ناشی از قطعی برق از حدود ۴۵۴ هزار تن در زمان محدودیت‌های سال ۱۴۰۱ به حدود ۶۲۰ هزار تن در شش‌ماهه نخست امسال افزایش یابد.

لزوم هوشمندسازی صنایع

معاون فناوری و نوآوری وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی یزد با تقدیر از کیفیت جلسه و موضوعات ارائه شده در شورای گفت‌وگو گفت: شورای گفت‌وگوی یزد باید الگوی سایر استان‌ها باشد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد هشتاد و پنجمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان در محل اتاق بازرگانی و با موضوع فناوری اطلاعات و ارتباطات و توسعه زیرساخت‌های دیجیتال در استان برگزار شد. میثم عابدی در این نشست با بیان اینکه یزد بستر مناسبی برای جهش در اقتصاد دیجیتال ایجاد کرده است گفت: شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی یزد الگوی سایر استان‌ها باشد.

وی با بیان اینکه تحول دیجیتال و هوشمندسازی در بخش صنایع ضروری است و باید با جدیت دنبال شود گفت: اهمیت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان بر کسی پوشیده نیست و همه صنایع می‌توانند در زمینه هوشمندسازی اقدام کنند تا از ظرفیت‌های آنها در سطح ملی و بین‌المللی حداکثر بهره را ببریم.

وی با بیان اینکه خط تولید صنایع با هوشمندسازی قطعا وضعیت بهتری خواهند داشت و آینده مطلوب‌تری در پیش است که رقابت‌پذیری را افزایش می‌دهد ادامه داد: احکام بسیار خوبی در زمینه هوشمندسازی پیش‌بینی شده که رشد اقتصادی برای بخش‌های اقتصادی از جمله کشاورزی، صنعت، معدن و سایر بخش‌ها، مشخص شده است و برای تحقق این اهداف، موضوع هوشمندسازی، بسیار اهمیت دارد. معاون فناوری و نوآوری وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به اینکه در حوزه دانش‌بنیان هم آیین‌نامه خوبی در وزارت ارتباطات داریم، اضافه کرد: در چند ماده از این آیین‌نامه بر ارتقای دانش و توانمندی‌های توسعه اقتصاد دیجیتال و دانش‌بنیان تاکید شده است و باید به سمت ایجاد مدارس و هنرستان‌های دانش‌بنیان و هوشمند برویم.

وی یکی از اهداف وزارت ارتباطات را توسعه آموزش مهارت‌های دیجیتالی در سطح جامعه دانست و تصریح کرد: این آموزش‌ها برای مقطع دوره اول متوسطه دیده شده تا در کنار این آموزش‌ها زمینه اشتغال آنها نیز در این حوزه فراهم شود که البته وزارتخانه نیز منابعی هم برای این مهم تخصیص داده است.

عابدی با تاکید بر اینکه این آموزش‌ها از طریق سکوها و در مدارس دنبال می‌شود بیان کرد: آموزش‌ها در مدارس دولتی پیگیری می‌شود تا ضمن رعایت عدالت آموزشی، افزایش سواد دیجیتال دانش‌آموزان نیز تحقق یابد و بتواند آموزش‌های تخصصی را هم دنبال کند که انتظار داریم صنایع در استان نیز در این زمینه همراهی کنند.

به نقل از روابط عمومی اتاق بازرگانی یزد، وی با بیان اینکه اعتبارات خوبی از محل منابع ملی تخصیص یافته که به استان‌ها داده می‌شود گفت: اگر برای هر مدرسه یک کلاس تجهیز شود تقریبا همه دانش‌آموزان از این ظرفیت بهره‌مند می‌شوند و گام موثری در زمینه ارتقای سواد در این حوزه خواهد بود.

سالانه ۳۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور بیابان‌زدایی می‌شود

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور گفت: سالانه به طور متوسط در ۳۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور، طرح مقابله با بیابان‌زایی اجرا می‌شود.

به گزارش ایرنا عباسعلی نوبخت در حاشیه نشست پویش مردمی تولید و کاشت یک میلیارد نهال در محل اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خوزستان بیان کرد: طرح مبارزه با بیابان‌زایی در مساحتی به میزان سه میلیون هکتار در بازه زمانی پنج سال آغاز شده است.

طبق گفته مدیرکل دفتر امور بیابان سازمان منابع طبیعی وآبخیزداری کشورعرصه‌های بیابانی در سال حدود ۶۰۰ میلیون دلار به کشور در بخش‌های مختلف خسارت وارد می‌کند.

وی با بیان اینکه برش‌های استانی این طرح نیز مشخص شده افزود: در قالب این طرح از ظرفیت خیران، مسئولیت‌های اجتماعی صنایع و اعتبارات تخصیص یافته استفاده خواهد شد.

■ تولید و کاشت ۲۵۰ میلیون اصله نهال در سال

نوبخت ادامه داد: طبق دستور رئیس‌جمهوری از سال گذشته پویش مردمی تولید و کاشت یک میلیارد نهال در مدت زمان چهار سال کلید خورد که در قالب این طرح باید سالانه ۲۵۰ میلیون اصاله نهال کاشته شود.

رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور گفت: این تعداد نهال با مسئولیت وزارت جهاد کشاورزی تولید می‌شود و از ظرفیت مردمی برای کاشت نهال بهره‌گیری خواهد شد، همچنین برخی وزارتخانه‌ها نیز در این پویش فعال شده‌اند. وی با اشاره به اقدامات خوب برخی استان‌ها در تولید نهال تصریح کرد: نهال در استان‌هایی از جمله خوزستان، بوشهر و کردستان در سال گذشته تولید و کشت آن آغاز شده است. نوبخت ادامه داد: طرح‌های آبخیزداری در ۹۰ میلیون هکتار کشور از اراضی کشور انجام نشده که این سازمان آمادگی دارد در مدت ۱۰ سال آنها را به سرانجام برساند. رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور اظهار کرد: متاسفانه در برنامه هفتم توسعه، اجرای طرح‌های آبخیزداری برای ۲۰ میلیون هکتار لحاظ شده در حالی که سازمان منابع طبیعی توانایی اجرای ۴۰ میلیون هکتار را دارد.

■ احیای ۵۰ میلیون هکتار مراتع منابع طبیعی کشور

وی افزود: احیای ۵۰ میلیون هکتار از ۸۴.۰۴ میلیون هکتار مراتع منابع طبیعی کشور در دستور کار است.

نوبخت بیان کرد: حفظ پوشش گیاهی مراتع در قالب این طرح با اجرای برنامه‌های مختلف از جمله ساماندهی چرای دام مد نظر است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی اظهار کرد: نظام‌نامه مردمی‌سازی حفاظت و توسعه عرصه‌های منابع طبیعی تهیه شده که در قالب این برنامه منابع طبیعی با کمک مردم حفظ می‌شود و از ظرفیت آنها در تمام طرح‌ها و پویش‌ها استفاده می‌شود.

■ شناسایی و معرفی دانه درشت‌های زمین خوار در کشور

وی در ادامه با اشاره به تشکیل کارگروهی برای مبارزه با زمین خواری در کشور اضافه کرد: به تمامی ادارات منابع طبیعی کشور دستور داده شده تا دانه درشت‌ها و زمین‌خواران کلان را شناسایی و به یگان حفاظت این سازمان معرفی کنند.

نوبخت ادامه داد: سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در نظر دارد تا با این متخلفان برخورد قضایی کند.

رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور روز یکشنبه در سفر به خوزستان برگزاری نشست پویش مردمی کاشت یک میلیارد نهال و بازدید از نهالستان‌های این طرح را در برنامه خود دارد.

سه‌شنبه
۲۳ آبان ۱۴۰۲- ۲۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ - ۱۴ نوامبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۴۷-پیاپی ۳۷۶۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

طعم تلخ یک بیماری شیرین

۲۰ تا ۲۶ آبان به نام هفته ملی دیابت نام‌گذاری شده زیرا این روزها ۱۴ درصد از جمعیت ایران درگیر این بیماری شده است و عوارض ناشی از ابتلا به این بیماری، تا پایان عمر سلامت جسمانی فرد را تحت تاثیر قرار می‌دهد. دیابت یک بیماری مزمن ناتوان‌کننده محسوب می‌شود که عوارض بسیاری مانند آسیب‌های قلبی عروقی، چشمی، کلیوی، زخم‌های دیابتی و نابینایی را به همراه دارد و هزینه‌های فراوانی را نیز بر خانواده‌ها و جامعه تحمیل می‌کند. البته نکته امیدوارکننده درباره دیابت این است که این بیماری با روش‌های پیشگیرانه و درمانی قابل مهار است. سازمان بهداشت جهانی نیز در هدف‌گذاری‌های خود ابراز امیدواری کرده که شیوع آن تا سال ۲۰۲۵ میلادی متوقف شود. آمارها نشان می‌دهد که شیوع دیابت در کشور، به طرز نگران‌کننده‌ای رو به افزایش است. آمارهای رسمی، شیوع بیماری دیابت در ایران را طی ۵ سال، با رشد ۳۰ درصدی نشان می‌دهد. بر اساس این آمار در سال ۱۳۹۵ شیوع دیابت در کشور ۱۱ درصد بوده که در سال ۱۴۰۰ به حدود ۱۴ درصد افزایش یافته است. به همین دلیل کارشناسان این حوزه بر این باورند که برای بهبود این روند در کشور لازم است تا سیاستی در جهت آگاهی‌رسانی افراد اتخاذ شود و در عین حال روش‌های درمانی مطلوبی برای مبتلایان به این بیماری در نظر گرفته شود.

شعار کمپین ۳ ساله دیابت «دسترسی به مراقبت دیابت» است و شعار اختصاصی امسال روز جهانی دیابت نیز «دیابت: شناخت خطرات، اقدام موثر» اعلام شده است. مجمع عمومی سازمان ملل در ۲۰ دسامبر ۲۰۰۶ با تصویب قطعنامه برجسته و منحصر به فرد، دیابت را «یک بیماری مزمن و ناتوان‌کننده با هزینه‌های هنگفت» معرفی کرد که خانواده‌ها، دولت‌ها و کل جهان با آن مواجه است. براساس قطعنامه سازمان ملل، چهاردهم نوامبر که در تقویم ما مصادف با ۲۳ آبان است، روز جهانی دیابت اعلام شد. این سازمان با پذیرش روز جهانی دیابت و برجسته کردن خطرات جهانی این بیماری، تعهد خود را برای مبارزه با دیابت نشان داده است.

افت قندخون افراد دیابتی خطرناک است

غزاله اسلامیان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی افزود: افت قندخون یا هیپوگلیسمی زمانی اتفاق می‌افتد که سطح قندخون بسیار پایین باشد.

به گفته وی، دلایل گوناگونی می‌تواند باعث افت قند خون شود، اما شایع‌ترین علت افت قندخون در بیماران دیابتی پس از تزریق انسولین یا مصرف داروهای کاهنده قند خون ممکن است به دلیل مصرف ناکافی مواد غذایی یا ورزش شدید رخ دهد.

تنظیم قند خون

اسلامیان افزود: گلوکز منبع اصلی انرژی مورد نیاز بدن است، اما نمی‌تواند بدون کمک هورمون انسولین وارد سلول‌های برخی از بافت‌های بدن شود.

به گزارش مهر، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی خاطرنشان کرد: هنگامی که سطح گلوکز خون بالا می‌رود از برخی سلول‌های لوزالمعده یا پانکراس هورمون انسولین آزاد می‌شود که این هورمون به گلوکز کمک می‌کند تا وارد سلول‌ها شود و سوخت لازم برای آنها را فراهم می‌کند.

این دکترای تخصصی علوم تغذیه یادآور شد: گلوکز اضافی در کبد و ماهیچه ذخیره می‌شود. از سوی دیگر در صورتی که فرد چند ساعت غذا نخورد سطح قند خون او افت پیدا می‌کند.

به گفته عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، هورمون دیگری از پانکراس به نام گلوکاگون ترشح می‌شود که می‌تواند قند ذخیره شده در کبد را تجزیه کند و گلوکز را به جریان خون برگرداند.

راهکارهای پیشگیری از افت قند خون

اسلامیان، افت قند خون را یکی از مشکلات شایع در بیماران تزریق‌کننده انسولین عنوان کرد که نشانه‌های آن با تعریق، لرزش، احساس خستگی یا گرسنگی همراه است.

وی با بیان اینکه بیماران دیابتی به‌ویژه افرادی که انسولین تزریق می‌کنند در خطر افت قند خون قرار دارند، دریافت منظم میان وعده‌ها و وعده‌های غذایی را از جمله راهکارهای مهم برای رفع این مشکل عنوان کرد.

این استادیار دانشگاه به بیماران دیابتی توصیه کرد: دو ساعت پس از تزریق انسولین از میان وعده مناسب طبق نظر متخصص تغذیه استفاده کنند.

به گفته وی، بیمار اگر داروهای جدیدی مصرف می‌کنند یا برنامه غذایی و دارویی خود را تغییر می‌دهند، یا یک ورزش جدید را شروع می‌کنند حتما باید با متخصص تغذیه خود درباره تاثیر این تغییرات بر نحوه مدیریت بیماری و خطر افت قند خون مشورت کند.

اسلامیان همچنین تاکید کرد: بیماران دیابتی باید با متخصص تغذیه در خصوص نوع و میزان میان وعده آخر شب خود به منظور پیشگیری از افت قند خون در هنگام خواب مشورت کنند.

کنترل وضعیت قند خون در بیماران دیابتی

این استادیار دانشگاه با تاکید بر ضرورت کنترل وضعیت افت قند خون در بیماران دیابتی گفت: بیماران دیابتی باید قند خون خود را با استفاده از دستگاه‌های تست قند خون خانگی پایش کنند.

وی خاطرنشان کرد: افراد مختلف، حس‌های متفاوتی در زمان بروز افت قند خون دارند؛ اگر حس معمول و طبیعی نداشتید، حتما قند خون خود را چک کنید. اگر دچار افت شدید قندخون می‌شوید این سوالات را از خود بپرسید:

آیا وعده یا میان وعده غذایی خود را مصرف کرده‌ام؟

آیا وعده‌های غذایی خود را در زمان مشخص خورده‌ام؟

آیا کمتر از معمول غذاخورده‌ام؟

آیا کمتر از معمول منابع غذایی حاوی کربوهیدرات مصرف کرده‌ام؟

آیا بیشتر از معمول ورزش کرده‌ام؟

آیا بیش از معمول انسولین تزریق کرده‌ام؟

آیا اخیرا پزشک داروهایم را تغییر داده است؟

اسلامیان یادآور شد: در مواقعی که احساس افت قند خون به فرد دست می‌دهد، بلافاصله قند خون باید چک شود. اگر قند خون زیر ۷۰ بود باید سریعا یک ماده غذایی قندی دریافت شود. برای مثال نصف لیوان آبمیوه یا شربت قندی بنوشد یا یک قاشق غذاخوری عسل یا شکر را در یک لیوان آب ریخته و مصرف کند.

وی افزود: باید ۱۵ دقیقه بعد قندخون فرد مجدد اندازه‌گیری شود. اگر هنوز قند خون زیر ۷۰ بود، مراحل بالا باید تکرار شود. در صورتی که فرد به قدری بی‌حال است که نمی‌تواند اقدامات بالا را انجام دهد یا با وجود انجام اقدامات بالا، قند خون پس از نیم ساعت، بالای ۸۰ نیامده با اورژانس (شماره ۱۱۵) باید تماس گرفته شود. این استادیار دانشگاه تاکید کرد: افراد دیابتی، همواره یک منبع کربوهیدرات ساده (مانند آبنبات) باید همراه داشته باشند تا در صورت کاهش قند خون مصرف کنند.

اسلامیان به افراد دیابتی توصیه کرد در مواقعی که بیرون از منزل هستند یک ماده غذایی شیرین مانند آبنبات همراه خود داشته باشند تا در زمان افت قندخون استفاده کنند. همچنین هنگامی که در حال رانندگی هستند وقتی دچار افت قند خون می‌شوند نباید به رانندگی ادامه دهند.

جمعیت ۵۰۰ میلیون نفری دیابتی‌ها در جهان

افشین استوار، رئیس پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران درباره آمار بروز دیابت در ایران و جهان، گفت: طی سال‌های اخیر شیوع دیابت در دنیا بسیار افزایش یافته؛ به شکلی که اکنون از هر ۱۰ نفر، یک نفر به دیابت مبتلا است و این یعنی شیوع دیابت در دنیا حدود ۱۰ درصد است.

به گزارش ایرنا، وی افزود: به دلیل این روند افزایشی، سازمان بهداشت جهانی در اهداف ۹ گانه‌ای برای کشورهای دنیا تعیین و هدف‌گذاری کرده است تا شیوع دیابت را تا سال ۲۰۲۵ متوقف کند؛ زیرا به نظر می‌رسد ما نمی‌توانیم شیوع دیابت را کاهش دهیم؛ بنابراین فعلا هدف این است که نگذاریم از مقدار فعلی بیشتر افزایش یابد که البته همین هدف هم تاکنون در هیچ کشوری محقق نشده است. رئیس پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران یادآور شد: ۱۰ درصد مردم بالای ۲۰ سال جهان مبتلا به دیابت هستند که یعنی بیش از ۵۰۰ میلیون نفر در جهان به دیابت مبتلا هستند و روند به‌گونه‌ای است که پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۴۰ این آمار به ۷۵۰ میلیون نفر برسد.

دیابت، فشارخون و سیگار، متهمان ردیف اول بیماری‌های عروقی

سید مسعود حسینی، فوق تخصص رشته نوین جراحی عروق با بیان اینکه جراحی عروق، یک رشته نوین فوق‌تخصصی در عرصه علوم پزشکی است، گفت: تغییر فرم و سبک زندگی نسبت به گذشته، پیر شدن جمعیت، کم‌تحرکی و استرس بالا نیز می‌تواند در ابتلا به بیماری‌های عروقی سهیم باشد.

وی افزود: اختلال‌های سیستم عروقی، بیماری شریان‌ها، وریدها و رگ‌های لنفاوی با روش‌های درمان دارویی، و روش‌های کم تهاجمی با استفاده از استنت‌ها و کاتترها و بازسازی سیستم عروقی و روش‌های جراحی باز درمان می‌شوند.

این متخصص از جمله عوامل افزایش خطر ابتلا به بیماری‌های عروقی را افزایش سن، سابقه خانوادگی در بیماری‌های قلبی و عروقی، آسیب‌دیدگی، حاملگی، نشستن، ایستادن یا دراز کشیدن طولانی مدت و بدون فعالیت، استعمال دخانیات، چاقی، فشار خون، دیابت، کلسترول بالا و دیگر مواردی که ممکن است سلامتی سیستم قلبی عروقی را تحت تاثیر قرار دهد، اعلام کرد. به گزارش ایرنا وی با بیان اینکه با افزایش سن، مشکلات عروقی بسیار رایج می‌شوند اظهار داشت: از آنجایی که این مشکلات به ندرت در مراحل اولیه دارای علائم هستند، بسیاری از افراد متوجه ابتلای خود به این بیماری نمی‌شوند. حسینی، مشکلات اورژانسی، قطع دست‌وپا، لخته‌های خون در سرخرگ‌ها و سیاهرگ‌ها، اختلالات لنفاوی، بیماران دیالیزی، واریس، اختلالات مادرزادی، سرطان‌های پیشرفته و واریس را از دیگر موارد مربوط به جراحی عروق اعلام و تصریح کرد: ۳۰ درصد مردم به درجات مختلف با بیماری‌های عروقی درگیر هستند .

وی با بیان اینکه روزانه ۵۰ تا ۶۰ بیمار در یزد برای مشکلات عروقی خود به مرکز درمانی دولتی «بقایی پور» مراجعه می‌کنند، افزود: بیشترین ریسک فاکتورها در این حوزه مربوط به سیگار، قند و چربی خون است که باعث دیابت و فشار خون شده و به عروق آسیب می‌زند و سکته‌های مغزی و قلبی، پیامد آن است، نارسایی کلیه‌ها را به دنبال دارد و موجب حتی قطع دست‌وپا می‌شود.

این متخصص از شهروندان خواست با تصحیح الگوی زندگی، تغییر در سبک رژیم غذایی و رعایت بهداشت فردی، نکشیدن سیگار، ورزش مناسب و حتی در مواردی مصرف داروهای کنترل فشار خون و چربی خون بالا از ایجاد آسیب عروقی پیشگیری کنند.

همچنین لازم به ذکر است که آخرین بررسی‌های وزارت بهداشت نشان می‌دهد، بیش از ۱۴ درصد جمعیت بالای ۲۰ سال کشور یعنی چیزی حدود ۷ میلیون نفر ایرانی به دیابت مبتلا هستند و این روند رو به افزایش در آینده نزدیک به بیش از ۱۰ میلیون مبتلا خواهد رسید.

سلامت

چرا روز جهانی دیابت مهم است؟

می‌دانیم که انتخاب روز جهانی برای هر مقوله‌ای، به منظور جلب توجه افکار عمومی به آن موضوع صورت می‌گیرد. مقرر کردن چهاردهم نوامبر به عنوان روز جهانی دیابت نیز به همین دلیل است. در سال ۱۹۹۱ یعنی ۳۲ سال پیش، سازمان بهداشت جهانی با همکاری فدراسیون بین‌المللی دیابت تصمیم گرفتند برای جلب توجه عموم به رشد و گسترش روزافزون دیابت، ۱۴ نوامبر را تحت عنوان روز جهانی دیابت نام نهند. سازمان ملل متحد نیز در سال ۲۰۰۶ این روز را در تقویم به صورت رسمی ثبت کرد. بزرگ‌ترین کاری که در این روز انجام می‌شود، ایجاد کمپین‌های بزرگ اطلاع‌رسانی و آگاهی‌سازی است. فدراسیون بین‌المللی دیابت هر سال یک شعار خاص را انتخاب کرده و همه اطلاع‌رسانی‌های صورت گرفته در این روز، حول و حوش آن شعار خواهد بود.

شعار جهانی که برای این روز درنظر گرفته شده: دسترسی به مراقب برای افراد دیابتی و شعار هفته ملی دیابت در کشور دیابت: شناخت خطرات، اقدام موثر است.

در کشور ما نیز از سال ۱۳۹۲ به بعد، به همت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، هر ساله هفته آخر آبان‌ماه را به عنوان هفته‌ی ملی دیابت اعلام می‌کنند. انجمن‌های حامی بیماران دیابتی در این برهه‌ی زمانی نقش فعال و موثری را ایفا می‌کنند.

انتخاب این روز به‌عنوان روز جهانی دیابت، به مناسبت روز تولد دکتر بانتیگ که کاشف انسولین است، صورت گرفته، اما باید دید که عمده فعالیت‌های انجام شده در این روز چه چیزهایی هستند. می‌توان سه محور اصلی را برای فعالیت‌های انجام شده در این روز بیان کرد که عبارتند از: توجه به نیازهای جامعه دیابتی و فراهم کردن این نیازمندی‌ها، تاکید بر اجرای برنامه‌هایی در راستای کنترل خطراتی که دیابت می‌تواند برای جوامع در پی داشته باشد وجلب توجه جهانیان به این بیماری و راه‌هایی برای مدیریت کردن این معضل.

چه کسانی در معرض ابتلا به دیابت هستند؟

یکی از مهم‌ترین اقداماتی که در روز جهانی دیابت بر اهمیت آن تاکید می‌شود، انجام آزمایش خون جهت تشخیص دیابت است. در واقع با انجام آزمایش‌هایی از جمله، قند خون ناشتا، قند خون دوساعته پس از صرف صبحانه و HbA1c، سطح قند خون افراد اندازه‌گیری می‌شود. این آزمایش‌ها بسیار راحت بوده و نیاز به اقدام خاصی ندارد؛ بلکه با گرفتن مقدار کمی خون از فرد ناشتا انجام می‌شود. گرچه توصیه می‌شود که همه افراد به صورت دوره‌ای چکاپ انجام دهند، اما انجام این آزمایش برای برخی از گروه‌های جامعه ضروری‌تر است. به عنوان مثال می‌توان به این موارد اشاره کرد: کسانی که یکی از افراد خانواده ایشان مبتلا به قند خون بالا یا دیابت هستند. از آن‌جایی که نوع خاصی از دیابت تحت عنوان دیابت بارداری یا حاملگی وجود دارد، لازم است که زنان باردار نیز تحت این آزمایش قرار بگیرند.

۶ باور اشتباه درباره دیابت

مجید ولی‌زاده، فوق تخصص غدد درون‌ریز و متابولیسم به مناسبت هفته دیابت ملی با اشاره به اینکه افراد با سطوح مختلف دانش علمی در فضای وب تولید محتوا می‌کنند و عمدتا افراد با سواد کم، زمان کافی برای تولید مطالب غیرعلمی در اختیار دارند، در خصوص برخی باورهای غلط کنترل و درمان دیابت توضیحاتی ارائه داد.

۱- افراد لاغر به دیابت مبتلا نمی‌شوند

به گفته وی، چاقی یکی از عوامل خطرساز ابتلاء به دیابت است، زمینه‌های ارثی، پرفشاری خون، اختلالات چربی خون یا کم تحرکی هم از دیگر عوامل خطرساز ابتلا به دیابت، به‌ویژه نوع ۲ محسوب می‌شود؛ بنابراین افراد لاغر نیز در معرض ابتلا هستند.

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی بیان کرد: حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد افرادی که به دیابت مبتلا می‌شوند، چاق نیستند.

۲- تنها خوردن زیاد مواد قندی منجر به دیابت می‌شود

فوق تخصص غدد با اشاره به اینکه در واقع قندهای ساده یا چربی‌ها از جمله مواد غذایی ناسالم هستند، گفت: بهتر است در هرم غذایی این مواد کمتر استفاده شوند و بیشتر فیبرها و کربوهیدرات‌های پیچیده مصرف شوند.

به گزارش مهر، به گفته وی، قندهای ساده و چربی‌ها می‌توانند به‌عنوان عامل خطرساز برای افزایش وزن و در پی آن ابتلا به دیابت تلقی شوند.

۳- بعد از تزریق انسولین نیازی به رعایت رژیم غذایی نیست

ولی‌زاده اظهار کرد: کنترل دیابت چهار رکن اساسی دارد. آموزش، فعالیت بدنی، رژیم غذایی سالم و داروها باید در کنار هم مورد توجه قرار گیرد. حتی اگر فرد چندین نوع داروی خوراکی یا انسولین مصرف کند، ارکان دیگر باید پابرجا باقی بماند.

وی ادامه داد: در صورتی‌که مصرف انسولین فرد را به اشتباه از رعایت رژیم غذایی دور کند، افزایش نوسانات قندخون و اضافه وزن را در پی دارد. ثابت نگه داشتن وزن به ویژه در دیابت نوع ۲ بسیار اهمیت دارد و اگر رژیم غذایی رعایت نشود، فرد در معرض خطر قرار می‌گیرد.

۴- افراد دیابتی نمی‌توانند ورزش کنند

ولی‌زاده تصریح کرد: افراد مبتلا به دیابت، هم نوع یک و هم نوع ۲ می‌توانند در سطوح قهرمانی به ورزش مشغول باشند. البته همان‌طور که گفته شد آموزش یکی از مهم‌ترین ارکان کنترل دیابت است، به این معنا که فرد باید بداند قبل، حین و بعد از ورزش چه اقداماتی را باید انجام دهد.

۵- افراد مبتلا به دیابت نمی‌توانند قند مصرف کنند

عضو هیات علمی دانشگاه با بیان اینکه در رژیم غذایی افراد دیابتی محدودیت وجود دارد اما ممنوعیت، نه، گفت: هیچ ماده غذایی وجود ندارد که برای فرد مبتلا به دیابت به طور کل ممنوع باشد.

وی افزود: ۲۰ درصد مقدار کربوهیدرات روزانه فرد می‌تواند با قند ساده جایگزین شود، البته مقدار کلی مصرف کربوهیدرات متناسب با سن، جنس، وزن و فعالیت بدنی باید مشخص شود.

۶- مالیدن سیر به دست فرد دیابتی موجب کاهش قندخون می‌شود

ولی‌زاده بیان کرد: این باور نیز مشابه تجویز روغن بنفشه برای درمان کرونا است.